

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ЗМІЦНЕННЯ МІСЦЕВОЇ ФІНАНСОВОЇ
ІНІЦІАТИВИ (ЗМФІ-II) ВПРОВАДЖЕННЯ

БЮДЖЕТНИЙ МОНІТОРИНГ: АНАЛІЗ ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ ЗА СІЧЕНЬ-ЧЕРВЕНЬ 2015 РОКУ

БЮДЖЕТНИЙ МОНІТОРИНГ:

Аналіз виконання бюджету
за січень – червень 2015 року

Бюджетний Моніторинг

Видання підготовлено Інститутом бюджету та соціально-економічних досліджень (ІБСЕД) у рамках реалізації проекту «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи (ЗМФІ-II) впровадження» за підтримки Американського народу, наданої через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID)

СЕРІЯ КНИГ «БЮДЖЕТНИЙ МОНІТОРИНГ: АНАЛІЗ ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ»

Серія видається Інститутом бюджету та соціально-економічних досліджень (ІБСЕД) у рамках реалізації проекту «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи (ЗМФІ-II) впровадження» за підтримки Американського народу, наданої через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID).

Головна мета проекту полягає у підвищенні результативності та прозорості використання бюджетних коштів шляхом запровадження програмно-цільового методу складання та виконання місцевих бюджетів, а також надання допомоги містам у впровадженні ефективної системи моніторингу енергетичних видатків.

www.ibser.org.ua

Бюджетний моніторинг: Аналіз виконання бюджету за січень – червень 2015 року

Видання створене та впорядковане фахівцями ІБСЕД:

Зубенко В. В. – Генеральний директор

Самчинська І. В. – заступник Генерального директора / директор Департаменту фінансової політики

Рудик А. Ю. – директор Департаменту податкової політики та моніторингу

Шаповал Т. А. – директор Департаменту методології та навчальних програм

Корнієнко А. І. – заступник директора Департаменту методології та навчальних програм

Шаповал М. В. – старший економіст Департаменту фінансової політики

Гринь А. В. – старший консультант з економічних питань Департаменту методології та навчальних програм

Бюджетний моніторинг: Аналіз виконання бюджету за січень – червень 2015 року /
[Зубенко В. В., Самчинська І. В., Рудик А. Ю. та ін.] ; ІБСЕД, Проект «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи (ЗМФІ-II) впровадження», USAID. – К., 2015. – 80 с.

Від видавця:

Зміст продукту є відповідальністю Інституту бюджету та соціально-економічних досліджень (ІБСЕД) і не обов'язково збігається з поглядами USAID або уряду США.

Усі права на це видання захищені. Використання матеріалів моніторингу має бути узгоджено з фахівцями ІБСЕД.

ЗМІСТ

Стислий виклад основних положень	9
РОЗДІЛ 1. ОГЛЯД НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ БАЗИ З ПИТАНЬ БЮДЖЕТУ ЗА ТРАВЕНЬ – ВЕРЕСЕНЬ 2015 РОКУ	12
1.1. Дохідна частина державного бюджету	12
1.2. Видаткова частина державного бюджету та бюджетний процес	12
1.3. Місцеві бюджети та міжбюджетні відносини	17
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ЗА СІЧЕНЬ – ЧЕРВЕНЬ 2015 РОКУ	20
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ БЮДЖЕТУ ЗА СІЧЕНЬ – ЧЕРВЕНЬ 2015 РОКУ	25
3.1. Виконання дохідної частини зведеного та державного бюджетів за січень – червень 2015 року	25
3.2. Фінансування державного бюджету та державний борг за січень – червень 2015 року	34
3.3. Аналіз видатків і кредитування зведеного та державного бюджетів за січень – червень 2015 року	39
3.4. Виконання місцевих бюджетів за січень – червень 2015 року	50
ДОДАТКИ	71
Додаток А. Видатки державного бюджету за січень – червень 2011–2015 років за програмною класифікацією	71
Додаток Б. Стан перерахування субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам за січень – червень 2015 року	77

ПЕРЕЛІК ТАБЛИЦЬ

Таблиця 2.1	Номінальна і реальна заробітна плата у розрізі регіонів України за січень – червень 2013–2015 років	22
Таблиця 3.1.1	Доходи зведеного, державного та місцевих бюджетів у січні – червні 2012–2015 років	25
Таблиця 3.1.2	Структура доходів зведеного та державного бюджетів у січні – червні 2013–2015 років	27
Таблиця 3.2.1	Показники фінансування дефіциту державного бюджету за січень – червень 2011–2015 років	35
Таблиця 3.2.2	Витрати бюджету на погашення та обслуговування державного боргу за січень – червень 2013–2015 років	37
Таблиця 3.3.1	Видатки зведеного, державного та місцевих бюджетів за січень – червень 2013–2015 років	39
Таблиця 3.3.2	Темпи зростання окремих видів видатків зведеного, державного та місцевих бюджетів за січень – червень 2013–2015 років порівняно з попереднім періодом	42
Таблиця 3.3.3	Видатки державного бюджету за січень – червень 2013–2015 років у розрізі функціональної класифікації видатків та кредитування	44
Таблиця 3.3.4	Показники надання і повернення кредитів з / до бюджету за січень – червень 2013–2015 років	48
Таблиця 3.4.1	Надходження доходів до місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) за січень – червень 2013–2015 років	50
Таблиця 3.4.2	Видатки місцевих бюджетів (без урахування коштів, що передаються з місцевих бюджетів до державного бюджету) за січень – червень 2013–2015 років	58
Таблиця 3.4.3	Міжбюджетні трансферти, що надійшли з державного бюджету до місцевих бюджетів, за січень – червень 2013–2015 років	64

ПЕРЕЛІК ГРАФІКІВ

Графік 2.1	Індекси цін у січні – червні 2011–2015 років.....	21
Графік 3.1.1	Динаміка щомісячних надходжень до державного бюджету у 2010–2015 роках	26
Графік 3.1.2	Динаміка щомісячних надходжень податку на прибуток підприємств до державного бюджету у 2010–2015 роках	28
Графік 3.1.3	Динаміка щомісячних надходжень податку на додану вартість до державного бюджету у 2010–2015 роках	29
Графік 3.2.1	Порівняння обсягів запозичень до державного бюджету та погашення державного боргу у січні – червні 2009–2015 років.....	36
Графік 3.3.1	Частка видатків соціального спрямування у структурі видатків зведеного, державного та місцевих бюджетів за січень – червень 2010–2015 років	41
Графік 3.3.2	Динаміка частки видатків спеціального фонду державного бюджету без урахування міжбюджетних трансфертів за січень – червень 2010–2015 років.....	43
Графік 3.4.1	Динаміка щомісячних надходжень доходів місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) у 2010–2015 роках...	51
Графік 3.4.2	Динаміка щомісячних фактичних видатків місцевих бюджетів за 2010–2015 роки.....	60
Графік 3.4.3	Темпи зростання трансфертів та доходів місцевих бюджетів за січень – червень 2010–2015 років	66

ПЕРЕЛІК ДІАГРАМ

Діаграма 2.1	Індекси виробництва промислової та сільськогосподарської продукції за січень – червень 2013–2015 років.....	21
Діаграма 2.2	Експорт та імпорт товарів і послуг за січень – червень 2014–2015 років.....	23
Діаграма 2.3	Структура зовнішньої торгівлі товарами за основними країнами-партнерами у січні – червні 2014–2015 років	24
Діаграма 3.1.1	Надходження податку на прибуток підприємств різних форм власності у січні – червні 2014–2015 років	28
Діаграма 3.1.2	Щомісячні обсяги надходжень податку на додану вартість та відшкодувань податку з бюджету в 2014–2015 роках.....	29
Діаграма 3.1.3	Структура надходжень податків на міжнародну торгівлю та зовнішні операції до державного бюджету за січень – червень 2014–2015 років.....	30
Діаграма 3.1.4	Структура надходжень акцизного податку до державного бюджету за січень – червень 2014–2015 років	31
Діаграма 3.1.5	Структура неподаткових надходжень до державного бюджету за січень – червень 2013–2015 років	32
Діаграма 3.1.6	Структура надходжень доходів від операцій з капіталом до державного бюджету за січень – червень 2013–2015 років.....	33
Діаграма 3.2.1	Основні показники виконання Державного бюджету України за січень – червень 2010–2015 років.....	34
Діаграма 3.2.2	Структура джерел фінансування державного бюджету за січень – червень 2010–2015 років.....	36
Діаграма 3.2.3	Структура джерел фінансування та напрямів витрачання коштів за січень – червень 2015 року	37
Діаграма 3.2.4	Структура державного боргу за січень – червень 2014–2015 років.....	38
Діаграма 3.3.1	Темпи приросту ВВП і видатків зведеного бюджету за січень – червень 2012–2015 років.....	40
Діаграма 3.3.2	Динаміка видатків державного бюджету січень – червень 2013–2015 років у розрізі функціональної класифікації.....	44

Діаграма 3.3.3	Структура видатків державного бюджету за січень – червень 2014–2015 років у розрізі економічної класифікації	46
Діаграма 3.4.1	Частка доходів у розрізі фондів державного та місцевих бюджетів у доходах зведеного бюджету за січень – червень 2012–2015 років.....	51
Діаграма 3.4.2	Структура доходів місцевих бюджетів за січень – червень 2011–2015 років.....	52
Діаграма 3.4.3	Динаміка надходжень податку на доходи фізичних осіб за січень – червень 2010–2015 років.....	53
Діаграма 3.4.4	Динаміка надходжень місцевих податків і зборів за січень – червень 2010–2015 років.....	53
Діаграма 3.4.5	Динаміка надходжень плати за землю за січень – червень 2010–2015 років.....	54
Діаграма 3.4.6	Динаміка надходжень земельного податку та орендної плати за січень – червень 2010–2015 років.....	54
Діаграма 3.4.7	Динаміка надходжень єдиного податку для суб'єктів малого підприємництва за січень – червень 2010–2015 років.....	55
Діаграма 3.4.8	Динаміка надходжень єдиного податку з юридичних і фізичних осіб за січень – червень 2010–2015 років	55
Діаграма 3.4.9	Структура неподаткових надходжень місцевих бюджетів за січень – червень 2010–2015 років.....	56
Діаграма 3.4.10	Динаміка доходів від операцій з капіталом за січень – червень 2010–2015 років.....	57
Діаграма 3.4.11	Частка доходів бюджету розвитку в доходах місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) за січень – червень 2014 року	57
Діаграма 3.4.12	Частка доходів бюджету розвитку в доходах місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) за січень – червень 2015 року	58
Діаграма 3.4.13	Частка видатків у розрізі фондів державного та місцевих бюджетів у видатках зведеного бюджету за січень – червень 2012–2015 років.....	59
Діаграма 3.4.14	Частка видатків місцевих бюджетів у ВВП за січень – червень 2014–2015 років.....	60

Діаграма 3.4.15	Структура видатків місцевих бюджетів за функціональною класифікацією за січень – червень 2014–2015 років.....	61
Діаграма 3.4.16	Видатки місцевих бюджетів у розрізі функціональної класифікації за січень – червень 2014–2015 років.....	62
Діаграма 3.4.17	Структура видатків місцевих бюджетів за економічною класифікацією за січень – червень 2014–2015 років	63
Діаграма 3.4.18	Видатки місцевих бюджетів за економічною класифікацією за січень – червень 2014–2015 років.....	64
Діаграма 3.4.19	Динаміка перерахування трансфертів, що передаються з державного бюджету до місцевих бюджетів, за січень – червень 2010–2015 років.....	65
Діаграма 3.4.20	Структура трансфертів, що передаються з державного бюджету до місцевих бюджетів, за січень – червень 2014 року	67
Діаграма 3.4.21	Структура трансфертів, що передаються з державного бюджету до місцевих бюджетів, за січень – червень 2015 року	67
Діаграма 3.4.22	Динаміка перерахування трансфертів із місцевих бюджетів до державного бюджету за січень – червень 2010–2015 років.....	70

СТИСЛИЙ ВИКЛАД ОСНОВНИХ ПОЛОЖЕНЬ

Вашій увазі пропонується періодичне видання «Бюджетний моніторинг: Аналіз виконання бюджету», підготовлене експертами Інституту бюджету та соціально-економічних досліджень (ІБСЕД) у рамках виконання проекту «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи (ЗМФІ-II) впровадження» (USAID).

Матеріали моніторингу ґрунтуються на офіційній звітності Державної казначейської служби України, інформації Державної служби статистики України, даних Міністерства фінансів України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Комітету Верховної Ради України з питань бюджету та відомостей інших офіційних джерел.

У цьому виданні традиційно наведено стислий огляд змін, що відбулися в законодавчій базі, охарактеризовано основні макроекономічні показники. Детально проаналізовано підсумки виконання зведеного, державного та місцевих бюджетів, що дало змогу визначити вплив на їх стан ухвалених фіскальних рішень. Особлива увага приділена оцінці виконання місцевих бюджетів як головного фінансового механізму забезпечення населення соціальними послугами та гарантіями.

Макроекономічна ситуація у I півріччі 2015 року залишалася несприятливою. Реальний ВВП порівняно з відповідним показником 2014 року (у постійних цінах 2010 року) зменшився на 14,6 в. п.¹ Водночас у країнах Європейського Союзу (ЄС-28) відбулося зростання реального ВВП на 1,6 %, у країнах Єврозони – на 1,2 %².

Номинальний ВВП у I півріччі 2015 року склав 817,2 млрд грн, що на 131,4 млрд грн, або на 19,1 % більше, ніж у попередньому році. Це становить лише 44,2 % від показника номінального ВВП, який було враховано при складанні державного бюджету на 2015 рік.

Продовжувалася тенденція до зменшення обсягів промислового виробництва. Так, індекс виробництва промислової продукції становив 79,5 %³ порівняно з 96,0 % у відповідному періоді 2014 року. В січні – червні 2015 року обсяги виробництва за більшістю галузей продовжили скорочуватися, насамперед це стосується виробництва автотранспортних засобів та виробництва готових металевих виробів.

Зріс індекс споживчих цін, який становив 148,1 % проти 111,6 % у відповідному періоді 2014 року. За аналізований період ціни зросли на всі товари і послуги.

Сальдо зовнішньоторговельного балансу України за січень – червень 2015 року було позитивним та склало 3,4 млрд дол США, тоді як за підсумками аналогічного періоду минулого року сальдо складало – 3,7 млрд дол. США.

Номинальна середньомісячна заробітна плата у розрахунку на одного штатного працівника за I півріччя 2015 року склала 3 871,0 грн і зросла на 7,5 % щодо показника попереднього року.

Реальна заробітна плата за січень – червень 2015 року скоротилась на 23,5 % (за відповідний період 2014 року зростання становило 0,4 %).

Рівні виконання дохідної частини зведеного та державного бюджетів показали зростання порівняно з аналогічними показниками попереднього року. Так, згідно з офіційними даними, виконання доходів зведеного бюджету України склало 298,7 млрд грн, що більше аналогічного показника попереднього року на 74,1 млрд грн, або на 33,0 %, та становить 50,0 % від планового показника. Виконання

1 <http://www.ukrstat.gov.ua/>

2 <http://ec.europa.eu/eurostat>

3 Без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м. Севастополя.

доходів Державного бюджету України становило 243,2 млрд грн, що на 68,3 млрд грн, або на 39,1 %, більше відповідного показника попереднього року.

Основним чинником збільшення дохідної частини бюджету стало зростання податкових надходжень (+46,6 %), зокрема в частині податку на додану вартість (+38,4 %), платежів за користування надрами (+58,4 %), акцизного збору з вироблених в Україні товарів (+39,0 %), акцизного збору з ввезених в Україну товарів (+62,4 %), ввізного мита (+192,1 %). Крім того, збільшилися зарахування до державного бюджету податку на доходи фізичних осіб (+416 %), втім така ситуація зумовлена перерозподілом коштів між державним і місцевими бюджетами, а не економічними чинниками.

Збільшенню обсягів надходжень до державного бюджету у I півріччі 2015 року сприяло перерахування 25,1 млрд грн Національним банком України відповідно до Закону України «Про Національний банк України».

Такий рівень виконання бюджету дає підстави для перегляду річного плану за результатами I півріччя 2015 року в бік збільшення.

Доходи місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) склали 55,5 млрд грн, що на 11,8 % більше, ніж за січень – червень 2014 року. Рівень виконання плану доходів, затвердженого місцевими радами, склав 63,1 %.

Структура доходів місцевих бюджетів зазнала суттєвих змін, насамперед через часткове зарахування надходжень податку на доходи фізичних осіб до державного бюджету. Саме з цим пов'язане суттєве скорочення частки податку з 61,0 в. п. до 43,6 в. п., тобто на 17,4 в. п. Це зумовило також повільніші темпи приросту податкових надходжень порівняно з темпами приросту доходів державного бюджету. Так, обсяг податкових надходжень, які складають 78,6 % доходів місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів), становив 43,7 млрд грн, що всього на 1,5 млрд грн, або на 3,5 %, більше, ніж у минулому році.

Перевиконання річного плану можна очікувати за всіма основними податковими джерелами наповнення місцевих бюджетів: податку на доходи фізичних осіб, акцизного податку з роздрібної торгівлі підакцизними товарами, плати за використання природних ресурсів; податку на прибуток підприємств; орендної плати за землю, що сплачується юридичними особами, єдиного податку; тощо.

Видатки зведеного бюджету за січень – червень 2015 року становили 285,2 млрд грн. Рівень виконання плану видатків зведеного бюджету збільшився порівняно з минулим роком на 1,1 в. п. і склав 43,6 %.

Темпи приросту видатків зведеного бюджету становили 16,8 %, що на 14,7 в. п. більше минулорічного показника. Частка видатків зведеного бюджету у ВВП зменшилася до 34,9 %, або на 0,7 в. п. порівняно з минулим роком. Також відмічається зменшення частки видатків соціального спрямування щодо показників попереднього року в усіх бюджетах; так, по зведеному бюджету вона склала 58,2 % проти 65,4 % у минулому році.

Частка видатків місцевих бюджетів у видатках зведеного бюджету зменшилася на 3,6 в. п. щодо показника 2014 року і становила 41,1 %.

Видатки державного бюджету з урахуванням міжбюджетних трансфертів виконані у сумі 245,7 млрд грн, що становить 42,8 % річного планового показника. Збільшення видатків порівняно з аналогічним періодом минулого року скало 48,1 млрд грн, або більше на 24,4 %.

Упродовж I півріччя 2015 року найкраще фінансувалися видатки на соціальний захист та соціальне забезпечення (50,0 % річного планового обсягу), освіту (46,2 %), оборону

(44,3 %), духовний та фізичний розвиток (44,1 %), Найнижчими рівнями фінансування характеризувалися видатки на житлово-комунальне господарство (0,1 %) та охорону здоров'я (25,3 %).

Головними пріоритетами державної політики у контексті збільшення видатків державного бюджету порівняно з минулим роком (40,4 % загальної суми збільшення) стали видатки на загальнодержавні функції (на них припало 26,9 % усього збільшення видатків); міжбюджетні трансферти – 21,1 %; оборона – 17,6 %.

Видатки місцевих бюджетів (з урахуванням міжбюджетних трансфертів) зросли на 7,8 % та становили 118,8 млрд грн. Рівень виконання плану січня – червня, затвердженого місцевими радами, склав 45,3 %. Традиційно більшість видатків місцевих бюджетів спрямовано у соціально-культурну сферу. Водночас у I півріччі 2015 року мало місце зростання видатків на економічну діяльність (+89,8 %). Також відбулось суттєве збільшення видатків на охорону здоров'я. Зазначене зумовлено зростанням видатків бюджету м. Київ через проведення у I кварталі 2015 року операцій з обліку землі, на якій розташовані медичні заклади міста. Такі операції одночасно відображаються як доходи (за власними надходженнями бюджетних установ) і як проведені видатки. За рахунок цього обсяги фактичних надходжень і видатків місцевих бюджетів було збільшено на понад 3,0 млрд грн.

Частка видатків на оплату праці з нарахуваннями традиційно є найбільшою серед усіх видатків місцевих бюджетів. Водночас порівняно з минулим роком вона зменшилась і становила 42,2 %. При цьому обсяги цих видатків зросли на 0,4 млрд грн, або на 0,8 %, та склали понад 50,1 млрд грн. У цілому поточні видатки місцевих бюджетів становили 109,0 млрд грн, що на 2,8 % більше, ніж за 2014 рік. Капітальні видатки профінансовано у розмірі 9,8 млрд грн, їх обсяги зросли на 5,6 млрд грн, або у 2,3 рази. На їх зростання також вплинуло проведення облікових операцій з землею у м. Київ.

Дефіцит державного бюджету склав 2,1 млрд грн, що становить 2,8 % граничного розміру, встановленого Законом про Державний бюджет України на 2015 рік. Такий розмір дефіциту у 8,4 рази менше аналогічного показника за січень – червень 2014 року.

Запозичення до державного бюджету здійснені у розмірі 157,8 млрд грн (39,8 % від річного плану). Внутрішні запозичення здійснено у сумі 67,1 млрд грн, або 60,9 % річного планового обсягу, зовнішні – у сумі 90,7 млрд грн, або 31,6 %. **Погашення державного боргу** становило 75,4 млрд грн, що складає 30,0 % річного планового обсягу. З них погашення внутрішнього боргу – 64,2 млрд грн, або 50,2 % річного планового обсягу, зовнішнього боргу – 11,2 млрд грн, або 9,1 %. Порівняно з аналогічним періодом минулого року спостерігалось збільшення розриву між обсягами запозичень та погашення боргу, що спричинить збільшення боргового навантаження на бюджет у майбутньому, але є неминучим в ситуації, яка склалася в Україні.

За даними Державної казначейської служби України, **обсяг позик на покриття тимчасових касових розривів місцевих бюджетів** за рахунок коштів єдиного казначейського рахунка склав майже 1,3 млрд грн, що на 90,0 % менше, ніж аналогічний показник 2014 року.

Надходження від приватизації державного майна виконані у сумі 0,1 млрд грн, або 0,6 % річного плану. За січень-березень 2014 року такі надходження становили 0,05 млрд грн, або 0,3 % від річного плану.

Залишки бюджетних коштів на кінець червня 2015 року становили 73,1 млрд грн і збільшилися з початку року на 32,7 млрд грн, або у 1,8 рази. Для порівняння, за результатами виконання бюджету у січні – червні 2014 року залишки збільшилися порівняно з початком року на 17,1 млрд грн, або у 1,6 рази.

РОЗДІЛ 1. ОГЛЯД НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ БАЗИ З ПИТАНЬ БЮДЖЕТУ ЗА ТРАВЕНЬ – ВЕРЕСЕНЬ 2015 РОКУ

1.1. ДОХІДНА ЧАСТИНА ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ

**ЗАКОН УКРАЇНИ
ВІД 17.09.2015
№ 704-VIII**

Законом України від 17 вересня 2015 року № 704 «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2015 рік» передбачено збільшення доходів державного бюджету на 14,7 млрд грн, або на 3,0 %.

В основному, збільшення передбачені в частині податкових надходжень на 13,2 млрд грн, або на 3,3 %. Виросли річні плані зі справляння таких податків: податок та збір на доходи фізичних осіб – на 0,3 млрд грн, або на 0,6 %; податок на прибуток підприємств – на 1,0 млрд грн, або на 2,8 %; податок на додану вартість – на 8,1 %, або на 4,7 %; ввізне мито – на 3,8 млрд грн, або на 11,4 %. ПДВ збільшено у частині податку як з вироблених в Україні, так і ввезених товарів – відповідно, на 11,4 млрд грн, або на 12,0 %, та на 3,7 млрд грн, або на 2,7 %. Причому обсяг відшкодування ПДВ з бюджету також збільшено на 7,0 млрд грн, або на 12,0 %.

Таке збільшення було прогнозоване, про що зазначалося, зокрема у попередньому виданні Бюджетного моніторингу.

Закон набув чинності з 20 вересня 2015 року.

1.2. ВИДАТКОВА ЧАСТИНА ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ТА БЮДЖЕТНИЙ ПРОЦЕС

**ЗАКОН УКРАЇНИ
ВІД 11.02.2015
№ 183**

З 12 вересня 2015 року набув чинності Закон України від 11 лютого 2015 року № 183 «Про відкритість використання публічних коштів».

Закон визначає умови та порядок забезпечення доступу до інформації про використання публічних коштів розпорядниками та одержувачами коштів державного і місцевих бюджетів, суб'єктами господарювання державної і комунальної власності, фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Законом визначено, що Єдиний веб-портал використання публічних коштів є офіційним державним інформаційним ресурсом у мережі Інтернет, на якому оприлюднюється інформація про використання публічних коштів.

Відповідна інформація оприлюднюється на єдиному веб-порталі використання публічних коштів безоплатно та окремо за такими розділами:

- інформація про використання коштів державного і місцевих бюджетів;
- інформація про використання коштів підприємств, отриманих ними від їхньої господарської діяльності;
- інформація про використання коштів Пенсійного фонду;
- інформація про використання коштів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Визначено зміст інформації про використання публічних коштів по кожному розділу, що підлягає оприлюдненню, та строки її оприлюднення.

На єдиному веб-порталі використання публічних коштів у режимі реального часу оприлюднюється також інформація про платіжні трансакції на єдиному казначейському рахунку.

Відповідальність за недостовірність і неповноту інформації, оприлюдненої згідно з цим Законом, несуть керівники розпорядників та одержувачів коштів державного і місцевих бюджетів, підприємств, органів Пенсійного фонду, а також фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

**НАКАЗ
МІНІСТЕРСТВА
ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ВІД 15.06.2015
№ 554**

Наказом Міністерства фінансів України від 15 червня 2015 року внесені зміни до Інструкції з підготовки бюджетних запитів, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 6 червня 2012 року № 687.

У загальні положення Інструкції введена норма, згідно з якою головні розпорядники бюджетних коштів забезпечують уточнення бюджетних запитів з урахуванням прийнятих Кабінетом Міністрів України рішень щодо доопрацювання проекту закону про Державний бюджет України для подання до Верховної Ради України та у триденний строк подають їх до Мінфіну.

Інструкцією внесені зміни до всіх форм бюджетних запитів.

Однією з суттєвих змін є включення нової опції «стратегічні цілі». У Формі-1 наводиться перелік стратегічних цілей головного розпорядника та зазначаються фактичні за попередній бюджетний період і очікувані у поточному, плановому та наступних за плановим двох бюджетних періодах показники результату діяльності головного розпорядника. Стратегічні цілі визначаються головним розпорядником для кожної галузі (сфери діяльності) відповідно до пріоритетів державної політики, визначених програмними (стратегічними) документами економічного і соціального розвитку.

Стратегічні цілі мають відповідати таким критеріям:

- зв'язок з метою діяльності (місією) головного розпорядника;
- оцінювання за допомогою показників результату діяльності головного розпорядника.

Для кожної стратегічної цілі мають бути визначені показники результату діяльності головного розпорядника.

Щодо результативних показників, то з Інструкції вилучена норма, згідно з якою результативні показники бюджетної програми формувалися з урахуванням примірного переліку результативних показників бюджетних програм, визначеного Мінфіном.

Крім того, уточнено, що для бюджетних програм, які реалізуються протягом декількох років, результативні показники бюджетної програми (п. 7 Форми-2) не повинні суттєво змінюватися за своїм змістом порівняно з результативними показниками, передбаченими паспортом відповідної бюджетної програми на поточний рік, за умов: незмінності завдань бюджетної програми та напрямів використання коштів; узгодженості зі стратегічними цілями та показниками результату діяльності головного розпорядника, визначеними у Формі-1.

**ПОСТАНОВА
КАБІНЕТУ
МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ВІД 05.08.2015
№ 558**

Постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2015 року № 558 схвалено Прогноз економічного і соціального розвитку України на 2016 рік та основних макропоказників економічного і соціального розвитку України на 2017 – 2019 роки.

Документом визначені основні прогностичні макропоказники економічного та соціального розвитку України.

Прогноз на 2016 – 2019 роки розроблено за двома сценаріями.

Макропараметри сценарію 1 узгоджені з МВФ і передбачають успішну реалізацію економічної програми, яку впроваджуватиме Уряд України за підтримки МВФ та інших міжнародних партнерів.

Сценарій 2, відповідно до рекомендацій МВФ, передбачає більш песимістичний розвиток порівняно із сценарієм 1, з огляду на те, що економічні реформи реалізуються на тлі ряду суттєвих викликів та ризиків. У зв'язку з цим відновлення зростання може зайняти більше часу та виявитися менш вираженим.

Також у проекті постанови представлено прогноз основних макропоказників на 2017 – 2019 роки.

**ПОСТАНОВА
КАБІНЕТУ
МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ВІД 26.08.2015
№ 657**

Постановою Кабінету Міністрів України від 26 серпня 2015 року № 657 затверджено Порядок розміщення вищими і професійно-технічними навчальними закладами на вкладних (депозитних) рахунках в установах банків державного сектору економіки тимчасово вільних бюджетних коштів, отриманих за надання платних послуг.

Порядок визначає механізм розміщення державними та комунальними вищими і професійно-технічними навчальними закладами, їх відокремленими структурними підрозділами на вкладних (депозитних) рахунках в установах банків державного сектору економіки тимчасово вільних бюджетних коштів, отриманих ними за надання платних послуг.

Однією з умов такого розміщення є рішення навчального закладу, прийняте згідно з пунктом 5 частини другої статті 36 Закону України «Про вищу освіту» і оформлене відповідним розпорядчим документом згідно частини шостої статті 36 зазначеного Закону, щодо розміщення тимчасово вільних бюджетних коштів на вкладних (депозитних) рахунках у банках.

Крім того, Порядком визначені обов'язкові норми, які має містити договір банківського вкладу між банком та навчальним закладом, серед яких:

- право на повернення вкладу (депозиту) або його частини на першу вимогу навчального закладу без сплати банку неустойки;
- заборона договірною списання банком коштів з вкладного (депозитного) рахунка навчального закладу;
- розміщення тимчасово вільних бюджетних коштів на вкладних (депозитних) рахунках лише у межах поточного бюджетного періоду та обов'язкового повернення не пізніше 20 грудня такого періоду на рахунки, що зазначені у договорі, тощо.

Суттєвою умовою розміщення відповідних коштів на рахунках банків є відсутність у навчального закладу на дату розміщення тимчасово вільних бюджетних коштів простроченої кредиторської заборгованості за загальним фондом та відповідними напрямками використання спеціального фонду навчального закладу.

Порядок визначає також процедурні аспекти розміщення навчальними закладами тимчасово вільних бюджетних коштів на рахунках банків.

**ПОСТАНОВА
КАБІНЕТУ
МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ВІД 02.09.2015
№ 719**

Постановою Кабінету Міністрів України від 2 вересня 2015 року № 719 «Питання власних надходжень державних і комунальних вищих навчальних закладів, наукових установ та закладів культури» затверджено Порядок розміщення на поточних рахунках в банках державного сектору та використання власних надходжень державних і комунальних вищих навчальних закладів, наукових установ та закладів культури, отриманих як плата за послуги, що надаються ними згідно з основною діяльністю, благодійні внески та гранти, та здійснення контролю за використанням власних надходжень.

Порядком визначено:

- процедуру розміщення державними і комунальними вищими навчальними закладами, державними науковими установами, державними і комунальними закладами культури (далі – заклади, установи) на поточних рахунках в банках державного сектору власних надходжень, отриманих як плата за послуги, що надаються ними згідно з основною діяльністю, благодійні внески та гранти;
- механізм здійснення закладами, установами видатків спеціального фонду, отриманих як плата за послуги, що

надаються ними згідно з основною діяльністю, благодійні внески та гранти;

- особливості ведення бухгалтерського обліку виконання бюджету, складення та подання фінансової і бюджетної звітності про такі кошти;

- механізм здійснення контролю за використанням власних надходжень закладів, установ, отриманих як плата за послуги, що надаються ними згідно з основною діяльністю, благодійні внески та гранти.

Порядком також визначені умови розміщення закладом, установою на поточних рахунках у банках власних надходжень, отриманих як плата за послуги, що надаються закладом, установою, згідно з основною діяльністю, благодійні внески та гранти.

Зокрема, однією з таких умов є рішення закладу, установи, прийняте відповідно до законодавства, щодо розміщення на наступний бюджетний період власних надходжень, отриманих як плата за послуги, що надаються закладом, установою згідно з основною діяльністю, благодійні внески та гранти, в територіальному органі Казначейства або в банку. Таке рішення закладом, установою приймається щороку окремо щодо кожної бюджетної програми і кожного виду надходжень, підлягає погодженню з головним розпорядником бюджетних коштів до 25 грудня року, що передує плановому, і протягом такого періоду не змінюється.

При цьому додаткові умови визначені для комунальних вищих навчальних закладів та закладів культури, а саме: вони можуть розміщувати на поточних рахунках в банках відповідні власні надходження за умови прийняття відповідного рішення місцевою радою під час затвердження місцевого бюджету на наступний бюджетний період. Таке рішення приймається не пізніше 25 грудня року, що передує плановому, і протягом такого періоду не змінюється. У разі коли відповідний бюджет на початок бюджетного періоду має заборгованість за позиками (з урахуванням вимог Бюджетного кодексу України), отриманими на покриття тимчасових касових розривів, або за середньостроковими позиками, отриманими з єдиного казначейського рахунка, або заборгованість за коштами, розміщеними на вкладних (депозитних) рахунках в банках, заклад втрачає право на розміщення на поточних рахунках в банках власних надходжень, отриманих як плата за послуги, що надаються ним згідно з основною діяльністю, благодійні внески та гранти, до кінця такого бюджетного періоду незалежно від наявності погодження органу місцевого самоврядування.

Крім того, суттєвою умовою є відсутність на початок бюджетного періоду кредиторської заборгованості із заробітної плати, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, стипендій, забезпечення продуктами харчування, придбання медикаментів, а також за спожиті комунальні послуги та енергоносії за загальним фондом та за аналогічними

напрямами використання коштів спеціального фонду закладу, установи.

На заклад, установу в установленому порядку покладається відповідальність за:

- правильність оформлення, достовірність інформації, наведеної у розрахункових, планових та платіжних документах;
- законність та достовірність здійснення операцій за власними надходженнями;
- правильність оформлення, достовірність та дотримання встановленого строку подання інформації органу Казначейства та головному розпоряднику бюджетних коштів за формою, у строк та у порядку, встановленому законодавством, а також інформації за запитами зазначених органів.

1.3. МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ ТА МІЖБЮДЖЕТНІ ВІДНОСИНИ

**ПОСТАНОВА
КАБІНЕТУ
МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ВІД 14.05.2015
№ 378**

Постановою Кабінету Міністрів України від 14 травня 2015 року № 378 затверджено Порядок обслуговування коштів місцевих бюджетів у частині бюджету розвитку та власних надходжень бюджетних установ в установах банків державного сектору.

Порядок визначає процедуру обслуговування коштів місцевих бюджетів у частині бюджету розвитку та власних надходжень бюджетних установ (далі – кошти) в установах банків державного сектору (далі – банки), а також особливості ведення бухгалтерського обліку виконання місцевих бюджетів і складення звітності про виконання місцевих бюджетів щодо таких коштів.

Обслуговування коштів у банках здійснюється на підставі договору банківського рахунка, що укладається між банком та місцевим фінансовим органом або розпорядником (одержувачем) бюджетних коштів за умови прийняття місцевою радою відповідного рішення під час затвердження місцевого бюджету. Таке рішення приймається до початку бюджетного періоду і протягом такого періоду не змінюється.

У разі обслуговування коштів у банках місцеві фінансові органи та розпорядники (одержувачі) бюджетних коштів забезпечують виконання місцевих бюджетів за видатками згідно з порядком, передбаченим статтею 46 Бюджетного кодексу України та іншими нормативно-правовими актами, що регламентують бюджетний процес.

Під час обслуговування коштів у банках місцеві фінансові органи, розпорядники (одержувачі) бюджетних коштів, органи Казначейства та банки забезпечують проведення процедур та здійснення повноважень, визначених Законом України «Про здійснення державних закупівель».

Постановою регламентовано також особливості обслуговування в банках коштів бюджету розвитку та власних надходжень

бюджетних установ, а також особливості ведення бухгалтерського обліку і складання звітності щодо цих коштів.

**ПОСТАНОВИ
КАБІНЕТУ
МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ВІД 26.06.2015
№ 435 ТА № 436
(ІЗ ЗМІНАМИ,
ВНЕСЕНИМИ
ЗГІДНО З
ПОСТАНОВОЮ КМУ
ВІД 26.08.2015
№ 629)**

Постановами Кабінету Міністрів України від 26 червня 2015 року № 435 і № 436 (із змінами, внесеними згідно з постановою КМУ від 26.08.2015 № 629) затверджено формули розподілу між місцевими бюджетами освітньої субвенції та субвенції на підготовку робітничих кадрів.

У цілому формули відповідають аналогічним формулам, затвердженим у Законі України «Про Державний бюджет України на 2015 рік».

Водночас визначено, що розрахунковий обсяг коштів субвенції на підготовку робітничих кадрів та освітньої субвенції відповідно до формул розподілу, не обраховується для територій Донецької та Луганської областей, на яких органи державної влади тимчасово не здійснюють або здійснюють не в повному обсязі свої повноваження.

Крім того, внесено зміни, згідно з якими у 2016 році при визначенні обсягу освітньої субвенції для зведених бюджетів міст обласного значення та районів будуть ураховуватися видатки для спеціальних шкіл-інтернатів, в яких виховуються діти, що потребують корекції розумового та / або фізичного розвитку.

Постанови набирають чинності з 1 січня 2016 року.

**НАКАЗ
МІНІСТЕРСТВА
ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ВІД 17.07.2015
№ 648**

Наказом Міністерства фінансів України від 17 липня 2015 року № 648 затверджені типові форми бюджетних запитів для формування місцевих бюджетів.

Наказом затверджені форми бюджетних запитів:

- Бюджетний запит загальний, Форма-1;
- Бюджетний запит індивідуальний, Форма-2;
- Бюджетний запит додатковий, Форма-3.

Крім того, надано доручення місцевим фінансовим органам забезпечувати розробку та доведення до головних розпорядників бюджетних коштів інструкцій з підготовки бюджетних запитів. Інструкції мають розроблятися згідно з затвердженими типовими формами бюджетних запитів та з урахуванням особливостей складання проектів місцевих бюджетів.

**ПОСТАНОВА
КАБІНЕТУ
МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ВІД 03.08.2015
№ 543**

Постановою Кабінету Міністрів України від 3 серпня 2015 року № 543 «Деякі питання використання у 2015 році державних капітальних видатків» затверджено:

- розподіл субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій між місцевими бюджетами;
- перелік об'єктів, що фінансуються у 2015 році за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій.

На субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій, передбачену цією постановою, поширюється дія Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 6 лютого 2012 року № 106.

**ПОСТАНОВА
КАБІНЕТУ
МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ВІД 19.08.2015
№ 618**

Постановою Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2015 року № 618 затверджено формулу розподілу обсягу медичної субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам.

В цілому формула відповідає аналогічній формулі, затвердженій у Законі України «Про Державний бюджет України на 2015 рік».

Водночас, на відміну від 2015 року, при визначенні обсягу медичної субвенції для обласних бюджетів враховуються цільові кошти для лікування хворих на хронічну ниркову недостатність методом гемодіалізу та кошти для виплати щомісячної державної допомоги ВІЛ-інфікованим дітям.

Постанова набирає чинності з 1 січня 2016 року.

**ПОСТАНОВА
КАБІНЕТУ
МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ВІД 16.09.2015
№ 727**

Постановою Кабінету Міністрів України від 16 вересня 2015 року № 727 «Деякі питання стабілізаційної дотації з державного бюджету місцевим бюджетам» затверджено Порядок та умови надання стабілізаційної дотації з державного бюджету місцевим бюджетам та розподіл стабілізаційної дотації з державного бюджету місцевим бюджетам на 2015 рік між місцевими бюджетами в обсязі 1,0 млрд грн.

Зокрема, визначено, що дотація розподіляється у таких пропорціях:

- не менш як 20 відсотків – для обласних бюджетів;
- не більш як 80 відсотків – для бюджетів міст обласного значення, районних бюджетів та бюджетів об'єднаних територіальних громад, що створюються згідно із законом та перспективним планом формування територій.

Крім того, визначені дві формули розрахунку обсягу дотації:

- для бюджету міста обласного значення, районного бюджету та бюджету об'єднаної територіальної громади, що створюється згідно із законом та перспективним планом формування територій;

- для обласного бюджету.

Унормовано, що дотація може розподілятися декількома етапами.

При загальному обсязі стабілізаційної дотації 2,0 млрд грн, затвердженому Законом України «Про Державний бюджет України на 2015 рік», постановою розподілено 1,0 млрд грн.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ЗА СІЧЕНЬ – ЧЕРВЕНЬ 2015 РОКУ

ВВП

Реальний ВВП за січень – червень 2015 року порівняно з відповідним показником 2014 року (у постійних цінах 2010 року) зменшився на 14,6 %⁴, падіння цього показника спостерігалось й у попередньому році (на 11,0 %). Однак, порівнюючи показник 2015 року з показником 2014 року, бачимо, що у країнах єврозони та Європейського Союзу відбулося зростання реального ВВП на 1,2 % та на 1,6 % відповідно. Найбільше зростання порівняно з аналогічним періодом минулого року демонструє Чехія (+4,4 %), що зумовлено збільшенням показників практично всіх галузей обробної промисловості, передусім транспортних засобів, верстатів і устаткування. Позитивну динаміку реального ВВП також було зафіксовано у Словенії (+3,7 %), Польщі (+3,6 %), Словаччині та Іспанії (по +3,1 %), Швеції (+2,9 %), Великій Британії (+2,6 %), Угорщині (+2,4 %), Болгарії (+2,2 %), Нідерландах (+2,0 %), Естонії (+1,9 %), Німеччині (+1,6 %), Португалії (+1,5 %), Греції (+1,4 %), Литві (+1,3 %), Бельгії (+1,3 %), Франції (+1,0 %), Кіпрі (+1,0 %), Австрії (+0,6 %), Італії (+0,5 %), а також у США (+2,3 %).

Скорочення цього показника спостерігалось у Фінляндії (на 1,0 %) через нездатність створення конкурентоспроможного ринку праці⁵.

Номінальний ВВП склав 817,2 млрд грн, що на 131,4 млрд грн, або на 19,1 %, більше, ніж у попередньому році. Це становить 44,2 % від показника номінального ВВП, який було враховано при складанні державного бюджету на 2015 рік.

У I півріччі 2015 року зовнішньоекономічна кон'юнктура залишалася несприятливою, ситуацію ускладнювали соціально-політичні події в державі. Порівняно з відповідним періодом попереднього року відбулося скорочення обсягів промислового виробництва. Так, індекс виробництва промислової продукції становив 79,5 %⁶ порівняно з 96,0 % у відповідному періоді 2014 року. Значне скорочення демонструють виробництво автотранспортних засобів – на 77,9 %, виробництво залізничних локомотивів і рухомого складу – на 72,8 %, виробництво електронної апаратури побутового призначення для приймання, записування та відтворювання звуку й зображення – на 69,8 %, виробництво медичних і стоматологічних інструментів і матеріалів – на 67,4 %, добування кам'яного та бурого вугілля – на 56,0 %, виробництво батарей і акумуляторів – на 51,6 %.

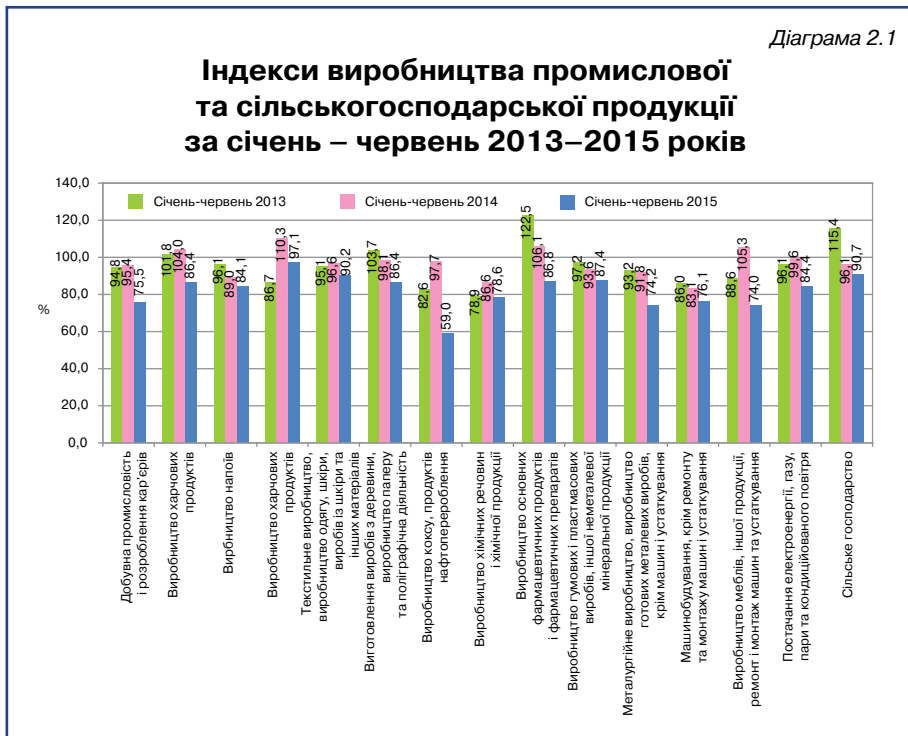
4 <http://www.ukrstat.gov.ua/>

5 <http://ec.europa.eu/eurostat>

6 Без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м. Севастополя.

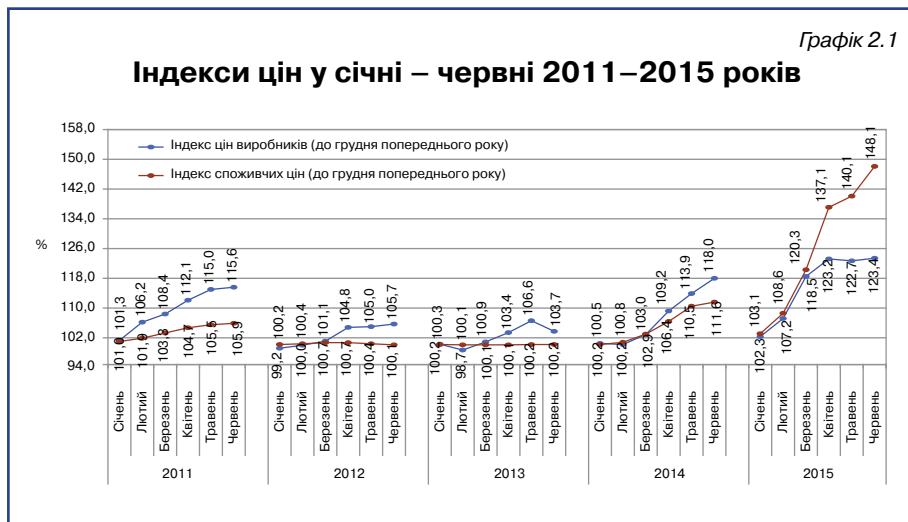
Сільськогосподарське виробництво також демонструє спад показника виробництва на 5,4 в. п.

Динаміку індексів виробництва промислової та сільськогосподарської продукції⁷ за видами діяльності відображено на діаграмі 2.1.

ІНДЕКСИ ЦІН СПОЖИВАЧІВ І ВИРОБНИКІВ

Індекс споживчих цін становив 148,1 % проти 111,6 % у відповідному періоді 2014 року (див. графік 2.1). За аналізований період ціни зросли на всі товари і послуги. При цьому найбільше зростання цін відбулося на такі товари і послуги: природний газ – у 4,4 раза, фрукти – на 95,2 %; купівлю транспортних засобів – на 90,2 %; водовідведення (каналізацію) – на 80,5 %; олію соняшникову – на 80,4 %, на яйця – на 72,8 %; рибу та продукти з риби – на 69,0 % тощо.

Індекс цін виробників зріс і становив 123,4 % проти 118,0 % у відповідному періоді 2014 року. У цілому спостерігалося підвищення цін за всіма видами промислової продукції. Найбільше зростання мало місце у добуванні сировини та природного газу – на 101,6 %, у виробництві коксу та коксопродуктів – на 85,3 %, у виробництві хімічних речовин і хімічної продукції – на 63,4 %, у виробництві гумових і пластмасових виробів – на 55,4 %, у виробництві хліба, хлібобулочних і борошняних виробів – на 53,5 % та у металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім виробництва машин і устаткування, – на 50,7 %⁸.

ДОХОДИ І ВИТРАТИ НАСЕЛЕННЯ

Номінальна середньомісячна заробітна плата у розрахунку на одного штатного працівника у II кварталі 2015 року складала 3 871,0 грн і зросла на 7,5 % щодо показника попереднього року (див. таблицю 2.1). Це перевищує державні соціальні стандарти (рівень мінімальної заробітної плати та прожитковий мінімум працездатної особи, що дорівнюють 1 218 грн) у 3,2 раза.

Таблиця 2.1

Номінальна і реальна заробітна плата у розрізі регіонів України за січень – червень 2013–2015 років

Назва адміністративно-територіальної одиниці	Середньомісячна заробітна плата (у розрахунку на одного штатного працівника), грн			Темп зростання номінальної заробітної плати, %		Індекс реальної заробітної плати (до відповідного періоду попереднього року), %		
	2013 рік	2014 рік	2015 рік	2014 рік/ 2013 рік	2015 рік/ 2014 рік	2013 рік	2014 рік	2015 рік
Вінницька область	2 799,0	2 969,0	3 109,0	106,1	104,7	110,9	100,2	78,0
Волинська область	2 741,0	2 878,0	2 990,0	105,0	103,9	112,1	98,5	75,8
Дніпропетровська область	3 408,0	3 708,0	4 089,0	108,8	110,3	107,9	101,0	77,1
Донецька область	3 803,0	3 996,0	4 662,0	105,1	116,7	107,3	100,0	82,6
Житомирська область	2 779,0	2 970,0	2 985,0	106,9	100,5	110,9	101,2	73,3
Закарпатська область	2 758,0	2 917,0	3 048,0	105,8	104,5	110,4	100,5	76,4
Запорізька область	3 238,0	3 505,0	3 865,0	108,2	110,3	109,2	100,9	78,0
Івано-Франківська область	2 925,0	3 146,0	3 147,0	107,6	100,0	107,3	100,6	74,4
Київська область	3 443,0	3 547,0	3 794,0	103,0	107,0	111,5	94,8	74,2
Кіровоградська область	2 741,0	2 970,0	2 965,0	108,4	99,8	109,8	100,2	74,9
Луганська область	3 391,0	3 571,0	3 090,0	105,3	86,5	109,5	98,3	62,5
Львівська область	2 887,0	3 088,0	3 334,0	107,0	108,0	110,0	99,1	76,0
Миколаївська область	3 199,0	3 479,0	3 672,0	108,8	105,5	111,5	101,1	76,1
Одеська область	3 095,0	3 267,0	3 566,0	105,6	109,2	110,2	98,2	76,9
Полтавська область	3 049,0	3 219,0	3 463,0	105,6	107,6	108,0	99,3	76,4
Рівненська область	3 000,0	3 181,0	3 289,0	106,0	103,4	111,7	99,6	73,6
Сумська область	2 789,0	2 970,0	3 150,0	106,5	106,1	110,5	100,1	75,7
Тернопільська область	2 580,0	2 741,0	2 735,0	106,2	99,8	109,3	100,3	74,7
Харківська область	3 061,0	3 213,0	3 377,0	105,0	105,1	111,4	98,9	74,1
Херсонська область	2 665,0	2 786,0	2 815,0	104,5	101,0	111,1	98,9	74,2
Хмельницька область	2 831,0	3 071,0	3 096,0	108,5	100,8	110,6	102,4	75,1
Черкаська область	2 911,0	2 979,0	3 102,0	102,3	104,1	109,1	98,2	76,1
Чернівецька область	2 676,0	2 860,0	2 781,0	106,9	97,2	108,6	99,9	74,4
Чернігівська область	2 670,0	2 875,0	3 040,0	107,7	105,7	111,4	101,1	74,9
м. Київ	5 107,0	5 425,0	6 251,0	106,2	115,2	108,5	99,3	80,7
Україна	3 380,0	3 601,0	3 871,0	106,5	107,5	109,6	99,6	76,1

Найбільше значення середньомісячної заробітної плати традиційно зафіксовано у м. Києві (6 251,0 грн). До областей з найвищою середньомісячною заробітною платою належать: Донецька – 4 662,0 грн, Дніпропетровська – 4 089,0 грн, Запорізька – 3 865,0 грн, Київська – 3 794,0 грн та Миколаївська – 3 672,0 грн області.

Найнижча середньомісячна заробітна плата традиційно спостерігається у Тернопільській (2 735,0 грн), Чернівецькій (2 781,0 грн) та Херсонській (2 815,0 грн) областях.

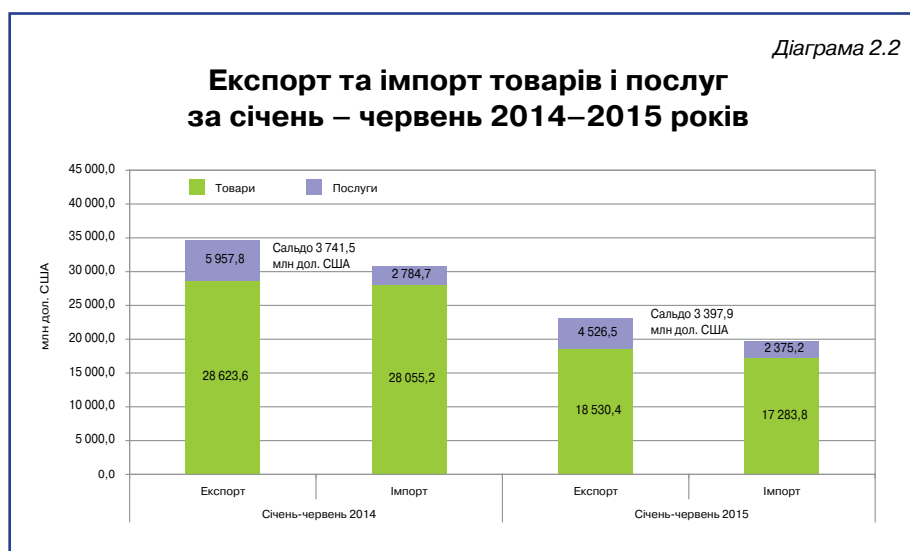
Серед видів економічної діяльності, де номінальна заробітна плата за період з початку року має найвищі значення⁹, можна виділити діяльність авіаційного транспорту (18 828,0 грн, зросла порівняно з відповідним показником минулого року на 72,8 %), фінансову та страхову діяльність (8 659,0 грн, відповідно зросла на 26,9 %), професійну, наукову та технічну діяльність (6 680,0 грн, відповідно зросла на 32,4 %).

Реальна заробітна плата скоротилася на 23,5 % (за січень – червень 2014 року – на 0,4 %). Скорочення відбулося за всіма регіонами, найсуттєвіше – в таких областях, як Луганська (на 37,5 %), Харківська (25,9 %), Херсонська та Київська (по 25,8 %).

ЗОВНІШНЯ ТОРГІВЛЯ

Значення сальдо зовнішньоторговельного балансу України у I півріччі 2015 року було позитивним та склало 3,4 млрд дол. США, однак воно зменшилося на 0,3 млрд дол. США порівняно з аналогічним періодом попереднього року (див. діаграму 2.2).

За даними Державної служби статистики України, **експорт українських товарів** зменшився на 33,3 % порівняно з відповідним показником 2014 року і склав 23,1 млрд дол. США. Щодо імпорту, то цей показник зазнав скорочення на 36,3 % порівняно з відповідним показником попереднього року і становив 19,7 млрд дол. США.

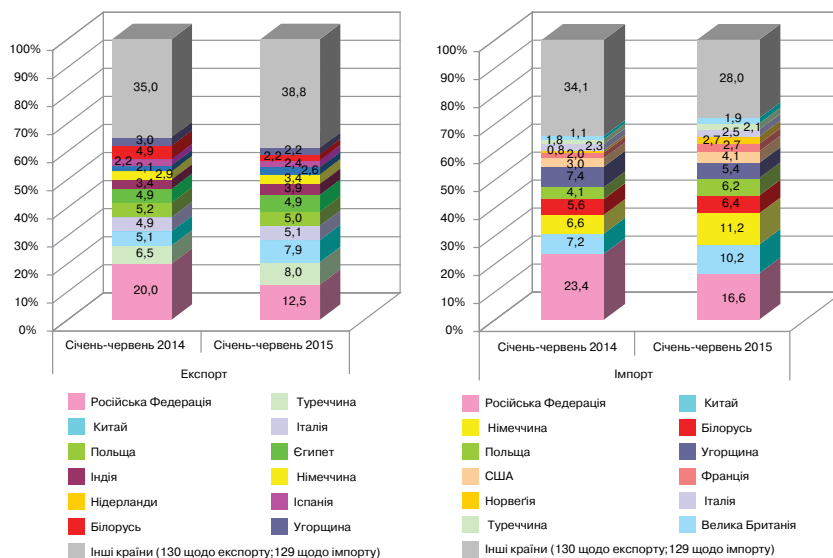
⁹ По юридичних особах та відокремлених підрозділах юридичних осіб із кількістю найманих працівників 10 і більше осіб (попередні дані).

Основу товарної структури українського експорту складали недорогоцінні метали та вироби з них – 27,2 % від загального обсягу експорту, що на 2,6 в. п. менше, ніж у I півріччі 2014 року. Частка продуктів рослинного походження становила 18,2 % (або на 5,7 в. п. більше), мінеральних продуктів – 8,7 % та зменшилася на 4,0 в. п., машин, обладнання та механізмів, електротехнічного обладнання – 9,9 % (або на 0,9 в. п. менше), продукції хімічної промисловості – 6,5 % (або на 0,3 в. п. більше).

Основними споживачами української продукції залишалися Російська Федерація (12,5 %), хоча і зменшила своє споживання порівняно з минулорічним показником на 7,5 в.п., Туреччина (8,0 %, показник збільшився на 1,5 в.п. щодо I півріччя 2014 року), Китай (7,9 %, збільшення становило 2,8 в.п.), Італія (5,0 %), Польща (5,0 %), Єгипет (4,9 %), при цьому три останні країни лишилися на рівні показника минулого року (див. діаграму 2.3).

Діаграма 2.3

Структура зовнішньої торгівлі товарами за основними країнами-партнерами у січні – червні 2014–2015 років

РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ БЮДЖЕТУ ЗА СІЧЕНЬ – ЧЕРВЕНЬ 2015 РОКУ

3.1. ВИКОНАННЯ ДОХІДНОЇ ЧАСТИНИ ЗВЕДЕНОГО ТА ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТІВ ЗА СІЧЕНЬ – ЧЕРВЕНЬ 2015 РОКУ

ДОХОДИ ЗВЕДЕНОГО ТА ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТІВ

Виконання дохідної частини зведеного бюджету за січень – червень 2015 року становило 298,7 млрд грн, що на 74,2 млрд грн, або на 33,1 %, більше аналогічного показника попереднього року.

Річний план виконано на 50,0 %. Рівень фактичних надходжень у 2014 році становив 46,0 %.

До дохідної частини державного бюджету з урахуванням міжбюджетних трансфертів надійшло 244,7 млрд грн, що на 68,8 млрд грн, або на 39,1 %, більше аналогічного показника 2014 року. У тому числі до загального фонду державного бюджету надійшло 232,4 млрд грн, до спеціального – 12,3 млрд грн.

Виконання дохідної частини державного бюджету без урахування міжбюджетних трансфертів становило 243,2 млрд грн, що на 68,3 млрд грн, або на 39,1 %, більше відповідного показника попереднього року (див. таблицю 3.1.1).

Таблиця 3.1.1

Доходи зведеного, державного та місцевих бюджетів у січні – червні 2012–2015 років

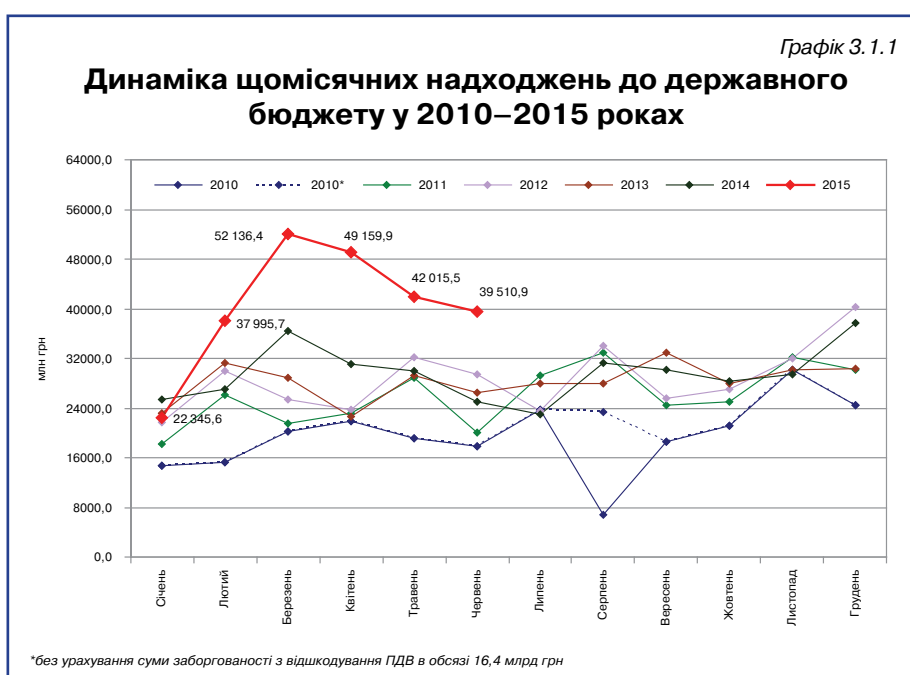
Роки Доходи	2012 рік	2013 рік	2014 рік	2015 рік	2015 рік проти 2014 року	
					Абсолютний приріст, млрд грн	Темп приросту, %
Зведений бюджет, млрд грн, у т. ч.:	208,8	211,1	224,5	298,7	74,2	33,1
– загальний фонд	178,7	181,7	190,7	276,6	85,9	45,0
– спеціальний фонд	30,1	29,4	33,8	22,1	–11,7	–34,5
Державний бюджет (без урахування міжбюджетних трансфертів), млрд грн, у т. ч.:	162,3	161,9	174,9	243,2	68,3	39,1
частка у доходах зведеного бюджету, %	77,7	77,0	77,9	81,4	x	x
– загальний фонд	140,7	141,7	151,9	231,1	79,2	52,1
– спеціальний фонд	21,6	20,2	23,0	12,1	–10,9	–47,4
Місцеві бюджети (без урахування міжбюджетних трансфертів), млрд грн, у т. ч.:	46,5	49,2	49,6	55,5	5,9	11,9
частка у доходах зведеного бюджету, %	22,3	23,0	22,1	18,6	x	x
– загальний фонд	38,0	40,0	38,8	45,5	6,7	17,3
– спеціальний фонд	8,5	9,2	10,8	10,0	–0,8	–7,4

Основним чинником збільшення бюджетних надходжень стало нарощування податкової складової (+46,6 %), зокрема в частині податку на додану вартість, обсяг якого зріс на 27,4 млрд грн, або на 38,4 %, порівняно з аналогічним періодом попереднього року. Ще одним податком, надходження якого помітно підвищилися порівняно з попереднім роком, став податок на доходи фізичних осіб. Зокрема, обсяг цього податку, що надійшов до державного бюджету за вказаний період, зріс у 5,4 раза. Проте така ситуація зумовлена перерозподілом коштів між державним і місцевими бюджетами, а саме, частковим зарахуванням надходжень податку на доходи фізичних осіб до державного бюджету, при цьому у розмірі 25 % податку – на відповідній території України та 60 % – на території міста Києва. Раніше ці кошти надходили до місцевих бюджетів.

Серед інших податкових джерел, які продемонстрували зростання, слід зазначити платежі за користування надрами, які збільшилися на 5,1 млрд грн, або на 58,4 %, акцизний збір із вироблених в Україні товарів – на 5,9 млрд грн, або на 39,0 %, акцизний збір із ввезених в Україну товарів – на 5,0 млрд грн, або на 62,4 %, ввізне мито – на 12,9 млрд грн, або втричі. Від'ємну динаміку продемонстрував податок на прибуток підприємств, обсяг надходжень якого скоротився на 4,5 млрд грн, або на 16,2 %.

Збільшенню обсягів надходжень до державного бюджету у I півріччі 2015 року сприяло перерахування 25,1 млрд грн Національним банком України відповідно до Закону України «Про Національний банк України».

Щомісячна динаміка надходжень до державного бюджету в цілому повторює динаміку останніх двох років (див. графік 3.1.1).

СТРУКТУРА ДОХІДНОЇ ЧАСТИНИ ЗВЕДЕНОГО ТА ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТІВ

Найсуттєвіші зміни у **структурі бюджетних доходів** відбулися в частині податкових надходжень. Водночас, оскільки одне з нововведень періоду стосувалося перерозподілу коштів податку на доходи фізичних осіб між бюджетами (про що йшлося вище), ці зміни в частині державного і зведеного бюджетів були різноспрямованими: частка податкових надходжень до державного бюджету зросла на 2 в. п., тоді як у зведеному бюджеті вона лишилася незмінною.

Зміни в сегменті податкових надходжень пов'язані з падінням надходжень податку на прибуток підприємств, а також із зростанням надходжень від оподаткування імпорتنих операцій: податку на додану вартість, акцизного податку та ввізного мита.

Структура доходів зведеного та державного бюджетів наведена у таблиці 3.1.2.

Таблиця 3.1.2

Структура доходів зведеного та державного бюджетів у січні – червні 2013–2015 років

(%)

Доходи	Роки	Зведений бюджет			Державний бюджет		
		2013 рік	2014 рік	2015 рік	2013 рік	2014 рік	2015 рік
Податкові надходження, з них:		82,5	77,5	77,6	81,1	75,3	77,3
– податок на доходи фізичних осіб		16,1	15,2	15,0	2,2	2,2	8,4
– податок на прибуток підприємств		14,6	11,1	8,2	18,8	14,2	9,0
– збори за спеціальне використання природних ресурсів, із них:		6,5	6,6	4,8	4,0	4,4	5,4
– плата за землю		3,0	2,7	0,0	–	–	0,0
– податок на додану вартість		29,1	28,5	28,3	37,9	36,6	34,8
– акцизний податок		8,7	8,6	9,4	11,1	10,9	11,6
– податки на міжнародну торгівлю та зовнішні операції		2,9	2,4	5,3	3,8	3,1	6,5
– рентна плата, збори на паливно-енергетичні ресурси		1,5	1,6	1,1	2,0	2,0	1,3
– інші податкові надходження		3,1	3,5	5,5	1,3	1,9	0,3
Неподаткові надходження, у т.ч.:		16,8	21,9	21,9	18,5	24,3	22,4
– доходи від власності та підприємницької діяльності		6,2	11,5	9,7	8,0	14,7	11,8
– адміністративні збори та платежі, доходи від некомерційного та побічного продажу		1,6	1,6	4,3	1,5	1,6	4,7
– власні надходження бюджетних установ		7,6	6,6	6,5	7,4	5,4	4,5
– інші неподаткові надходження		1,4	2,2	1,4	1,6	2,6	1,4
Доходи від операцій з капіталом		0,3	0,3	0,2	0,0	0,1	0,0
Цільові фонди		0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Інші надходження		0,2	0,2	0,2	0,3	0,2	0,2

ПОДАТКОВІ НАДХОДЖЕННЯ ДО ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ

У I півріччі 2015 року до державного бюджету надійшло 188,0 млрд грн **податкових надходжень**, що на 56,3 млрд грн, або на 42,7 %, більше відповідного показника минулого року.

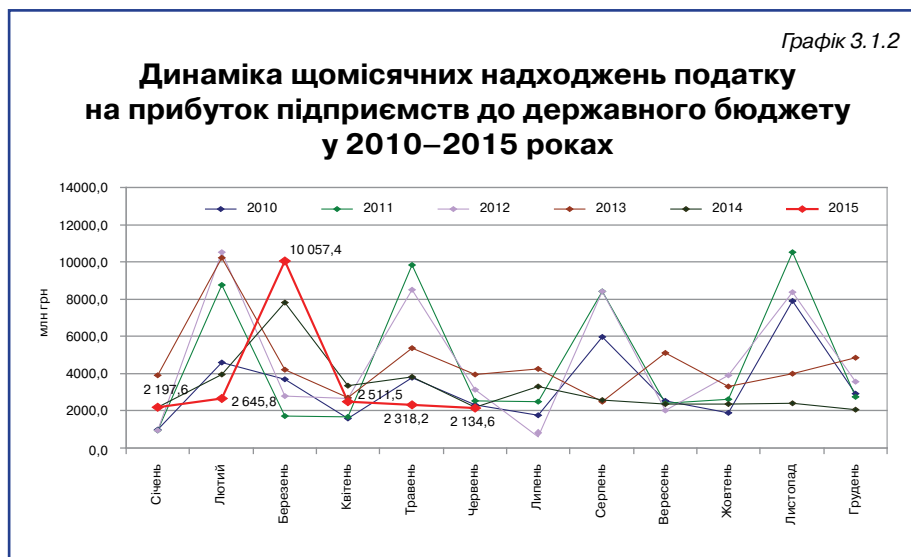
Втім протягом періоду, що аналізується, зростали не всі податки.

ПОДАТОК НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ

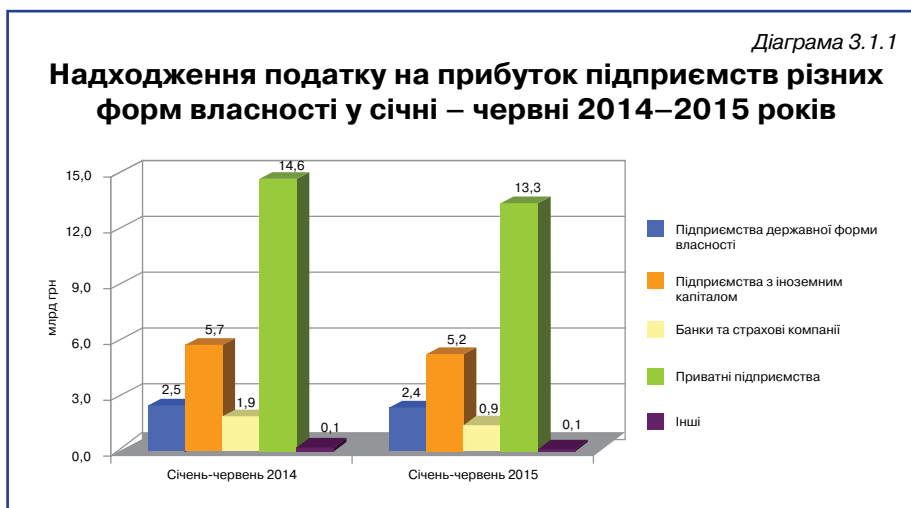
Так, до державного бюджету надійшло 21,9 млрд грн **податку на прибуток підприємств**, що на 3,0 млрд грн, або на 12,0 % менше попереднього року. Таке зменшення було прогнозованим, що і знайшло своє відображення у показнику виконання

річного плану надходжень цього податку, який становив 60,9 %. В свою чергу такий високий показник дозволяє прогнозувати виконання річного плану з цього джерела за результатами року.

Щомісячна динаміка надходжень податку на прибуток підприємств відрізняється від тенденцій попередніх років (див. графік 3.1.2).

Якщо розглядати надходження податку в розрізі його окремих складових, то помітно, що зниження відбулося насамперед за рахунок падіння понад удвічі відрахувань банківськими та страховими установами, а також приватними підприємствами. Надходження податку підприємств недержавного сектору впали на 10 % (див. діаграму 3.1.1).

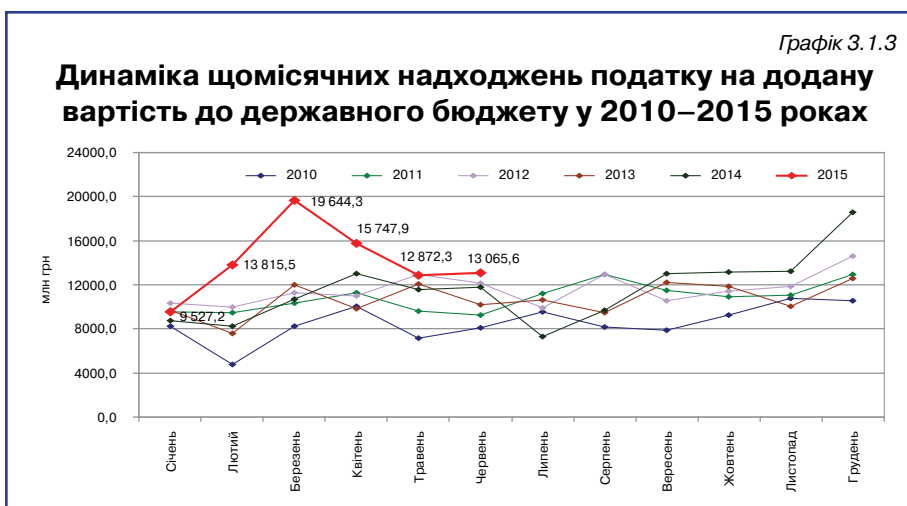

ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

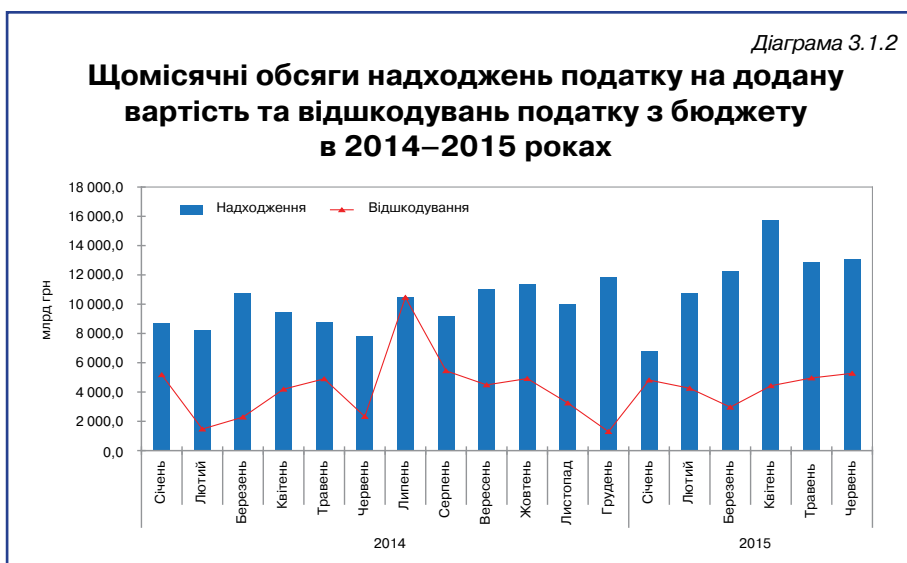
У січні – червні 2015 року до державного бюджету надійшло 84,7 млрд грн **податку на додану вартість**, що на 20,7 млрд грн, або на 32,3 %, більше відповідного показника попереднього року. Збільшення відбулося за всіма складовими

податку: з вироблених в Україні товарів – на 9,4 млрд грн, або на 23,0 %, податку із ввезених на територію України товарів – на 18,0 млрд грн, або на 41,6 %. Останнє пояснюється збільшенням вартості імпорту у гривнях. Збільшився проти відповідного періоду попереднього року також обсяг відшкодованого податку з бюджету на 6,3 млрд грн, або на 31,2 %.

Щомісячна динаміка надходжень податку на додану вартість представлена на графіку 3.1.3.

Номінальне збільшення надходжень ПДВ пояснюється скороченням обсягів відшкодування податку з бюджету на 7,1 млрд грн, або на 26,0 %. Середньомісячний обсяг відшкодування податку з бюджету у 2015 році дещо збільшився і становив 4,5 млрд грн на місяць (див. діаграму 3.1.2). Водночас, згідно з даними Голови Державної фіскальної служби заборгованість, з відшкодування ПДВ перевищує 20 млрд грн¹⁰.

¹⁰ Див.: <http://finance.liga.net/economics/2015/9/23/news/45089.htm>

ПОДАТКИ НА МІЖНАРОДНУ ТОРГІВЛЮ ТА ЗОВНІШНІ ОПЕРАЦІЇ

До державного бюджету надійшло 15,8 млрд грн **податків на міжнародну торгівлю та зовнішні операції**, що на 10,4 млрд грн, або майже у 3 рази, більше відповідного показника минулого року.

Основним чинником збільшення надходжень стало зростання на 10,3 млрд грн, обсягів сплати ввізного мита.

Порівняно з аналогічним періодом попереднього року структура податків на міжнародну торгівлю зазнала певних змін у частині ввізного мита внаслідок зменшення надходжень сплати мита на нафтопродукти, транспортні засоби та шини до них. Зокрема, відбулися такі зміни:

- частка надходжень ввізного мита (без нафтопродуктів) збільшилася на 7,0 в. п.;
- частка надходжень вивізного мита зменшилася на 0,5 в. п.;
- частка ввізного мита на нафтопродукти, транспортні засоби та шини до них зменшилася на 6,5 в. п..

У загальному вигляді це представлено на діаграмі 3.1.3.

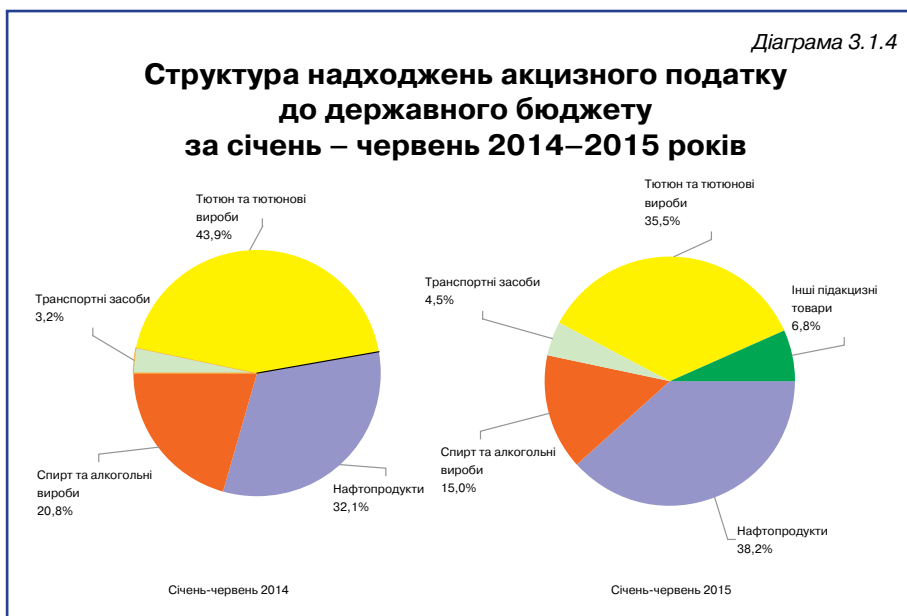

АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК

Надходження **акцизного податку** становило 28,1 млрд грн, що на 9,0 млрд грн, або на 47,0 %, більше відповідного показника минулого року. Рівень виконання річного плану становив 46,8 %. Водночас у 2014 році у I півріччі надійшло 42,5 % від фактичного річного обсягу з цього джерела.

Частка надходжень акцизного податку з вироблених в Україні товарів зменшилася на 3,3 в. п. і становила 65,5 % від загальних надходжень податку.

Структура акцизних надходжень представлена на діаграмі 3.1.4.

У 2015 році групу підакцизних товарів було розширено за рахунок віднесення до підакцизних електричної енергії, з одночасним скасуванням збору у формі цільової надбавки до діючого тарифу на електричну та теплову енергію. З цього джерела до бюджету надійшло 1,7 млрд грн, або 6,8 % від загального обсягу надходжень акцизу з вироблених в Україні товарів.

Втім, основним чинником збільшення акцизних надходжень стало зростання надходжень акцизу з нафти та нафтопродуктів майже в 2 рази, що відбулося внаслідок як збільшення у 2015 році ставок акцизного податку на нафтопродукти, так і розширення переліку продукції, яка підпадає під оподаткування, зокрема на речовини, що використовуються в якості компонентів моторного пального, альтернативне моторне пальне тощо.

Крім того, у 2,2 рази збільшилися надходження акцизу на транспортні засоби, знову ж таки як унаслідок збільшення ставок, так і через розширення переліку підакцизних транспортних засобів. Зокрема, з 2015 року акцизом оподатковуються транспортні засоби, призначені для перевезення 10 та більше осіб, а також транспортні засоби для перевезення вантажів.

Характерною ознакою виконання бюджету стало те, що акцизний податок з товарів, ввезених в Україну, зростав динамічніше, ніж акциз з товарів, вироблених в Україні. Так, обсяг надходжень «імпортного» акцизу виріс більш як у 1,5 рази, що на 3,9 в. п., або до 37,8 %, збільшило його частку в структурі загальних надходжень акцизного податку.

НЕПОДАТКОВІ НАДХОДЖЕННЯ

Обсяг **неподаткових надходжень** склав 54,4 млрд грн, що на 11,9 млрд грн, або на 28,0 %, більше відповідного показника 2014 року. Рівень виконання річного плану становив 57,6 % порівняно з 61,7 % у I півріччі 2014 року.

Структура неподаткових надходжень до державного бюджету зазнала деяких змін, які пов'язані, насамперед, зі скороченням частки доходів від власності та підприємницької діяльності на 12,1 %, або на 7,4 в. п., а також збільшенням більш як у 3,2 раза адміністративних зборів та платежів.

Структура неподаткових надходжень представлена на діаграмі 3.1.5.

ДОХОДИ ВІД ВЛАСНОСТІ ТА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Доходів від власності та підприємницької діяльності до державного бюджету надійшло 28,8 млрд грн, що на 3,1 млрд грн, або на 12,1 % більше відповідного показника минулого року. Річний план виконано на 43,4 %.

Найбільшою складовою цього виду доходів лишаються кошти, перераховані до бюджету Національним банком України, обсяг яких у I півріччі 2015 року становив 25,1 млрд грн, що дорівнює 41,5 % річного плану за цією статтею.

АДМІНІСТРАТИВНІ ЗБОРИ ТА ПЛАТЕЖІ

Обсяг надходжень **адміністративних зборів та платежів** у I півріччі 2015 року збільшився у 4,1 раза і становив 11,4 млрд грн. Таке збільшення пояснюється з продажем мобільним операторам ліцензій на 3G зв'язок на суму 8,9 млрд грн, які надійшли за статтею «плата за видачу, переоформлення, продовження терміну дії ліцензій на користування радіочастотним ресурсом України».

Надходження цих коштів дозволило в рази перевиконати річний план надходжень з цього джерела.

ВЛАСНІ НАДХОДЖЕННЯ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ

Обсяг **власних надходжень бюджетних установ** становив 10,9 млрд грн, що на 1,4 млрд грн, або на 14,4 %, більше аналогічного показника попереднього року.

Рівень виконання плану за цим показником склав 58,9 %.

ІНШІ НЕПОДАТКОВІ НАДХОДЖЕННЯ

До державного бюджету надійшло 3,3 млрд грн **інших неподаткових надходжень**, що на 1,3 млрд грн менше, ніж у попередньому році.

Надходження з цього джерела склали 62,4 % річного плану, тоді як у попередньому році за аналогічний період надійшло 29,7 % фактичних річних надходжень.

ДОХОДИ ВІД ОПЕРАЦІЙ З КАПІТАЛОМ

У січні – червні 2015 року дещо зменшився обсяг **доходів від операцій з капіталом**. Так, за цією статтею до бюджету надійшло 52,3 млн грн, що на 0,8 млн грн менше, ніж за аналогічний період 2014 року.

Основною причиною цього стало збільшення майже в 2,5 раза надходжень від реалізації матеріальних цінностей державного резерву.

Через це відбулися зміни у структурі доходів від операцій з капіталом: частка доходів від реалізації державних запасів товарів збільшилася на 7,6 в. п., а частка доходів від продажу основного капіталу зменшилася на 8,1 в. п.

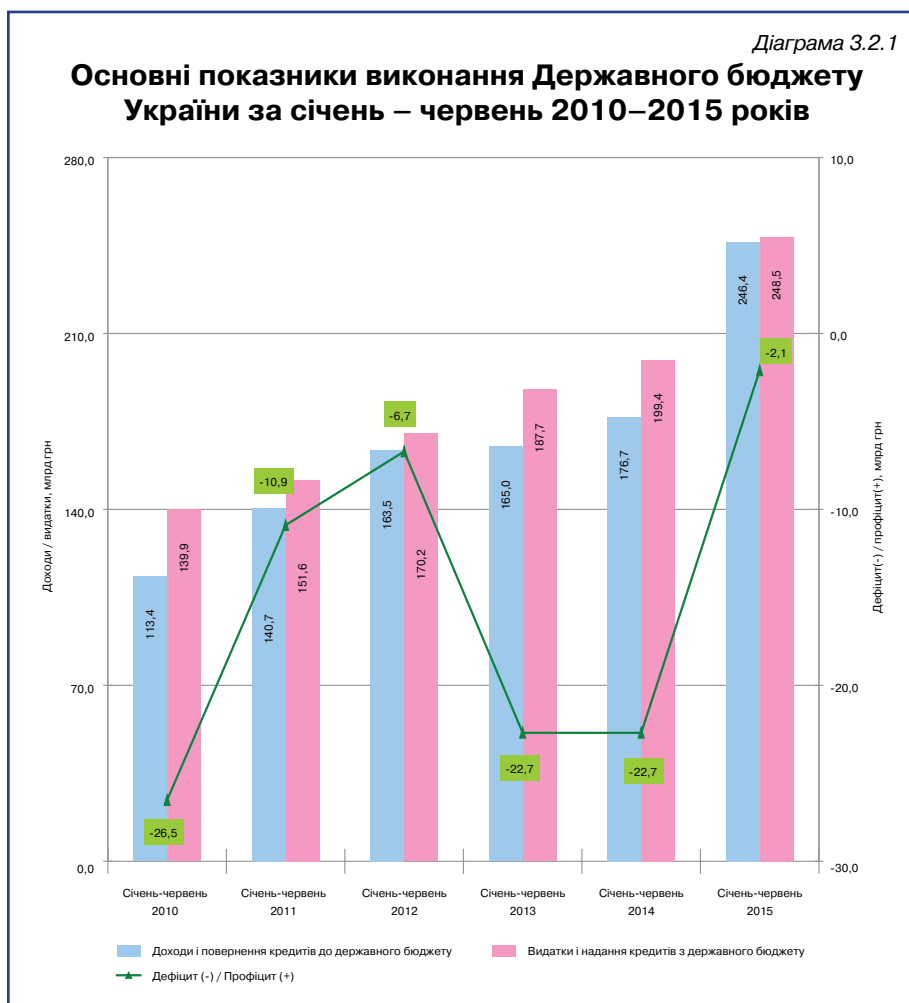
Структура надходжень доходів від операцій з капіталом представлена на діаграмі 3.1.6.

3.2. ФІНАНСУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ТА ДЕРЖАВНИЙ БОРГ ЗА СІЧЕНЬ – ЧЕРВЕНЬ 2015 РОКУ

ФІНАНСУВАННЯ ДЕФІЦИТУ БЮДЖЕТУ

За аналізований період **державний бюджет виконано з дефіцитом**, який становить 2,1 млрд грн (див. діаграму 3.2.1), або 2,8 % граничного розміру, визначеного Законом про Державний бюджет України на 2015 рік.

По загальному фонду бюджету дефіцит становив 0,8 млрд грн, або на рівні 1,4 % планового річного обсягу, по спеціальному фонду дефіцит – 1,3 млрд грн, або 9,2 %.

Фінансування державного бюджету за борговими операціями склало 82,4 млрд грн, що становить 56,7 % річного планового показника (див. таблицю 3.2.1). Порівняно з минулим роком цей показник збільшився на 20,2 млрд грн, або на 32,3 %. Запозичення здійснені у сумі 157,8 млрд грн, або 39,8 % річного планового показника. Із них річний план по внутрішніх запозиченнях виконано на рівні 60,9 %, по зовнішніх – на рівні 31,6 %. Частка внутрішніх запозичень складає 42,5 %, що на 8,0 в.п. менше показника минулого року.

Таблиця 3.2.1

**Показники фінансування дефіциту державного бюджету
за січень – червень 2011–2015 років**

Показники	Роки				2015 рік		
	2011 рік	2012 рік	2013 рік	2014 рік	Річний план	Факт	Виконання, %
Загальне фінансування, млрд грн, у т.ч.:	11,0	6,7	22,7	22,7	75,8	2,1	2,8
– загальний фонд	9,0	4,7	24,6	22,9	61,9	0,8	1,3
– спеціальний фонд	2,0	2,0	–1,9	–0,2	13,9	1,3	9,4
Фінансування за борговими операціями, млрд грн	37,3	17,5	42,1	62,2	145,3	82,4	56,7
Запозичення, млрд грн, у т.ч.:	59,5	50,3	77,2	110,2	396,9	157,8	39,8
– внутрішні запозичення	35,4	48,7	57,5	55,6	110,2	67,1	60,9
частка, %	59,4	96,8	74,5	50,5	27,8	42,5	153,1
– зовнішні запозичення	24,1	1,6	19,7	54,6	286,7	90,7	31,6
частка, %	40,6	3,2	25,5	49,5	72,2	57,5	79,6
Погашення, млрд грн, у т.ч.:	–22,2	–32,9	–35,1	–48,0	–251,6	–75,4	30,0
– внутрішні зобов'язання	–15,1	–18,5	–15,4	–31,5	–128,0	–64,2	50,2
частка, %	67,9	56,2	43,9	65,6	50,9	85,1	167,4
– зовнішні зобов'язання	–7,1	–14,4	–19,7	–16,5	–123,6	–11,2	9,1
частка, %	32,1	43,8	56,1	34,4	49,1	14,9	30,2
Надходження від приватизації державного майна, млрд грн	11,0	5,1	0,2	0,05	17,0	0,1	0,6
Фінансування за активними операціями, млрд грн	–37,3	–15,8	–19,6	–39,6	–86,5	–80,4	92,9

Обсяги запозичень до державного бюджету збільшилися порівняно з 2014 роком у 1,4 раза.

Із 157,8 млрд грн запозичень на внутрішньому ринку було залучено 67,1 млрд грн, на зовнішньому ринку – 90,7 млрд грн. До загального фонду державного бюджету було спрямовано 154,8 млрд грн, включаючи випуск ОВДП на поповнення статутного капіталу компанії «Нафтогаз України» на 29,7 млрд грн з прибутковістю 14,5 % річних та ОВДП для їх обміну на акції додаткової емісії банків у державну власність на 18,0 млрд грн.

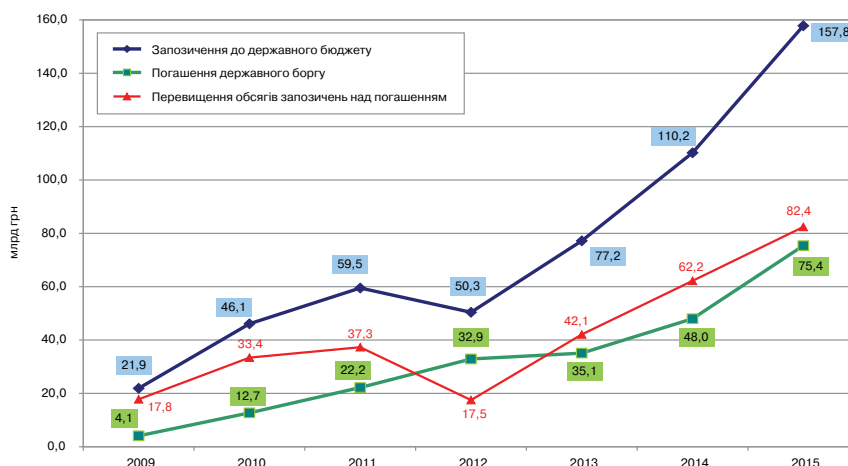
Кошти, що залучаються від міжнародних організацій економічного розвитку на фінансування спільних проектів, надійшли у сумі 3,0 млрд грн, або 21,1 % запланованого річного обсягу. Зазначені надходження на 1,7 млрд грн, або у 2,4 раза, перевищують аналогічний показник 2014 року. Рівень їх виконання збільшився на 0,9 в. п.

Погашення боргу здійснено у сумі 75,4 млрд грн, що більше за показники минулого року у 1,6 раза (див. таблицю 3.2.1). Виконання річного планового обсягу склало 30,0 %, що на 14,0 в. п. нижче, ніж за аналогічний період 2014 року. Погашення внутрішнього боргу становило 64,2 млрд грн, або 50,2 % річного планового обсягу, зовнішнього боргу – 11,2 млрд грн, або 9,1 %.

Спостерігалось збільшення розриву між обсягами запозичень та погашення боргу (див. графік 3.2.1), що спричинить збільшення боргового навантаження на бюджет у майбутньому, але є неминучим в ситуації, що склалася в Україні.

Графік 3.2.1

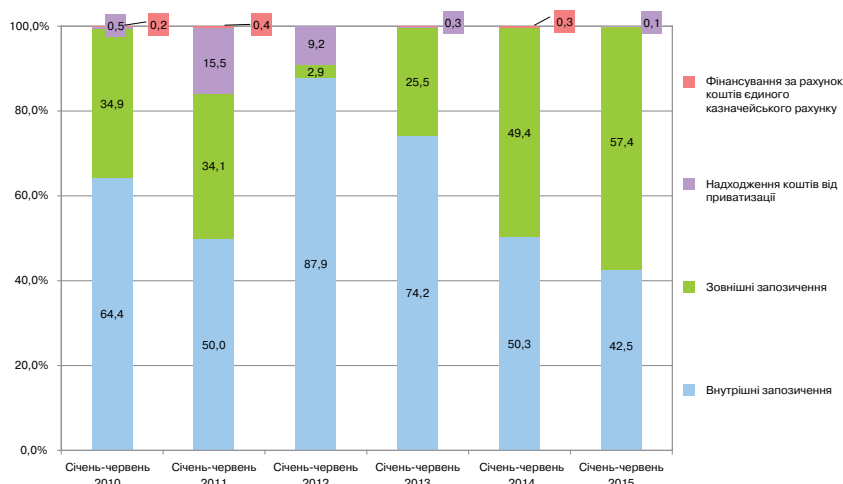
Порівняння обсягів запозичень до державного бюджету та погашення державного боргу у січні – червні 2009–2015 років

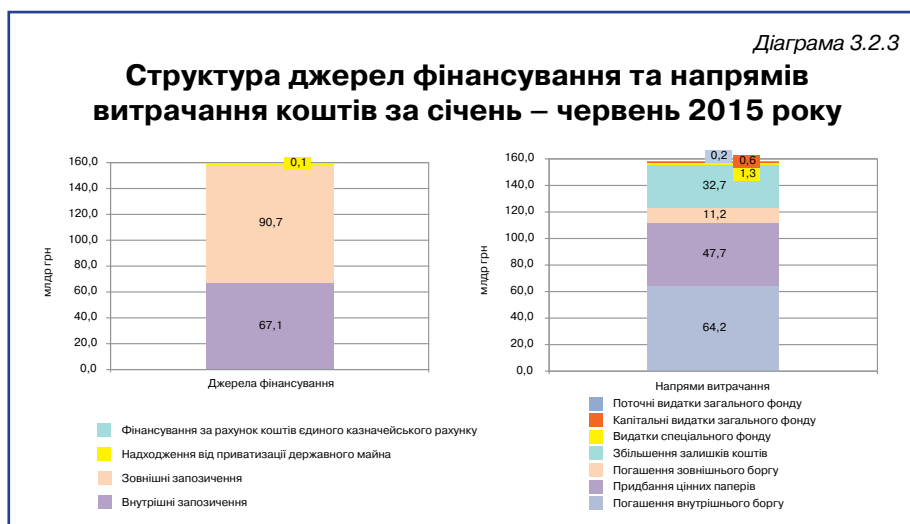
У структурі джерел фінансування у січні – червні 2015 року, як і у січні – червні 2013 року були наявними майже виключно запозичення. Дуже незначну частку складали надходження від приватизації (0,1 % у 2015 р. та 0,2 % у 2013 р.). З 2012 року спостерігається тенденція до збільшення частки зовнішніх запозичень у структурі джерел фінансування, що може спричинити зростання боргових ризиків держави (див. діаграму 3.2.2).

Діаграма 3.2.2

Структура джерел фінансування державного бюджету за січень – червень 2010–2015 років

Діаграма 3.2.3 ілюструє порівняння обсягів джерел фінансування та напрямів витрачання коштів за рахунок цих джерел і накопичення невикористаних надходжень за січень – червень 2015 року.

Із діаграми 3.2.3 бачимо, що майже усі залучені джерела були спрямовані на погашення державного боргу та накопичення залишків бюджетних коштів. На фінансування дефіциту бюджету було спрямовано лише 1,3 % усіх залучених джерел. Причому основна частина фінансування дефіциту (1,3 млрд грн) була спрямована на здійснення видатків спеціального фонду. Можна припустити, що запозичені кошти майже не спрямовувалися на здійснення поточних видатків, оскільки капітальні видатки, які у майбутньому мають сприяти економічному зростанню держави, становили 0,6 млрд грн.

ВИТРАТИ НА ПОГАШЕННЯ ТА ОБСЛУГОВУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО БОРГУ

Видатки на обслуговування державного боргу становили 42,6 млрд грн, або 44,5 % річного планового показника, що на 1,1 в. п. менше аналогічного показника 2014 року (див. таблицю 3.2.2).

Загальний обсяг витрат на погашення й обслуговування державного боргу становив 118,0 млрд грн, або 36,4 % усіх витрат державного бюджету, що на 7,9 в. п. більше, ніж у минулому році, та на 13,2 в. п. більше, ніж у 2013 році. За останні п'ять років (з 2011 р.) цей показник збільшився на 82,0 млрд грн, або у 3,3 раза, а його частка в усіх витратах державного бюджету – на 15,7 в. п.

Таблиця 3.2.2

Витрати бюджету на погашення та обслуговування державного боргу за січень – червень 2013–2015 років

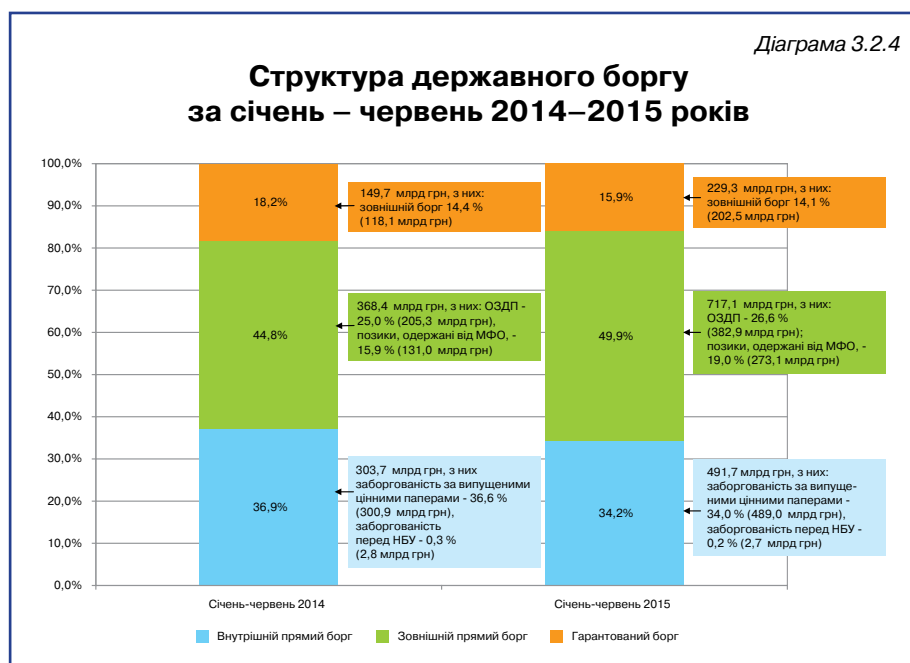
Роки Показники	2013 рік			2014 рік			2015 рік		
	Річний план, млрд грн	Факт, млрд грн	Виконання, %	Річний план, млрд грн	Факт, млрд грн	Виконання, %	Річний план, млрд грн	Факт, млрд грн	Виконання, %
ПЛАТЕЖІ ЗА ДЕРЖАВНИМ БОРГОМ, усього, у т.ч.:	118,7	51,1	43,0	158,3	70,4	44,5	347,3	118,0	34,0
– внутрішнім	70,8	26,4	37,3	102,7	47,1	45,9	188,3	92,5	49,1
– зовнішнім	47,9	24,7	51,6	55,6	23,3	41,9	159,0	25,5	16,0

Роки Показники	2013 рік			2014 рік			2015 рік		
	Річний план, млрд грн	Факт, млрд грн	Виконання, %	Річний план, млрд грн	Факт, млрд грн	Виконання, %	Річний план, млрд грн	Факт, млрд грн	Виконання, %
Платежі з погашення державного боргу, у т.ч.:	81,1	35,1	43,3	109,2	48,0	44,0	251,6	75,4	30,0
– внутрішнього	45,5	15,4	33,9	67,7	31,5	46,5	128,0	64,2	50,2
– зовнішнього	35,6	19,7	55,3	41,5	16,5	39,8	123,6	11,2	9,1
Видатки на обслуговування державного боргу, у т.ч.:	37,7	16,0	42,5	49,1	22,4	45,6	95,7	42,6	44,5
– внутрішнього	25,4	11,0	43,3	35,0	15,6	44,6	60,3	28,3	46,9
– зовнішнього	12,3	5,0	40,7	14,1	6,8	48,2	35,4	14,3	40,4
ВИТРАТИ БЮДЖЕТУ, усього (видатки, надання кредитів, погашення державного боргу)	507,0	220,5	43,5	568,8	247,4	43,5	834,5	323,9	38,8
Питома вага платежів за державним боргом у витратах бюджету, %	23,4	23,2	x	27,8	28,5	x	41,6	36,4	x

ДЕРЖАВНИЙ І ГАРАНТОВАНИЙ ДЕРЖАВОЮ БОРГ

На кінець червня 2015 року **державний та гарантований державою борг України** склав 1 438,2 млрд грн, з них 63,9 % (919,7 млрд грн) припадає на державний та гарантований державою зовнішній борг, а 36,1 % (518,5 млрд грн) – на внутрішній.

Державний борг України становив 1 208,8 млрд грн, або 84,1 % від загальної суми державного та гарантованого державою боргу, з них 34,2 % припадає на внутрішній борг, а 49,7 % – на зовнішній борг (див. діаграму 3.2.4).

Частка **державного** зовнішнього боргу, який склав 717,1 млрд грн, збільшилася до 49,9 %. Державний внутрішній борг становив 34,2 %, або 491,7 млрд грн.

Гарантований державою борг на кінець червня 2015 року становив 229,3 млрд грн, або 15,9 % від загальної суми державного та гарантованого державою боргу. Як і раніше, найбільша частка припадала на гарантований зовнішній борг – 14,1 %, який становив 202,5 млрд грн. Гарантований внутрішній борг складав 26,8 млрд грн, або 1,8 % від загальної суми державного та гарантованого державою боргу.

3.3. АНАЛІЗ ВИДАТКІВ І КРЕДИТУВАННЯ ЗВЕДЕНОГО ТА ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТІВ ЗА СІЧЕНЬ – ЧЕРВЕНЬ 2015 РОКУ

ЗВЕДЕНИЙ БЮДЖЕТ

Видатки Зведеного бюджету України виконані у сумі 285,2 млрд грн, що становить 43,6 % річного планового показника, у тому числі загальний фонд – 258,9 млрд грн, або 44,3 %, спеціальний фонд – 26,3 млрд грн, або 38,5 % (див. таблицю 3.3.1).

Як свідчать дані таблиці 3.3.1, наведений рівень виконання видатків зведеного бюджету вищий (на 1,1 в. п.) за показник попереднього року. Основним чинником цього було збільшення рівня виконання видатків спеціального фонду на 11,6 в. п. Це пов'язано з тим, що зросли власні надходження бюджетних установ, які становлять 89,8 % від загального обсягу надходжень до спеціального фонду зведеного бюджету. Проти аналогічного періоду минулого року такі надходження зросли на 4,6 млрд грн, або на 30,8 %.

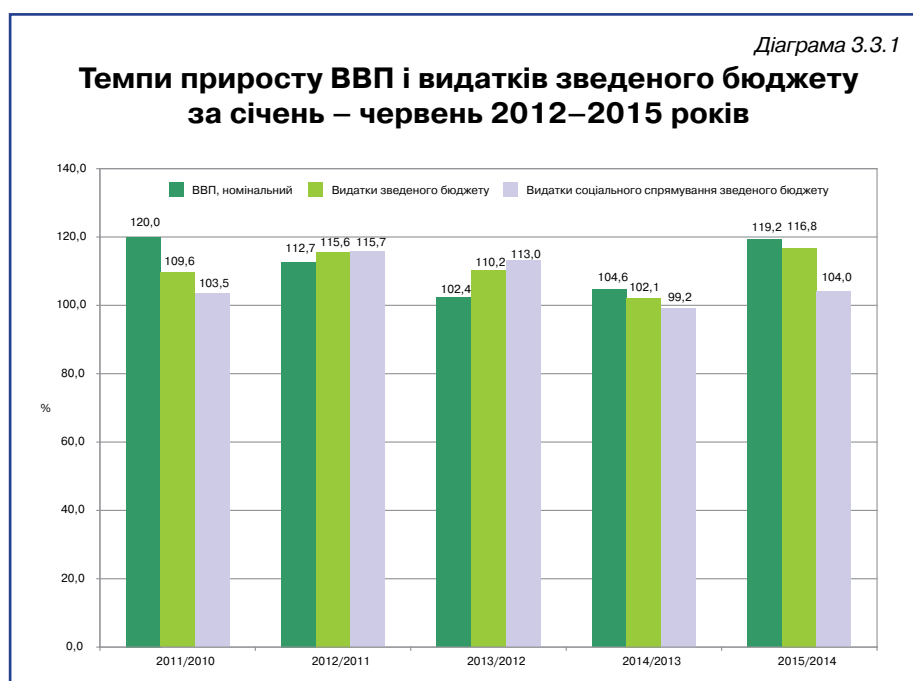
Таблиця 3.3.1

Видатки зведеного, державного та місцевих бюджетів за січень – червень 2013–2015 років

Роки Видатки	2013 рік			2014 рік			2015 рік		
	Річний план, млн грн	Факт, млн грн	Виконання, %	Річний план, млн грн	Факт, млн грн	Виконання, %	Річний план, млн грн	Факт, млн грн	Виконання, %
Зведений бюджет, у т. ч.:	537 851,8	239 135,8	44,5	574 915,0	244 241,5	42,5	653 473,2	285 234,6	43,6
– загальний фонд	450 809,8	212 259,3	47,1	470 292,5	216 052,1	45,9	585 074,3	258 906,3	44,3
– спеціальний фонд	87 042,0	26 876,5	30,9	104 622,5	28 189,3	26,9	68 398,9	26 328,3	38,5
Державний бюджет (без урахування міжбюджетних трансфертів), у т. ч.:	306 051,2	131 605,7	43,0	322 904,1	135 066,0	41,8	394 649,1	167 943,6	42,6
– загальний фонд	253 125,1	114 538,3	45,2	259 594,7	118 549,9	45,7	362 389,2	156 324,1	43,1
– спеціальний фонд	52 926,1	17 067,4	32,2	63 309,4	16 516,1	26,1	32 259,9	11 619,5	36,0
Місцеві бюджети (без урахування міжбюджетних трансфертів), у т. ч.:	231 130,5	107 530,1	46,5	252 010,9	109 175,5	43,3	258 824,1	117 291,0	45,3

Роки Видатки	2013 рік			2014 рік			2015 рік		
	Річний план, млн грн	Факт, млн грн	Виконання, %	Річний план, млн грн	Факт, млн грн	Виконання, %	Річний план, млн грн	Факт, млн грн	Виконання, %
– загальний фонд	197 070,4	97 721,0	49,6	210 697,8	97 502,2	46,3	222 685,1	102 582,2	46,1
– спеціальний фонд	34 060,1	9 809,1	28,8	41 313,1	11 673,3	28,3	36 139,0	14 708,8	40,7
Державний бюджет (з урахуванням міжбюджетних трансфертів), у т. ч.:	424 642,0	185 446,6	43,7	451 070,7	197 559,4	43,8	573 528,3	245 674,9	42,8
– загальний фонд	363 884,4	167 294,8	46,0	377 626,4	176 233,1	46,7	537 566,7	234 018,5	43,5
– спеціальний фонд	60 757,6	18 151,8	29,9	73 444,3	21 326,4	29,0	35 961,6	11 656,4	32,4
Міжбюджетні трансферти, разом	118 590,8	53 840,9	45,4	128 166,6	62 493,4	48,8	178 879,2	77 731,3	43,5

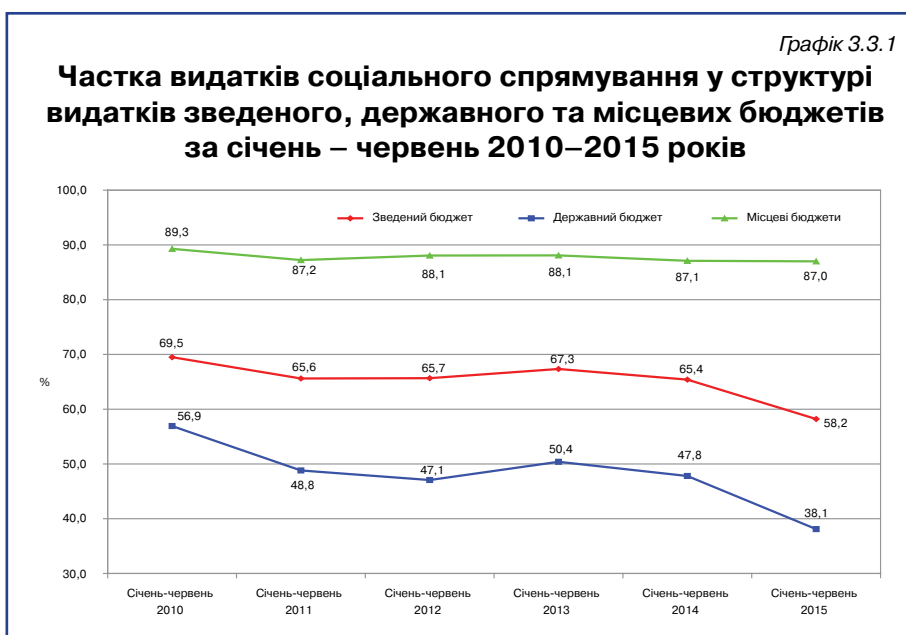
Темпи зростання видатків зведеного бюджету збільшилися на 14,7 в. п. порівняно з минулорічним показником і становили 116,8 % (див. діаграму 3.3.1). У I півріччі 2015 року вони не перевищували темпи зростання ВВП, які, незважаючи на надзвичайно складне становище в економіці України, збільшилися порівняно з минулим роком (більш детально див. розділ 2 «Аналіз макроекономічних показників за січень – червень 2015 року»). Так, темп приросту видатків у поточному році на 2,4 в. п. менше приросту ВВП.

Зважаючи на наведене, частка видатків зведеного бюджету у ВВП зменшилась і становила 34,9 %, або на 0,7 в. п. менше минулорічного рівня. Щодо першого півріччя 2013 року, то зменшення становило 1,7 в. п.

Видатки соціального спрямування¹¹ зведеного бюджету становили 166,1 млрд грн. Порівняно з минулим роком вони збільшилися на 4,0 % та на 4,8 в. п. більше темпів зростання цих видатків у 2014 році. Темпи зростання цих видатків на 12,8 в. п. нижче ніж темпи зростання загального обсягу видатків зведеного бюджету, які становили 16,8 %.

Частка видатків соціального спрямування зменшилася на 7,2 в. п. щодо показника попереднього року та склала 58,2 % (див. графік 3.3.1).

Із графіка видно, що частка таких видатків у місцевих бюджетах¹² залишається все ще високою (87,0 %). Зазначене обмежує виконання окремих функцій органів місцевого самоврядування, в першу чергу – щодо підтримки в належному стані існуючої інфраструктури та її розбудови.

Темпи зростання зведеного та державного бюджетів у цьому році найбільші за останні чотири роки. Це пов'язано зі збільшенням видатків на оборону та обслуговування боргу. Видатки зведеного бюджету за I півріччя 2015 року на оборону зросли у 2,7 раза, на обслуговування боргу – у двічі. Зростання за цими видатками (порівняно з відповідним періодом минулого року) становило 33,4 млрд грн, або 83,5 % усього зростання видатків.

Також збільшилися темпи зростання видатків місцевих бюджетів, з яких фінансується більша частина соціально-культурної сфери (див. таблицю 3.3.2). Найбільших темпів зростання досягли видатки на оборону (в 4,2 раза) та економічну діяльність (в 1,9 раза).

¹¹ До видатків соціального спрямування належать видатки на охорону здоров'я, освіту, духовний та фізичний розвиток, соціальний захист і соціальне забезпечення.

¹² Місцеві бюджети спрямовують у соціально-культурну сферу значно більшу частку видатків, ніж державний бюджет. Це пояснюється структурою витрат місцевих бюджетів згідно з Бюджетним кодексом України.

Таблиця 3.3.2

**Темпи зростання окремих видів видатків зведеного,
державного та місцевих бюджетів за січень – червень 2013–2015 років
порівняно з попереднім періодом**

(%)

Роки Видатки згідно з функціональною класифікацією	2013 рік			2014 рік			2015 рік		
	Зведений бюджет	Державний бюджет	Місцеві бюджети	Зведений бюджет	Державний бюджет	Місцеві бюджети	Зведений бюджет	Державний бюджет	Місцеві бюджети
Разом видатків (без урахування між- бюджетних трансфертів), з них на:	110,2	111,1	109,3	102,1	102,6	101,5	116,8	124,3	107,4
– житлово-комунальне господарство	113,8	47,3	115,3	221,6	166,3	222,1	58,8	1,4	58,9
– охорону здоров'я	108,3	111,3	107,7	94,9	83,6	97,1	117,2	83,7	122,7
– духовний і фізичний розвиток	106,2	101,9	108,6	113,1	106,6	116,5	102,0	139,0	84,6
– освіту	105,7	102,7	106,9	93,8	94,1	93,7	104,0	97,3	106,7
– соціальний захист і соціальне забезпечення	122,3	127,9	114,4	103,8	99,5	110,7	99,6	99,0	100,4

У I півріччі 2015 року відмічається різке падіння видатків державного бюджету на житлово-комунальне господарство – на 41,5 %. Це пов'язано з тим, що у даному періоді 2014 року була профінансована субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на погашення заборгованості з різниці в тарифах у сумі 3,8 млрд грн, тоді як у I півріччі 2015 року вона не здійснювалася через відсутність її територіального розподілу.

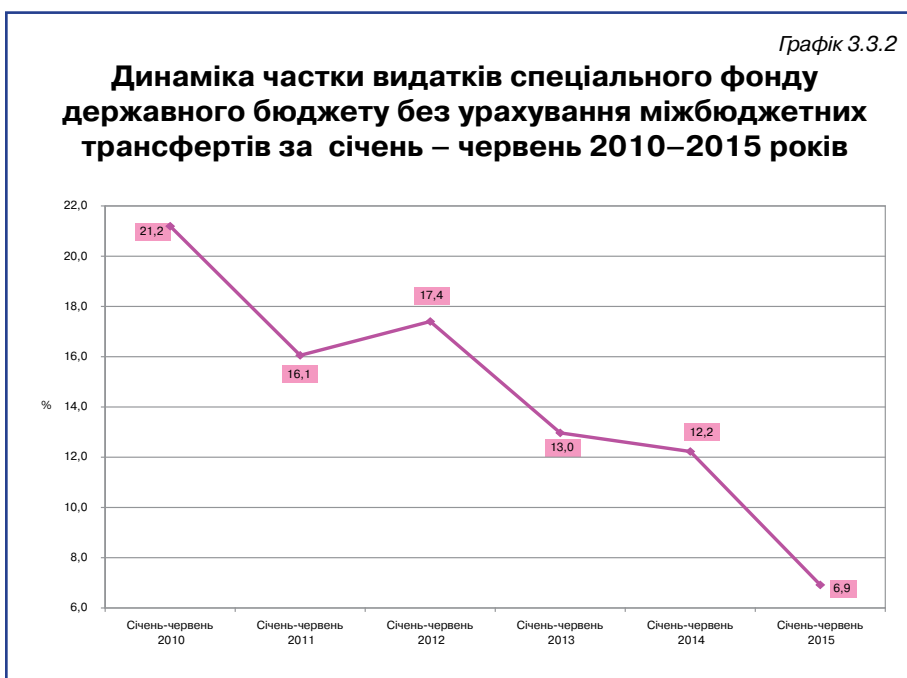
ДЕРЖАВНИЙ БЮДЖЕТ

Видатки Державного бюджету України з урахуванням між-бюджетних трансфертів становили 245,7 млрд грн, що на 24,4 % більше, ніж у I півріччі 2014 року. Рівень виконання річного плану на 1,0 в. п. нижче показника попереднього року та становить 42,8 % (див. таблицю 3.3.1).

Видатки державного бюджету без урахування міжбюджетних трансфертів склали 167,9 млрд грн, що на 32,8 млрд грн, або на 24,3 %, більше показника минулого року. Рівень виконання річного плану збільшився на 0,8 в. п порівняно з минулорічним показником і становив 42,6 %. Видатки загального фонду профінансовані у сумі 156,3 млрд грн, або на 31,9 % більше, спеціального фонду – у сумі 11,6 млрд грн, або на 29,6 % менше, ніж у минулому році.

Зменшення частки видатків спеціального фонду щодо минулорічного показника (див. графік 3.3.2) можна пояснити тим, що перенесені надходження зі спеціального до загального фонду акцизного податку з вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції), включаючи особливий податок на операції з відчуження цінних паперів та операцій з деривативами, акцизного податку з ввезених на митну територію України підакцизних товарів, ввізного мита, екологічного податку, збору з операцій

купівлі іноземної валюти в безготівковій та/або готівковій формі. Крім того, на 21,6 %, або на 6,5 млрд грн, зменшилися заплановані доходи за власними надходженнями бюджетних установ, що, зокрема, пов'язано з передачею фінансування з державного бюджету до місцевих бюджетів низки бюджетних закладів, установ та організацій.

На зменшення частки видатків спеціального фонду вплинуло також і те, що у поточному році видатки на покриття дефіциту коштів Пенсійного фонду України для виплати пенсій, у тому числі покриття витрат, пов'язаних з обслуговуванням боргових зобов'язань, фінансувались із загального фонду, тоді як у минулому періоді ці видатки здійснювалися зі спеціального фонду та склали 1,8 млрд грн.

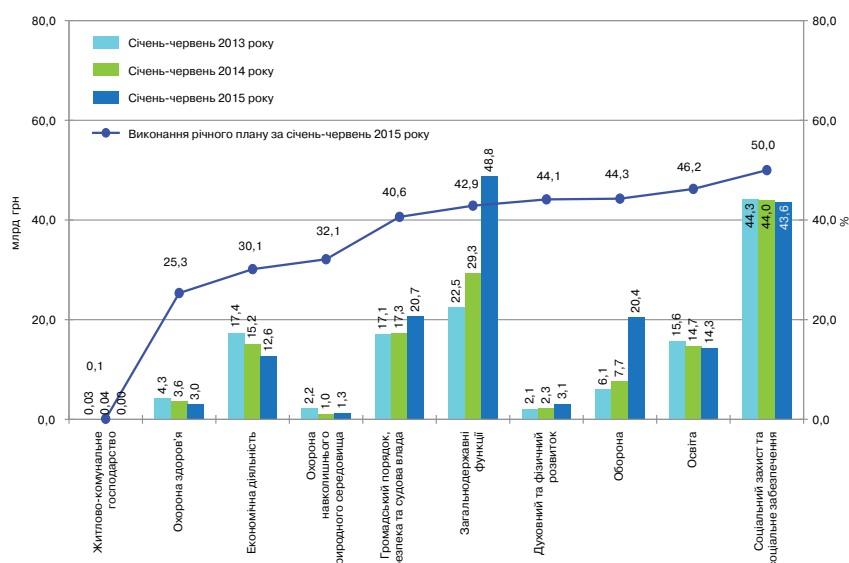
Не було здійснено фінансування субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на погашення заборгованості з різниці в тарифах на теплову енергію, опалення та постачання гарячої води, послуги з централізованого водопостачання, водовідведення; за перше півріччя 2014 року видатки за нею склали 3,9 млрд грн.

ВИДАТКИ ЗА ФУНКЦІОНАЛЬНОЮ КЛАСИФІКАЦІЄЮ

Упродовж I півріччя 2015 року найкраще фінансувалися видатки на соціальний захист та соціальне забезпечення (50,0 % річного планового обсягу), освіту (46,2 %), оборону (44,3 %), духовний та фізичний розвиток (44,1 %), міжбюджетні трансферти (43,5 %) (див. діаграму 3.3.2). Найнижчий рівень фінансування спостерігався за видатками на житлово-комунальне господарство. На зазначені цілі було витрачено 596,8 млн грн, або 0,1 % від річного плану.

Діаграма 3.3.2

Динаміка видатків державного бюджету січень – червень 2013–2015 років у розрізі функціональної класифікації

Видатки соціального спрямування державного бюджету становили 64,1 млрд грн, що менше минулорічного показника на 0,5 млрд грн, або на 0,8 %. Їх рівень виконання становив 46,7 %, тобто на рівні минулорічного показника.

У структурі видатків мають місце деякі зміни (див. таблицю 3.3.3). Як і у минулому році, найбільша частка припадає на міжбюджетні трансферти (31,6 %), причому вона залишилася незмінною.

Таблиця 3.3.3

Видатки державного бюджету за січень – червень 2013–2015 років у розрізі функціональної класифікації видатків та кредитування

Роки Видатки згідно з функціональною класифікацією	2013 рік			2014 рік			2015 рік		
	План, млн грн	Факт, млн грн	Частка факт., %	План, млн грн	Факт, млн грн	Частка факт., %	План, млн грн	Факт, млн грн	Частка факт., %
Загальнодержавні функції, з них:	59 018,3	22 500,5	12,1	68 386,0	29 346,4	14,9	113 821,9	48 788,5	19,9
– обслуговування боргу	34 966,5	14 664,2	7,9	46 014,8	20 846,1	10,6	92 672,5	41 013,6	16,7
Оборона	16 207,9	6 083,4	3,3	20 730,1	7 696,0	3,9	46 134,4	20 428,1	8,3
Громадський порядок, безпека та судова влада	39 316,8	17 078,9	9,2	41 500,3	17 260,3	8,7	51 062,6	20 742,3	8,4
Охорона навколишнього природного середовища	7 062,6	2 211,8	1,2	6 654,8	954,9	0,5	4 075,4	1 308,9	0,5
Житлово-комунальне господарство	86,1	25,4	0,0	118,2	42,2	0,0	523,7	0,6	0,0
Охорона здоров'я	12 564,0	4 303,6	2,3	10 995,7	3 598,1	1,8	11 883,2	3 010,9	1,2
Духовний та фізичний розвиток	4 682,1	2 126,5	1,1	5 122,1	2 266,9	1,1	7 138,1	3 149,9	1,3
Освіта	33 061,3	15 611,0	8,4	33 122,8	14 691,2	7,4	30 907,8	14 288,8	5,8

Роки Видатки згідно з функціональною класифікацією	2013 рік			2014 рік			2015 рік		
	План, млн грн	Факт, млн грн	Частка факт., %	План, млн грн	Факт, млн грн	Частка факт., %	План, млн грн	Факт, млн грн	Частка факт., %
Соціальний захист та соціальне забезпечення, з них:	89 261,0	44 276,7	23,9	89 198,2	44 037,9	22,3	87 236,4	43 610,6	17,8
– соціальний захист пенсіонерів	83 233,6	41 616,8	22,4	83 796,3	41 898,8	21,2	76 950,1	39 852,4	16,2
Економічна діяльність, у т.ч.:	44 791,3	17 387,8	9,4	47 076,1	15 172,0	7,7	41 865,7	12 614,8	5,1
– сільське господарство, лісове господарство та мисливство, рибне господарство	8 162,4	3 165,7	1,7	6 774,5	2 379,0	1,2	4 395,6	1 673,5	0,7
– паливно-енергетичний комплекс	10 480,9	7 124,7	3,8	14 490,7	6 436,7	3,3	3 699,4	697,2	0,3
– транспорт	20 734,7	5 768,1	3,1	19 800,6	4 966,3	2,5	24 303,8	8 646,8	3,5
– інші видатки на економічну діяльність	5 413,3	1 329,3	0,7	6 010,3	1 389,9	0,7	9 466,9	1 597,3	0,7
Міжбюджетні трансферти	118 590,8	53 840,9	29,0	128 166,6	62 493,4	31,6	178 879,2	77 731,3	31,6
Усього	424 642,0	185 446,6	100,0	451 070,8	197 559,4	100,0	573 528,4	246 674,9	100,0

Наступною за розміром є частка видатків на загальнодержавні функції (19,9 %), збільшення цієї частки видатків на 5,0 в. п. відбулося за рахунок зростання видатків на обслуговування боргу, що відбувається із року в рік. Для прикладу, сума, витрачена на обслуговування боргу у I півріччі поточного року, у 13,6 раза перевищувала суму видатків на охорону здоров'я, у стільки ж разів – видатки на духовний та фізичний розвиток, у 2,9 раза – видатки на всю галузь освіти й тільки на 6,0 % менша – видатки на соціальний захист та соціальне забезпечення.

Третьою за вагомістю є частка видатків на соціальний захист та соціальне забезпечення (17,8 %). Водночас слід зазначити, що велика частина міжбюджетних трансфертів йде на надання пільг, субсидій, допомог тощо, а отже, також на соціальний захист та соціальне забезпечення. Серед суттєвих варто відмітити також видатки на громадський порядок, безпеку та судову владу, їх частка становила 8,4 %, з яких 4,1 % усіх видатків направлено на діяльність із забезпечення громадського порядку, боротьбу зі злочинністю та охорону державного кордону.

Значно збільшилася частка видатків на оборону, вона становила 8,3 % проти 3,9 % у першому півріччі 2014 року.

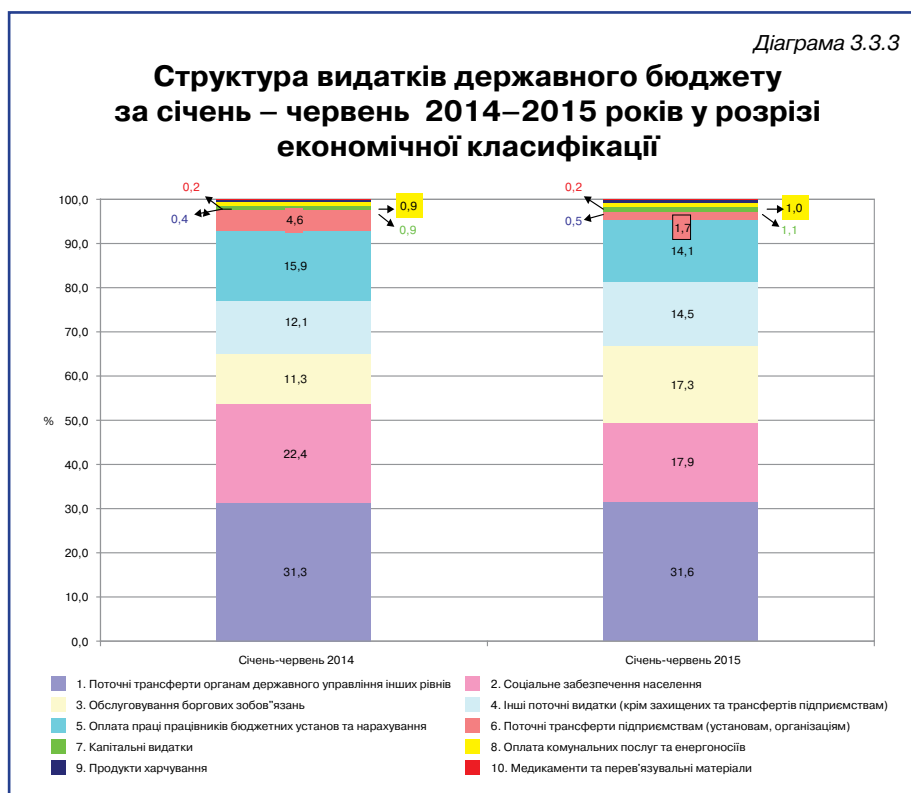
ВИДАТКИ ЗА ЕКОНОМІЧНОЮ КЛАСИФІКАЦІЄЮ

У розрізі **економічної класифікації** відбулося зростання майже за усіма статтями, окрім видатків на перерахування субсидій і поточних трансфертів підприємствам (установам, організаціям) та соціальне забезпечення. Вперше за останні 3 роки відбулося збільшення за капітальними видатками, вони виконані у сумі 2,7 млрд грн, або в 1,6 раза більше порівняно з січнем – червнем 2014 року.

Із загального обсягу збільшення видатків (41,8 млрд грн) значна частка (42,0 %) припадає на обслуговування боргових зобов'язань, 32,9 % – на поточні трансферти органам державного управління інших рівнів, 24,4 % – на інші поточні трансферти, 6,5 % – на оплату праці й нарахування на заробітну плату працівників бюджетних установ, 2,2 % – на капітальні видатки, 1,3 % – на оплату комунальних послуг та енергоносіїв, 1,1 % – на оплату продуктів харчування, 0,1 % – на придбання медикаментів та перев'язувальних матеріалів.

Вищенаведене зумовило зростання часток цих видатків у загальному їх обсязі (див. діаграму 3.3.3). Водночас у цілому частка поточних видатків у загальній структурі залишалась незмінною і склала 99,1 %.

Збільшився як обсяг, так і рівень виконання капітальних видатків – на 5,2 в. п. до 14,6 %. Таке зростання видатків передусім пов'язано зі збільшенням у 6,0 разів видатків на капітальний ремонт, реконструкцію та реставрацію, у 4,0 раза – видатків на придбання обладнання і предметів довгострокового користування, в 3,1 раза – видатків на капітальне будівництво (придбання).

Збільшилася частка видатків за захищеними статтями економічної класифікації, вона становила 82,6 % усіх видатків державного бюджету, що на 0,2 в. п. більше показника 2014 року (для порівняння, у минулому році збільшення становило 7,2 в. п.).

Рівень виконання видатків за захищеними статтями склав 45,2 % річного плану, що на 2,5 в. п. менше минулорічного показника. Видатки розвитку виконані на 33,2 % порівняно з 44,7 % за видатками споживання.

ВИДАТКИ ЗА ПРОГРАМНОЮ КЛАСИФІКАЦІЄЮ

Виконання бюджетних програм Державного бюджету України за січень – червень 2013–2015 років наведено у додатку А. У цілому на 2015 рік у державному бюджеті затверджено 508 бюджетних програм (524 бюджетні програми у I півріччі 2014 року), з них 24 – з надання субвенцій місцевим бюджетам та 4 – дотації з державного бюджету місцевим бюджетам.

За I півріччя 2015 року на 100,0 % профінансовано 15 бюджетних програм на загальну суму 651,3 млн грн. У звітному періоді найбільші обсяги видатків здійснено за такими бюджетними програмами головних розпорядників коштів:

- «Обслуговування державного боргу» (41,0 млрд грн); «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, інвалідам з дитинства, дітям-інвалідам, тимчасової державної допомоги дітям та допомоги по догляду за інвалідами I чи II групи внаслідок психічного розладу» (20,0 млрд грн); «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), вивезення побутового сміття та рідких нечистот» (6,2 млрд грн); «Базова дотація» (2,6 млрд грн) Міністерства фінансів України;
- «Дотація на виплату пенсій, надбавок та підвищень до пенсій, призначених за різними пенсійними програмами» (30,9 млрд грн); «Покриття дефіциту коштів Пенсійного фонду України для виплати пенсій» (9,0 млрд грн) Міністерства соціальної політики України;
- «Освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам» (22,5 млрд грн); «Підготовка кадрів вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики» (8,7 млрд грн); «Субвенція на підготовку робітничих кадрів з державного бюджету місцевим бюджетам» (3,1 млрд грн); «Підготовка кадрів вищими навчальними закладами I і II рівнів акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики» (2,2 млрд грн) Міністерства освіти і науки України;
- «Медична субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам» (21,8 млрд грн) Міністерства охорони здоров'я України;
- «Забезпечення діяльності Збройних Сил України та підготовка військ» (15,6 млрд грн); «Розвиток озброєння та

військової техніки Збройних Сил України» Міністерства оборони України;

- «Виконання боргових зобов'язань за запозиченнями, залученими державою або під державні гарантії на розвиток мережі автомобільних доріг загального користування» (6,9 млрд грн) Державного агентства автомобільних доріг України;
- «Забезпечення захисту прав і свобод громадян, суспільства і держави від протиправних посягань, охорона громадського порядку та протидія незаконній міграції» (5,9 млрд грн) Міністерства внутрішніх справ України.

Протягом першого півріччя не фінансувалась 61 бюджетна програма на загальну суму 12,6 млрд грн.

НАДАННЯ КРЕДИТІВ З БЮДЖЕТУ / ПОВЕРНЕННЯ КРЕДИТІВ ДО БЮДЖЕТУ

Обсяг наданих із державного бюджету кредитів становить 2,8 млрд грн, або 17,5 % річного плану, а **обсяг повернутих кредитів** – 1,7 млрд грн, або 34,7 % (див. таблицю 3.3.4). Рівень виконання річного плану з надання кредитів зменшився на 3,8 в. п., з повернення кредитів – на 13,1 в. п. порівняно з відповідним періодом минулого року.

Таблиця 3.3.4

Показники надання і повернення кредитів з / до бюджету за січень – червень 2013–2015 років

Роки Показники	2013 рік			2014 рік			2015 рік		
	Річний план, млн грн	Факт, млн грн	Виконання, %	Річний план, млн грн	Факт, млн грн	Виконання, %	Річний план, млн грн	Факт, млн грн	Виконання, %
Кредитування, у т.ч.:	1 301,6	–48,8	х	5 034,0	1 057,4	х	11 210,0	1 128,4	х
– надання кредитів	13 401,7	2 245,1	16,8	8 477,1	1 801,6	21,3	16 006,2	2 794,4	17,5
– повернення кредитів	–12 100,1	–2 294,0	19,0	–3 443,1	–744,3	21,6	–4 796,2	–1 666,1	34,7

Отже, як і в минулі роки, залишаються ризики невиконання річного запланованого обсягу повернення кредитів до бюджету у сумі 10,4 млрд грн. Аналіз свідчить: за 2013 рік повернення кредитів склало 40,9 % від запланованого обсягу, а у 2014 році – 77,8 %.

Найбільше **кредитів** із державного бюджету протягом аналізованого періоду було надано у сфері економічної діяльності (у паливно-енергетичному комплексі та дорожньому господарстві) і житлово-комунальному господарстві, зокрема:

- Міністерству енергетики та вугільної промисловості України – за бюджетними програмами: «Будівництво ПЛ 750 кВ Рівненська АЕС – Київська» – 776,4 млн грн; «Будівництво повітряної лінії 750 кВ Запорізька – Каховська» – 417,7 млн грн; «Реконструкція гідроелектростанцій ПАТ «Укргідроенерго» – 94,8 млн грн; «Підвищення надійності постачання електроенергії в Україні» – 80,5 млн грн;

- Міністерству фінансів України – за бюджетною програмою «Виконання державою гарантійних зобов'язань за позичальників, що отримали кредити під державні гарантії» – 703,0 млн грн;
- Державному агентству автомобільних доріг України за бюджетною програмою «Розвиток автомагістралей та реформа дорожнього сектору» – 629,8 млн грн;
- Міністерству регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України – за бюджетними програмами: «Розвиток міської інфраструктури і заходи в секторі централізованого тепlopостачання України, розвиток системи водопостачання та водовідведення в м. Миколаєві, реконструкція та розвиток системи комунального водного господарства м. Чернівці» – 64,6 млн грн; «Державне пільгове кредитування індивідуальних сільських забудовників на будівництво (реконструкцію) та придбання житла» – 16,0 млн грн;
- Міністерству аграрної політики і продовольства України – за бюджетною програмою «Формування Аграрним фондом державного інтервенційного фонду, а також закупівлі матеріально-технічних ресурсів для потреб сільськогосподарських товаровиробників» – 11,8 млн грн.

Повернення кредитів, в основному, відбулось у сфері економічної діяльності.

У розрізі бюджетних програм найбільше повернення кредитів мало місце за такими головними розпорядниками:

- Міністерство фінансів України – за бюджетними програмами «Повернення позик, наданих для фінансування проектів розвитку за рахунок коштів, залучених державою» – 1,5 млрд грн та «Повернення безвідсоткових бюджетних позик, наданих у 2004 році підприємствам державної форми власності паливно-енергетичного комплексу та у 2005 році підприємствам та організаціям вугільної промисловості на погашення заборгованості із заробітної плати працівникам» – 0,2 млн грн;
- Міністерство енергетики та вугільної промисловості України – за бюджетною програмою «Повернення коштів, наданому публічному акціонерному товариству «Укргідроенерго» на поворотній основі для реалізації проектів соціально-економічного розвитку» – 137,4 млн грн;
- Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України – за бюджетними програмами «Повернення кредитів, наданих з державного бюджету молодим сім'ям та саодиноким молодим громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла, і пеня» – 16,5 млн грн та «Повернення кредитів, наданих з державного бюджету індивідуальним сільським забудовникам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла» – 18,9 млн грн;

- Міністерство аграрної політики та продовольства України – за бюджетними програмами: «Повернення коштів у частині відшкодування вартості сільськогосподарської техніки, переданої суб'єктам господарювання на умовах фінансового лізингу» – 8,6 млн грн; «Повернення коштів, наданих на формування Аграрним фондом державного інтервенційного фонду, а також для закупівлі матеріально-технічних ресурсів для потреб сільськогосподарських товаровиробників» – майже 3,0 млн грн, «Повернення кредитів, наданих з державного бюджету фермерським господарствам» – 2,2 млн грн, «Повернення бюджетних позичок, наданих на закупівлю сільськогосподарської продукції за державним замовленням (контрактом) 1994 – 1997 років» – 0,6 млн грн.

3.4. ВИКОНАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ ЗА СІЧЕНЬ – ЧЕРВЕНЬ 2015 РОКУ

ДОХОДИ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

За даними Державного казначейства України, **до загального та спеціального фондів місцевих бюджетів (з урахуванням міжбюджетних трансфертів)** за I півріччя 2015 року надійшло 133,2 млрд грн, що на 18,8 %, або на 21,1 млрд грн, більше за відповідний показник минулого року.

Без урахування міжбюджетних трансфертів надійшло 55,5 млрд грн, що на 11,8 % більше, ніж у січні – червні 2014 року.

Рівень виконання річного плану доходів, затвердженого місцевими радами, становив 63,1 % проти 45,4 % за даними попереднього року. Рівень виконання річного розрахункового показника Міністерства фінансів України на 2014 рік склав 67,6 % (у 2013 році – 44,1 %).

Виконання дохідної частини місцевих бюджетів характеризують дані, наведені у таблиці 3.4.1.

Таблиця 3.4.1

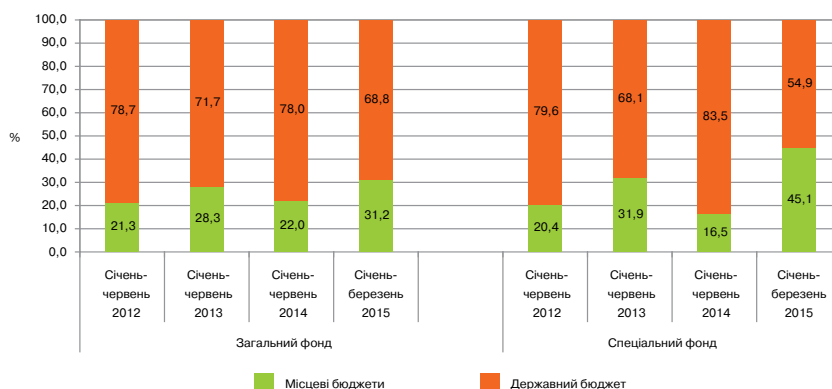
Надходження доходів до місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) за січень – червень 2013–2015 років

Доходи	Факт за січень-березень 2013 року	Факт за січень-березень 2014 року	Розрахункові показники МФУ на 2015 рік	Затверджено місцевими радами на 2015 рік	Факт за січень-березень 2015 року	Виконання розрахункових показників МФУ, %	Виконання планів, затверджених місцевими радами, %
Усього, млн грн, у т.ч.:	49 200,6	49 650,2	82 069,9	87 983,5	55 498,4	67,6	63,1
– загальний фонд	40 039,8	38 876,3	73 828,2	73 828,2	45 547,2	61,7	61,7
– спеціальний фонд	9 160,9	10 773,9	8 241,7	14 155,3	9 951,2	120,7	70,3

Частка доходів місцевих бюджетів у зведеному бюджеті становила 18,6 % (що на 3,5 в. п. менше рівня минулого року). При цьому відбулися зміни у структурі доходів за фондами бюджету. (див. діаграму 3.4.1).

Діаграма 3.4.1

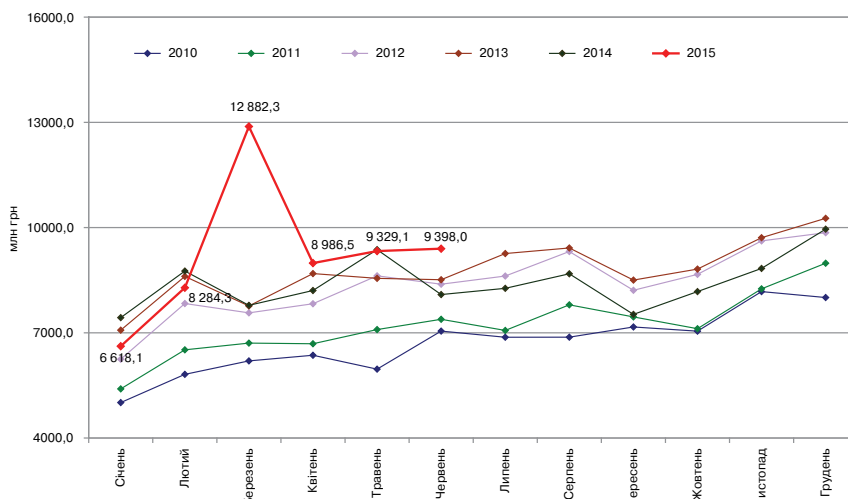
Частка доходів у розрізі фондів державного та місцевих бюджетів у доходах зведеного бюджету за січень – червень 2012–2015 років

Динаміка щомісячних надходжень доходів місцевих бюджетів загалом подібна до тенденції останніх років за винятком пікового збільшення обсягу доходів у березні (див. графік 3.4.1).

Графік 3.4.1

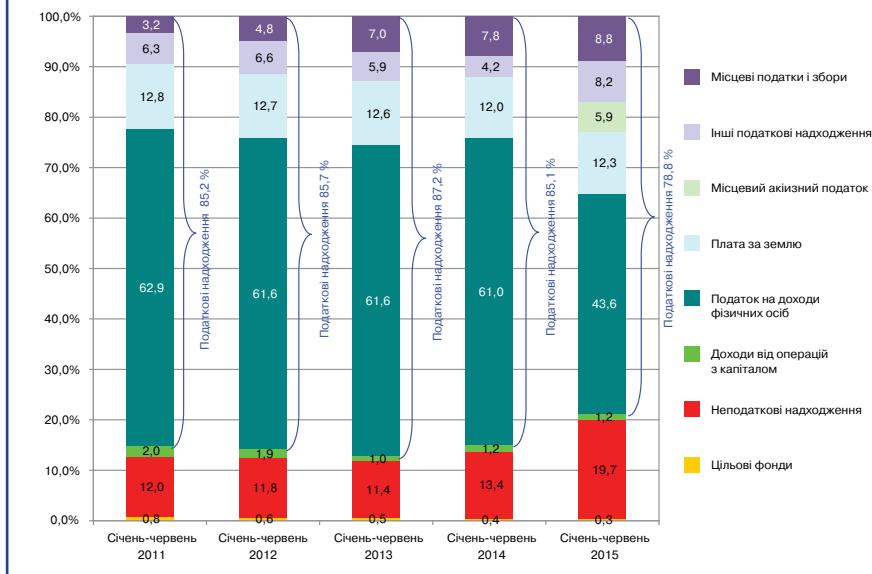
Динаміка щомісячних надходжень доходів місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) у 2010–2015 роках

Структура доходів місцевих бюджетів зазнала суттєвих змін, насамперед через часткове зарахування надходжень податку на доходи фізичних осіб до державного бюджету у розмірі 25 % податку на відповідній території України та у розмірі 60 % – на території міста Києва. Саме з цим пов'язане суттєве скорочення частки податку – на 17,4 в. п. з 61,0 % до 43,6 %. Це призвело також і до скорочення частки власне податкових надходжень на 6,3 в. п. до 78,8 %. (див. діаграму 3.4.2).

Діаграма 3.4.2

Структура доходів місцевих бюджетів за січень – червень 2011–2015 років

ПОДАТКОВІ НАДХОДЖЕННЯ

У січні – червні 2015 року до місцевих бюджетів надійшло 43,7 млрд грн **податкових надходжень**, що на 1,5 млрд грн, або на 3,5 %, більше, ніж у минулому році. Як було зазначено вище, їхня частка в загальній структурі доходів місцевих бюджетів значно скоротилася через перерозподіл з початку 2015 року доходів між державним і місцевими бюджетами, зокрема через часткове зарахування надходжень податку на доходи фізичних осіб до державного бюджету.

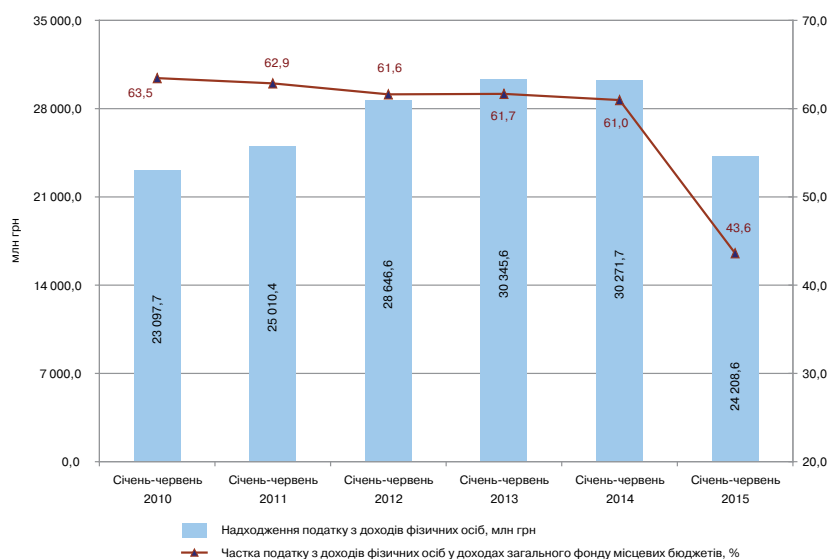
Рівень виконання податкових надходжень становив 60,9 % від річного плану, що свідчить про високу вірогідність перевиконання цього показника за результатами року. Причому перевиконання річного плану можна очікувати за всіма основними податковими джерелами наповнення місцевих бюджетів: податку на доходи фізичних осіб, акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів, плата за використання природних ресурсів, податку на прибуток підприємств, орендної плати за землю, що сплачується юридичними особами, єдиного податку тощо.

ПОДАТОК НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

Податок на доходи фізичних осіб, попри переспрямування його значної частки до зарахування до державного бюджету, продовжує зберігати позицію найвагомішого за обсягом джерела доходної частини місцевих бюджетів – 43,6 %. Надходження цього податку склали 24,2 млрд грн, що на 6,1 млрд грн, або на 20,0 %, менше за відповідний показник минулого року.

Динаміка надходжень податку на доходи фізичних осіб відображена на діаграмі 3.4.3.

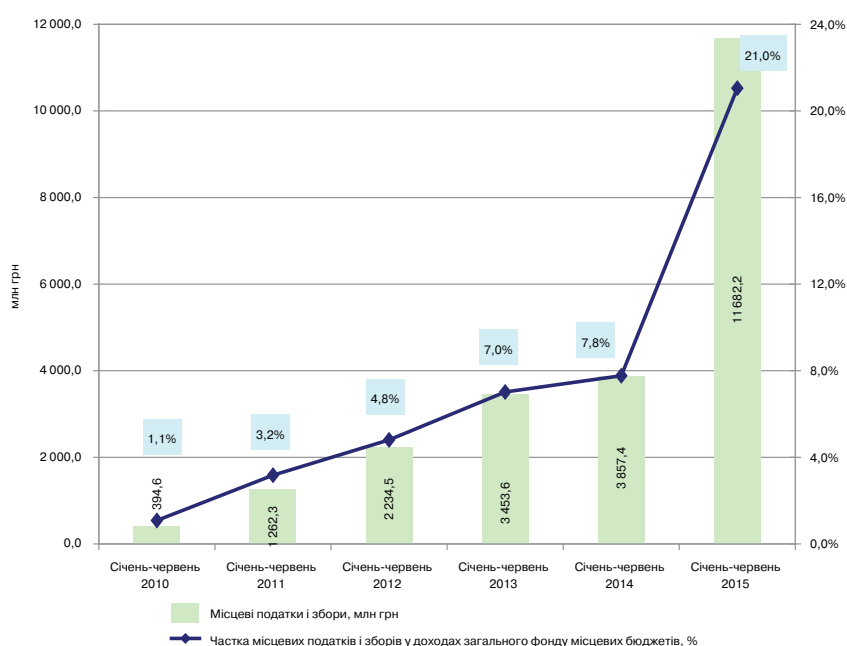
Діаграма 3.4.3
**Динаміка надходжень податку на доходи фізичних осіб
за січень – червень 2010–2015 років**

МІСЦЕВІ ПОДАТКИ І ЗБОРИ

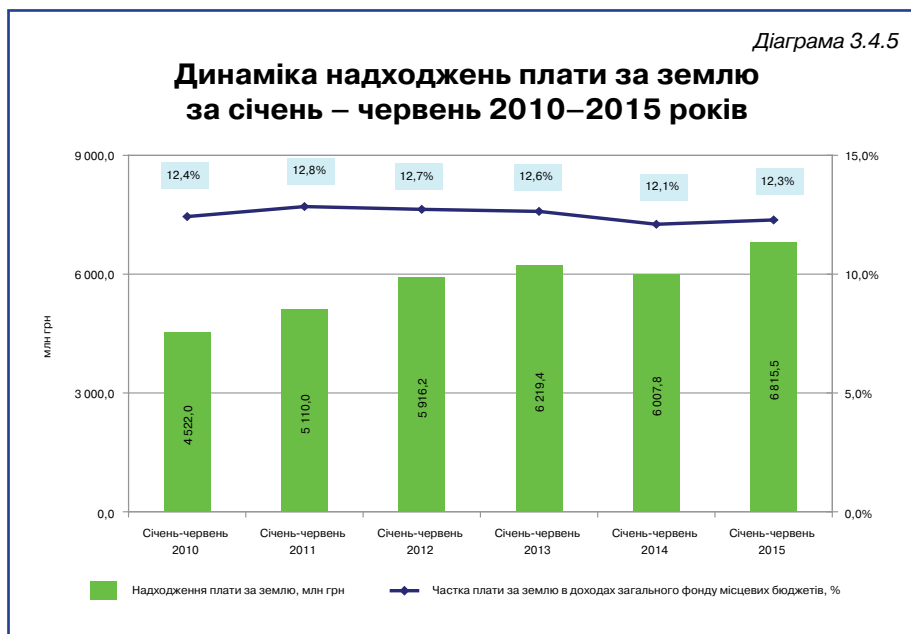
З 2015 року до **місцевих податків і зборів** віднесено також податки на майно, зокрема, плата за землю. Завдяки цьому місцеві податки і збори стали другим за обсягом джерелом наповнення місцевих бюджетів. Їхня частка у загальній структурі доходів місцевих бюджетів з урахуванням податків на майно та єдиного податку сягнула 21,0 %, а обсяг – 11,7 млрд грн. (див. діаграму 3.4.4).

Діаграма 3.4.4
**Динаміка надходжень місцевих податків і зборів
за січень – червень 2010–2015 років**

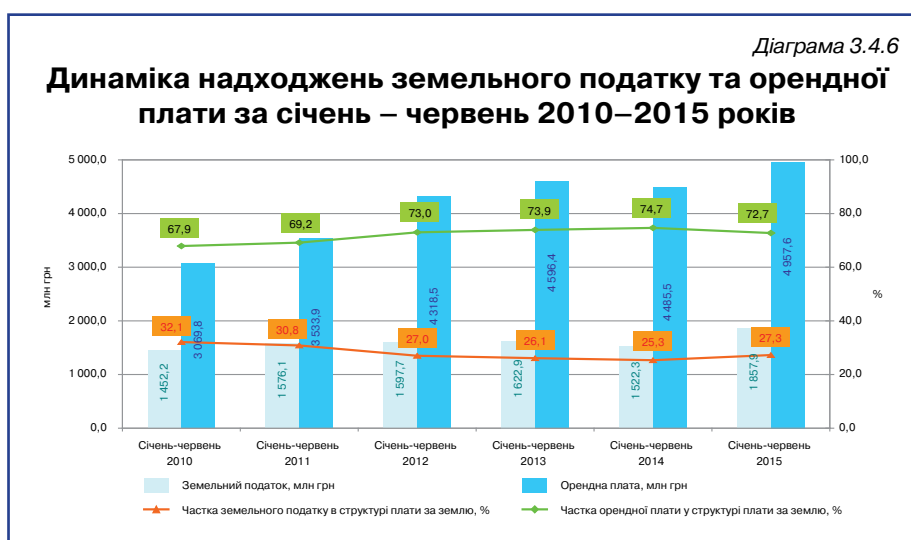

ПЛАТА ЗА ЗЕМЛЮ

Основним за обсягом джерелом місцевих податків і другим податковим джерелом для місцевих бюджетів в цілому є **плата за землю**. З цього джерела надійшло 6,8 млрд грн, що на 13,4 % більше за відповідний показник минулого року (див. діаграму 3.4.5).

Вперше за останні п'ять років у I півріччі 2015 року відбулося скорочення частки орендної плати за землю та відповідне збільшення частки земельного податку – на 2,0 в. п. (див. діаграму 3.4.6).

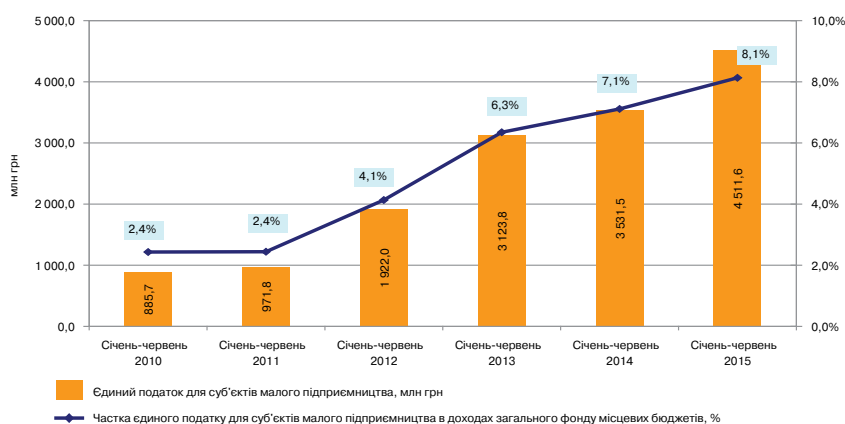

**ЄДИНИЙ ПОДАТОК
ДЛЯ СУБ'ЄКТІВ
МАЛОГО
ПІДПРИЄМНИЦТВА**

Другою істотною складовою місцевих податків і зборів був **єдиний податок**, який надійшов у сумі 4,5 млрд грн, що на 27,8 % більше за обсяги надходжень I півріччя 2014 року (див. діаграму 3.4.7).

Діаграма 3.4.7

Динаміка надходжень єдиного податку для суб'єктів малого підприємництва за січень – червень 2010–2015 років

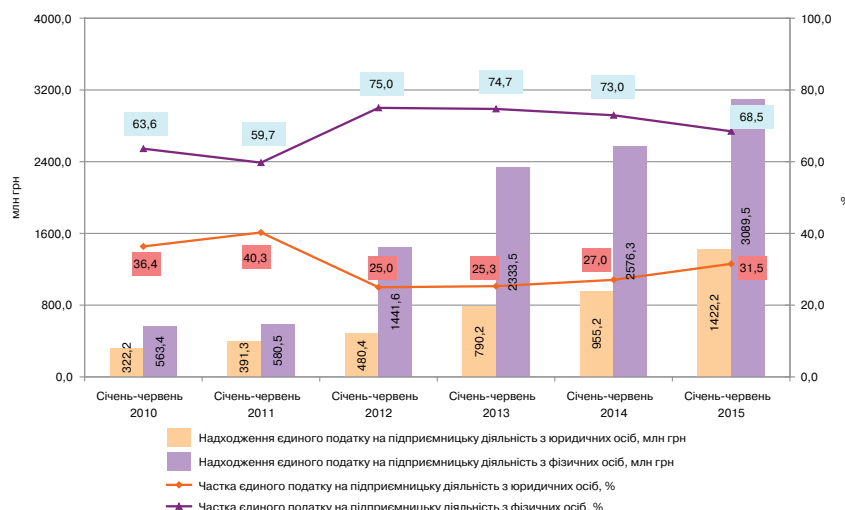

Таке зростання відбулося, в основному, через збільшення кількості платників податку: фізичних осіб та суб'єктів малого підприємництва. Ще однією причиною збільшення обсягу надходжень з цього джерела стало віднесення до нього податку з сільськогосподарських товаровиробників, у яких частка сільськогосподарського товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік дорівнює або перевищує 75 %. Аналогом цього податку у попередні періоди був фіксований сільськогосподарський податок, обсяг якого у I півріччі 2014 був незначним і становив 40,0 млн грн.

На діаграмі 3.4.8 представлена динаміка надходжень єдиного податку з юридичних та фізичних осіб.

Діаграма 3.4.8

Динаміка надходжень єдиного податку з юридичних і фізичних осіб за січень – червень 2010–2015 років

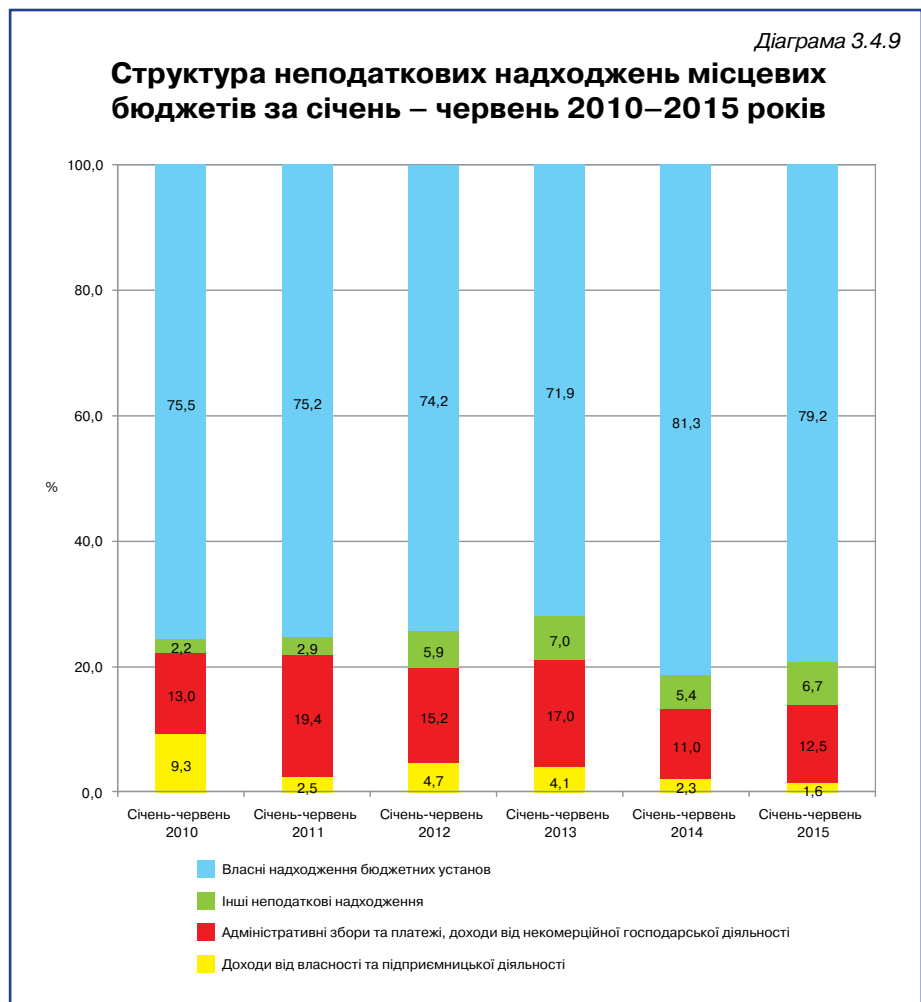

НЕПОДАТКОВІ НАДХОДЖЕННЯ

Обсяг **неподаткових надходжень** місцевих бюджетів склав 10,9 млрд грн, що на 64,0 % більше, ніж відповідний показник 2014 року.

У структурі неподаткових надходжень відмічається зменшення частки власних надходжень бюджетних установ та доходів від власності та підприємницької діяльності на 2,1 та 0,7 в. п. відповідно, водночас частки інших двох складових зросли: адміністративні збори та платежі – на 1,5 в. п., а інші неподаткові надходження – на 1,3 в. п. (див. діаграму 3.4.9).

Найбільшою за обсягом статтею неподаткових надходжень до місцевих бюджетів традиційно є **власні надходження бюджетних установ**. Їх обсяг становив 8,7 млрд грн, що на 3,2 млрд грн, або на 60,0 %, більше аналогічного показника минулого року.

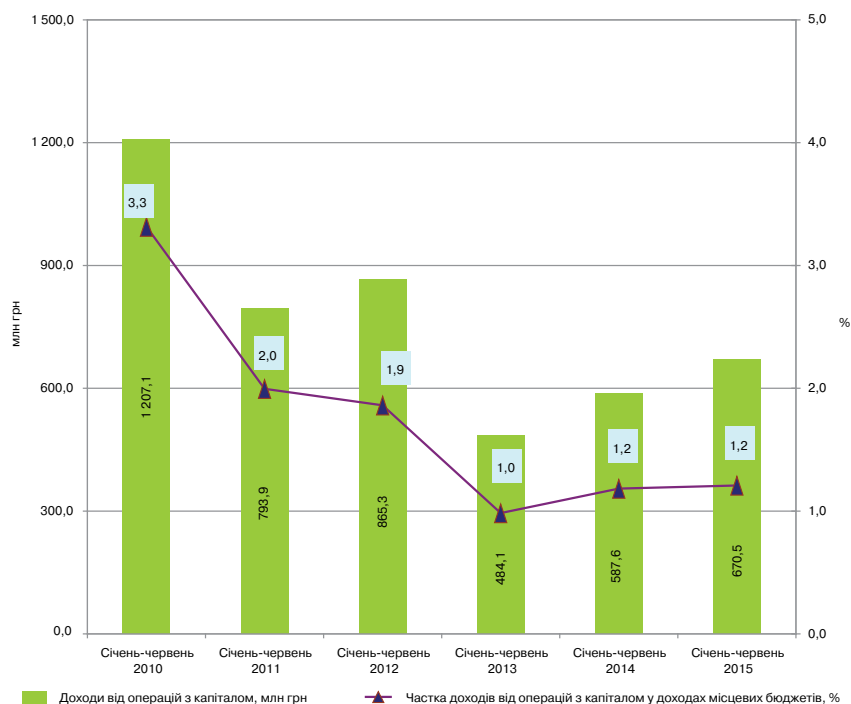

ДОХОДИ ВІД ОПЕРАЦІЙ З КАПІТАЛОМ

У I півріччі 2015 року обсяг **доходів від операцій з капіталом** дещо збільшився порівняно з аналогічним періодом попереднього року. Вони становили 0,7 млрд грн, що на 14,1 % більше, ніж у 2014 році. Втім, частка доходів від операцій з капіталом у доходах місцевих бюджетів не змінилася і становила 1,2 % (див. діаграму 3.4.10).

Діаграма 3.4.10

Динаміка доходів від операцій з капіталом за січень – червень 2010–2015 років

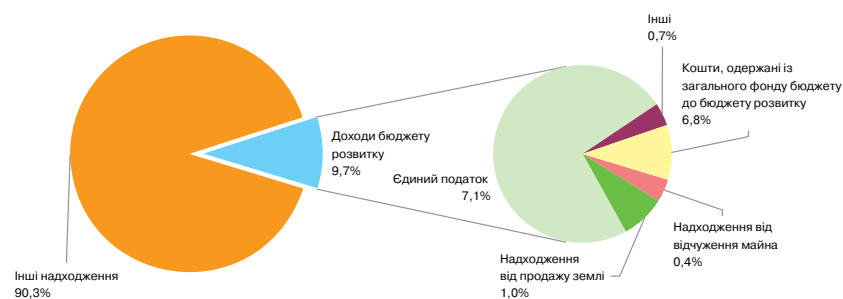

БЮДЖЕТ РОЗВИТКУ

Доходи бюджету розвитку місцевих бюджетів (з урахуванням коштів, одержаних із загального фонду бюджету до бюджету розвитку) за I півріччя 2015 року склали 5,1 млрд грн, 5,5 % більше від показника 2014 року. Виключення з переліку джерел наповнення бюджету розвитку єдиного податку, який у січні – червні 2014 року становив 73,6 % всіх надходжень бюджету розвитку було компенсовано коштами, одержані із загального фонду бюджету до бюджету розвитку (див. діаграми 3.4.11 і 3.4.12).

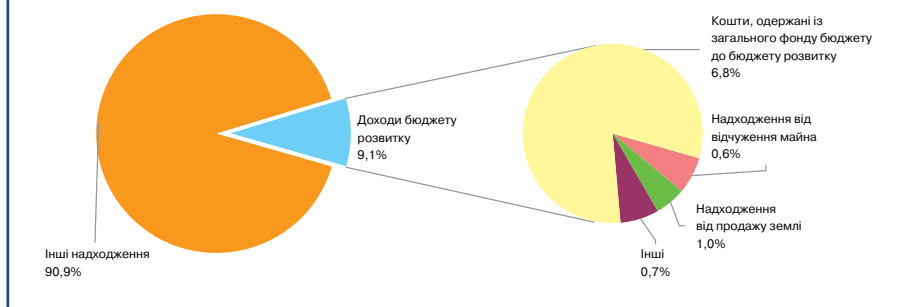
Діаграма 3.4.11

Частка доходів бюджету розвитку в доходах місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) за січень – червень 2014 року

Діаграма 3.4.12

Частка доходів бюджету розвитку в доходах місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) за січень – червень 2015 року

За результатами I півріччя 2015 року основним джерелом наповнення бюджету розвитку стали кошти, одержані із загального фонду бюджету – 80,9 % загального обсягу надходжень бюджету розвитку.

Також значними джерелами доходів були надходження від продажу землі (279,7 млн грн, або 5,5 %) та від відчуження майна, що знаходиться у комунальній власності (334,3 млн грн, або 6,6 %).

Надходження від інших видів доходів склали 6,9 % усіх доходів бюджету розвитку місцевих бюджетів.

ВИДАТКИ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

Обсяг видатків місцевих бюджетів (з урахуванням коштів, що передаються з місцевих бюджетів до державного бюджету) становив 118,8 млрд грн, що більше відповідного показника 2014 року на 7,8 %.

Обсяг видатків місцевих бюджетів (без урахування коштів, що передаються з місцевих бюджетів до державного бюджету) склав 117,3 млрд грн, що на 7,4 % перевищує показник попереднього року. Рівень виконання планових показників, затверджених місцевими радами на 2015 рік, становив 45,3 %, при цьому за видатками загального фонду – 46,1 %, спеціального фонду – 40,7 %.

Виконання місцевих бюджетів за видатками характеризують дані, наведені у таблиці 3.4.2.

Таблиця 3.4.2

Видатки місцевих бюджетів (без урахування коштів, що передаються з місцевих бюджетів до державного бюджету) за січень – червень 2013–2015 років

Видатки	Факт за січень – червень 2013 року	Факт за січень – червень 2014 року	Розрахункові показники МФУ на 2015 рік	Затверджено місцевими радами на 2015 рік	Факт за січень – червень 2015 року	Виконання розрахункових показників МФУ, %	Виконання планів, затверджених місцевими радами, %
Усього, млн грн, у т. ч.:	107 530,1	109 175,5	260 277,0	258 824,1	117 291,0	45,1	45,3
– загальний фонд	97 721,0	97 502,2	249 702,7	222 685,1	102 582,2	41,1	46,1
– спеціальний фонд	9 809,1	11 673,3	10 574,3	36 139,0	14 708,8	139,1	40,7

Частка видатків місцевих бюджетів у зведеному бюджеті становила 41,1 %, що на 3,6 в. п. менше, ніж аналогічний показник 2014 року. При цьому частка видатків загального фонду порівняно з відповідним періодом попереднього року зменшилася на 5,5 в. п. і склала 39,6 %, частка видатків спеціального фонду зросла на 14,5 в. п. до 55,9 % (див. діаграму 3.4.13). Зазначене зростання відбулося через здійснення облікових операцій у I кварталі 2015 року зі взяття на баланс землі, що належить до комунальної власності м. Київ.

Рівень перерозподілу ВВП через місцеві бюджети України¹³ за даними I півріччя 2015 року становить 14,55 %, що на 1,45 в. п. менше за відповідний показник попереднього року. Найбільше зростання цього показника спостерігається за видатками на економічну діяльність (+0,22 в. п.). Скорочення частки відбулося за видатками на соціальний захист та соціальне забезпечення (на 0,67 в. п.), на освіту (на 0,54 в. п.), житлово-комунальне господарство (на 0,43 в. п.) і на духовний та фізичний розвиток (на 0,20 в. п.) (див. діаграму 3.4.14).

¹³ Частка місцевих бюджетів у ВВП

ЗАГАЛЬНИЙ ТА СПЕЦІАЛЬНИЙ ФОНД

Обсяг видатків загального фонду місцевих бюджетів становив 102,6 млрд грн. Порівняно з відповідним показником минулого року він збільшився на 5,2 %. Виконання планових річних показників, затверджених місцевими радами, становить 41,1 %, що на 4,6 в. п. нижче минулорічного показника.

Видатки спеціального фонду місцевих бюджетів профінансовано у сумі 14,7 млрд грн, що на 26,0 % більше, ніж аналогічний показник попереднього року. Як вже зазначалося, це відбулося, в основному, через проведення операцій з обліку землі у м. Київ. Рівень виконання планових річних показників, затверджених місцевими радами, склав 40,7 %, що на 12,4 в. п. більше рівня січня – червня 2014 року.

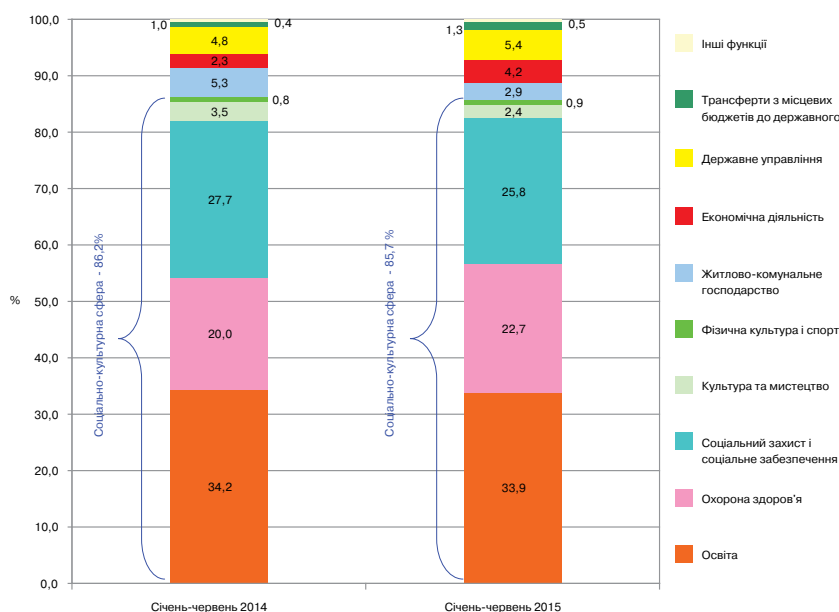
СТРУКТУРА ВИДАТКІВ ЗА ФУНКЦІОНАЛЬНОЮ КЛАСИФІКАЦІЄЮ

Більшість видатків місцевих бюджетів традиційно спрямовується на соціально-культурну сферу (освіта, охорона здоров'я, соціальний захист і соціальне забезпечення, культура та мистецтво, фізична культура і спорт). У звітному періоді сукупна частка цих видатків у структурі видатків місцевих бюджетів складала 85,7 %, що на 0,5 в. п. менше рівня відповідного періоду попереднього року (див. діаграму 3.4.15).

У структурі видатків місцевих бюджетів за функціональною класифікацією найбільші зміни відбулися за видатками на охорону здоров'я. Так, їх частка зросла на 2,7 в. п. і склала 22,7 %. Зазначимо, що таке збільшення відбулося завдяки проведенню операцій у I кварталі 2015 року з обліку землі, на якій розташовані медичні заклади м. Київ.

Діаграма 3.4.15

Структура видатків місцевих бюджетів за функціональною класифікацією за січень – червень 2014–2015 років

Частки видатків на житлово-комунальне господарство, на соціальний захист та соціальне забезпечення, на освіту зменшилися, відповідно, на 2,4 в. п., на 1,9 в. п. та на 0,3 в. п. Загальний обсяг видатків на соціально-культурну сферу зріс на 7,3 % і склав 101,9 млрд грн.

Серед них найбільшими за обсягом є видатки на освіту – 40,3 млрд грн (або 33,9 % від усіх видатків місцевих бюджетів), соціальний захист і соціальне забезпечення – 30,7 млрд грн (або 25,8 %), охорону здоров'я – 27,0 млрд грн (або 22,7 %) (див. діаграму 3.4.16).

Видатки на державне управління профінансовано у сумі 6,4 млрд грн, що на 21,7 % більше, ніж за січень – червень 2014 року. При цьому їх частка у структурі видатків місцевих бюджетів зросла на 0,6 в. п. та становила 5,4 %.

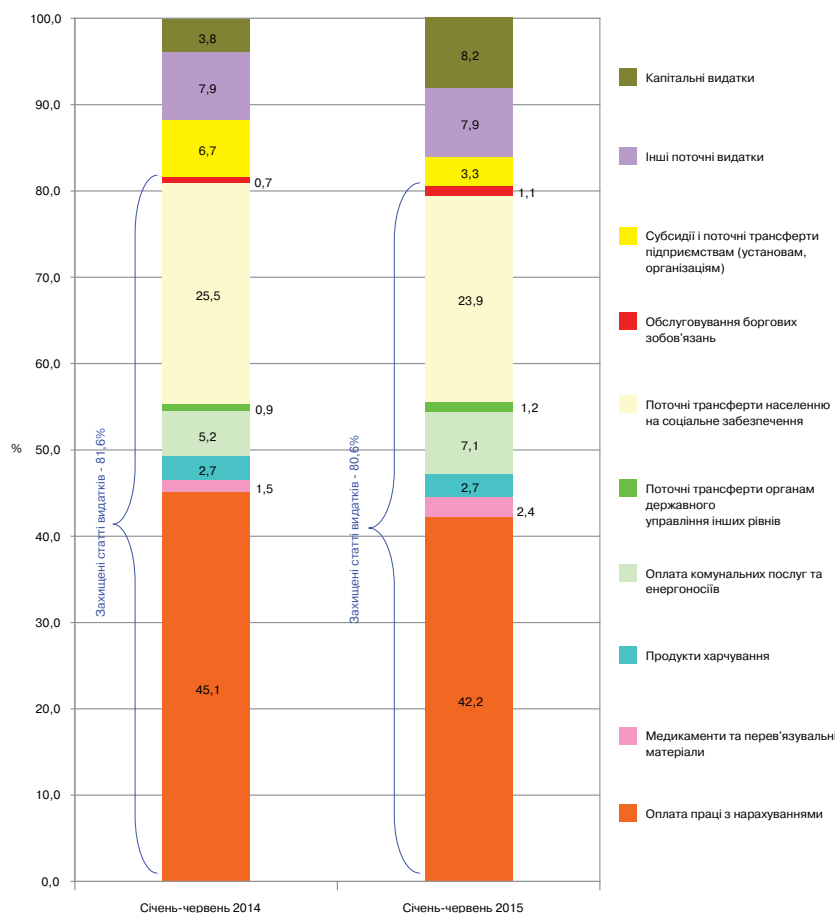
Крім того, мало місце зростання видатків на економічну діяльність (+89,8 %). Їх обсяг склав понад 4,9 млрд грн, а зростання відбулося практично за усіма статтями видатків місцевих бюджетів, що спрямовуються на економічну діяльність.

СТРУКТУРА ВИДАТКІВ ЗА ЕКОНОМІЧНОЮ КЛАСИФІКАЦІЄЮ

У розрізі економічної класифікації 80,6 % усіх видатків місцевих бюджетів припадало на захищені статті, що менше за відповідний показник 2014 року на 1,0 в. п. (див. діаграму 3.4.17).

Діаграма 3.4.17

Структура видатків місцевих бюджетів за економічною класифікацією за січень – червень 2014–2015 років

Частка видатків на оплату праці з нарахуваннями традиційно є найбільшою серед усіх видатків місцевих бюджетів. Порівняно з минулим роком вона зменшилась і становила 42,2 % (у 2014 році – 45,1 %). При цьому обсяги цих видатків зросли на 0,4 млрд грн, або на 0,8 %, та склали понад 50,1 млрд грн.

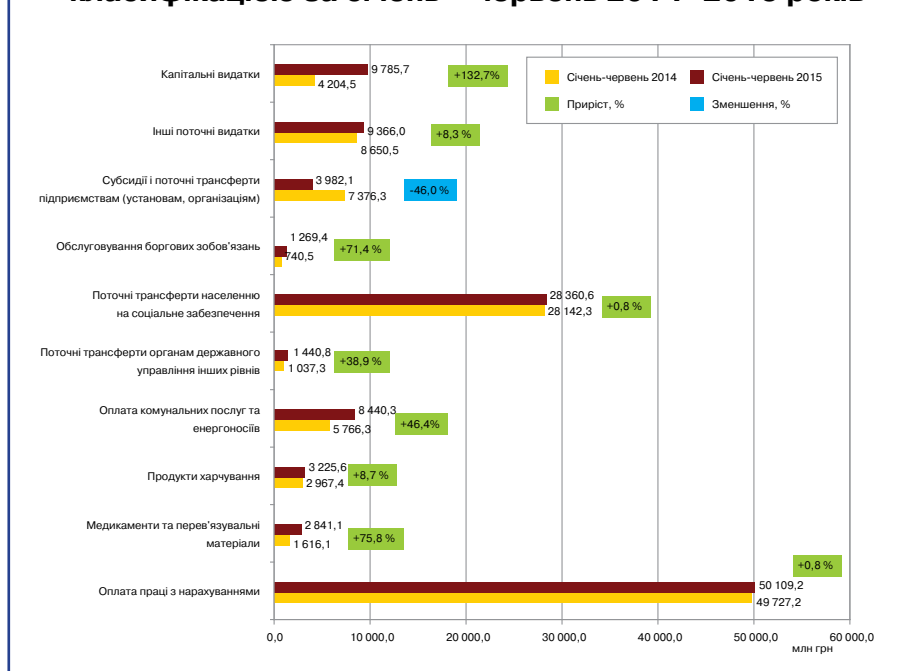
Наступна за обсягом частка видатків місцевих бюджетів припадає на поточні трансферти населенню на соціальне забезпечення: 23,9 %, що на 1,6 в. п. менше, ніж у минулому році.

Ще за одними з вагомих видатків місцевих бюджетів – оплата комунальних послуг та енергоносіїв – частка дещо зросла: до 7,1 %, або на 1,9 в. п.

У цілому поточні видатки місцевих бюджетів становили 109,0 млрд грн, що на 2,8 % більше, ніж за 2014 рік. Капітальні видатки профінансовано у розмірі 9,8 млрд грн, їх обсяги зросли на 5,6 млрд грн, або у 2,3 раза (див. діаграму 3.4.18). Зазначене зростання відбулося через здійснення у I кварталі 2015 року облікових операцій зі взяття на баланс землі, що належить до комунальної власності м. Київ.

Діаграма 3.4.18

Видатки місцевих бюджетів за економічною класифікацією за січень – червень 2014–2015 років

МІЖБЮДЖЕТНІ ТРАНСФЕРТИ З ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ДО МІСЦЕВИХ

За даними Державного казначейства України, у I півріччі 2015 року було перераховано 77,7 млрд грн **міжбюджетних трансфертів із державного бюджету до місцевих бюджетів**, що становить 43,5 % річного плану. З них до загального фонду місцевих бюджетів надійшло 44,4 % річного плану. До спеціального фонду надійшов 1,0 % від запланованого на рік обсягу.

Стан перерахування трансфертів, що передаються з державного бюджету до місцевих, характеризують дані, наведені у таблиці 3.4.3.

Таблиця 3.4.3

Міжбюджетні трансферти, що надійшли з державного бюджету до місцевих бюджетів, за січень – червень 2013–2015 років

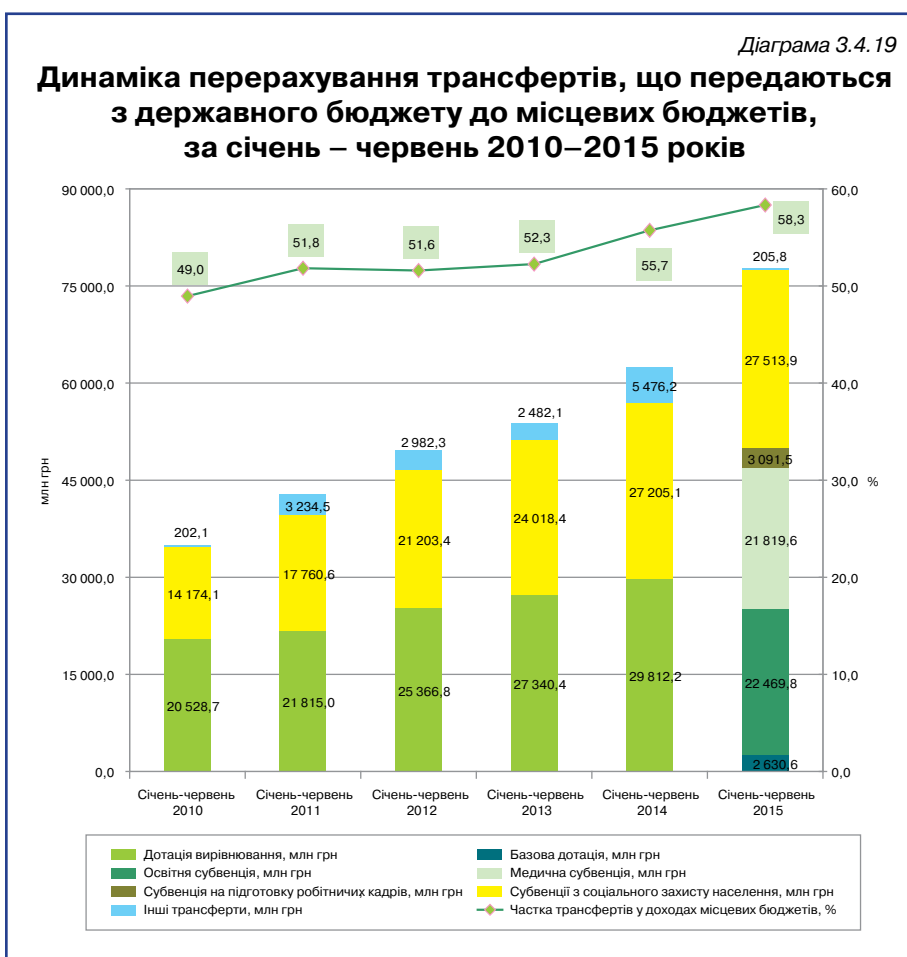
Міжбюджетні трансферти	Факт за січень – червень 2013 року	Факт за січень – червень 2014 року	План на 2015 рік	Факт за січень – червень 2015 року	Виконання плану, %
Усього, млн грн, у т. ч.:	53 840,9	62 493,4	178 879,2	77 731,3	43,5
– загальний фонд	52 756,5	57 683,1	175 177,5	77 694,3	44,4
– спеціальний фонд	1 084,4	4 810,3	3 701,7	37,0	1,0

Особливістю міжбюджетних відносин у 2015 році є нові моделі фінансового забезпечення місцевих бюджетів та міжбюджетних відносин, запроваджені змінами до Бюджетного кодексу України, прийнятими законом від 28 грудня 2014 року № 79-VIII.

Головною відмінністю нової системи вирівнювання є скасування дотації вирівнювання (вилучення) і запровадження базової (реверсної) дотації, а також освітньої субвенції, субвенції на підготовку робітничих кадрів, медичної субвенції, субвенції на забезпечення медичних заходів окремих державних програм та комплексних заходів програмного характеру.

Цими змінами впроваджується механізм, за якого держава шляхом передачі спеціальних трансфертів (субвенцій) повністю бере на себе відповідальність щодо фінансового забезпечення поточних видатків установ медичної та освітньої сфери, що належать до повноважень місцевих бюджетів і складають значний обсяг у їх видатках.

З урахуванням зазначених змін частка міжбюджетних трансфертів у структурі доходів місцевих бюджетів зросла на 2,6 в. п. і становила 58,3 % (див. діаграму 3.4.19). При цьому практично усі трансферти, що надійшли з державного бюджету, спрямовувалися на соціально-культурну сферу.

Приріст обсягів міжбюджетних трансфертів порівняно з попереднім роком склав 24,4 %. Зауважимо, що їх зростання відбувалося вищими темпами, ніж доходів місцевих бюджетів (див. графік 3.4.3).

СИСТЕМА ВИРІВНЮВАННЯ

Для горизонтального вирівнювання податкоспроможності територій з початку 2015 року застосовуються базова та реверсна дотації. Базова дотація – це трансферт із державного бюджету до місцевих бюджетів, а реверсна дотація – це кошти, що передаються до державного бюджету з місцевих бюджетів.

Нова система вирівнювання залежить від індексу податкоспроможності відповідного бюджету, обчисленого у розрахунку на одного жителя. Нормативним вважається середній рівень таких надходжень по Україні на одного жителя $\pm 10\%$. У разі, якщо такий рівень буде перевищено на 10% , то 50% надлишкових надходжень буде вилучатися до державного бюджету (реверсна дотація). Якщо ж виникне зворотна ситуація і надходження будуть на 10% менші за середній рівень, то з державного бюджету буде компенсовано лише 80% суми, необхідної для досягнення цього рівня.

Горизонтальне вирівнювання податкоспроможності місцевих бюджетів здійснюється окремо за податком на доходи фізичних осіб та податком на прибуток. Решта доходів місцевих бюджетів вирівнюванню не підлягають і залишаються у повному розпорядженні органів місцевої влади.

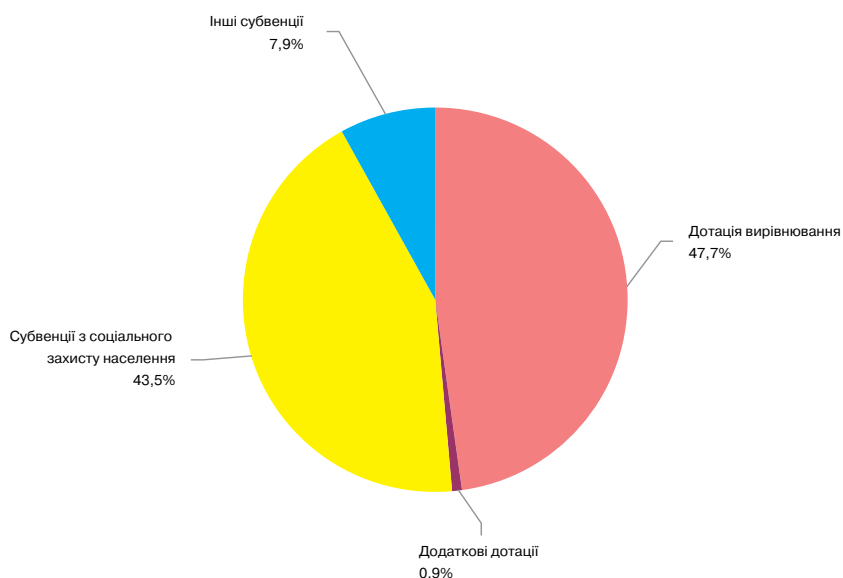
Базова дотація була перерахована в обсязі 2,6 млрд грн. Надходження до державного бюджету від перерахування **реверсної дотації** склали 1,4 млрд грн.

СТРУКТУРА МІЖБЮДЖЕТНИХ ТРАНСФЕРТІВ

Загальна частка за підсумками I півріччя 2015 року складає $64,4\%$ (у січні – червні 2014 року дотація вирівнювання становила $47,7\%$) (див. діаграми 3.4.20 та 3.4.21).

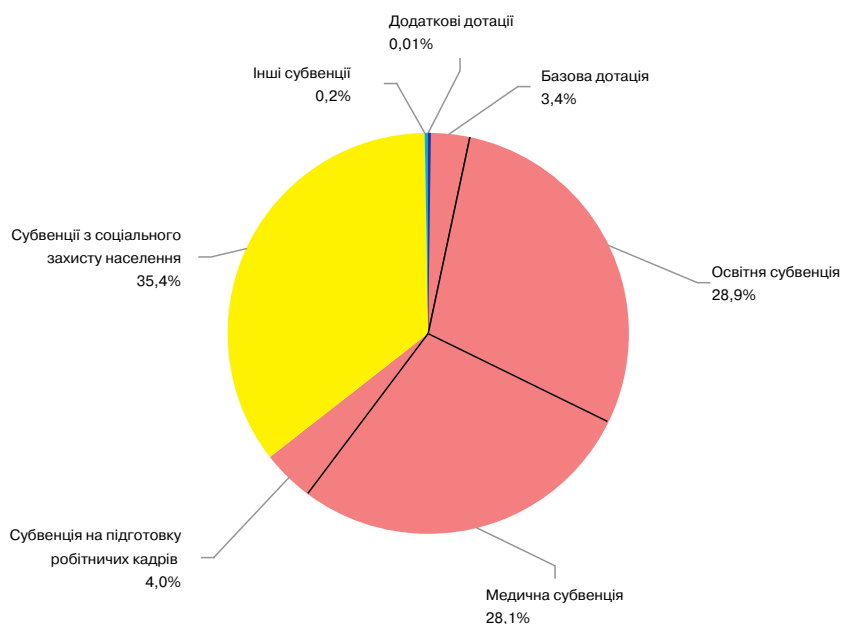
Діаграма 3.4.20

**Структура трансфертів, що передаються
з державного бюджету до місцевих бюджетів,
за січень – червень 2014 року**

Діаграма 3.4.21

**Структура трансфертів, що передаються
з державного бюджету до місцевих бюджетів,
за січень – червень 2015 року**

Таким чином, обсяг коштів базової дотації разом з новими субвенціями (освітньою, медичною та субвенцією на підготовку робітничих кадрів) на 67,8 % більше за минулорічний обсяг дотації вирівнювання.

Традиційно у структурі трансфертів значну частку займають субвенції з соціального захисту населення. За I півріччя

2015 року вона склала 35,4 % від усіх міжбюджетних трансфертів, що надійшли з державного бюджету (у січні – червні 2014 року ця частка становила 43,5 %). При цьому обсяг коштів на зазначені субвенції збільшився порівняно з показником січня – червня 2014 року на 1,1 % і склав 27,5 млрд грн.

ІНШІ ДОТАЦІЇ

Законом України «Про Державний бюджет України на 2015 рік» передбачено фінансування:

- стабілізаційної дотації (річний план складає 2,0 млрд грн) – фінансування не здійснювалося.
- додаткової дотації з державного бюджету міському бюджету міста Славутич на забезпечення утримання соціальної інфраструктури міста (річний план складає 10,0 млн грн) – профінансовано 50,0 %.

МЕДИЧНА, ОСВІТНЯ ТА СУБВЕНЦІЯ НА ПІДГОТОВКУ РОБІТНИЧИХ КАДРІВ

Як зазначено вище, сутністю нової моделі фінансового забезпечення місцевих бюджетів та формування міжбюджетних відносин є надання низки субвенцій для забезпечення видатків установ медичної та освітньої сфери, які належать до повноважень місцевих бюджетів. У I півріччі 2015 року на їх фінансування було спрямовано 47,4 млрд грн. Зокрема:

- медична субвенція профінансована у сумі 21,8 млрд грн, що становить 47,3 % від плану на рік;
- освітня субвенція – 22,5 млрд грн, або 51,7 % річного плану;
- субвенція на підготовку робітничих кадрів – 3,1 млрд грн, що становить 53,1 % від плану на рік.

СУБВЕНЦІЇ ІЗ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ

Субвенції соціального спрямування за січень – червень 2015 року були перераховані в обсязі 27,5 млрд грн, або 39,3 % річного плану, у т. ч.:

- субвенція на виплату допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, інвалідам з дитинства, дітям-інвалідам, тимчасової державної допомоги дітям та допомоги по догляду за інвалідами I чи II групи внаслідок психічного розладу – 20,0 млрд грн, що становить 47,4 % від плану на рік;
- субвенція на надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), вивезення побутового сміття та рідких нечистот – 6,2 млрд грн, або 25,6 % річного плану;
- субвенція на надання пільг з послуг зв'язку, інших передбачених законодавством пільг (крім пільг на одержання ліків, зубопротезування, оплату електроенергії, природного і скрапленого газу на побутові потреби, твердого та рідкого пічного побутового палива, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд

та прибудинкових територій), вивезення побутового сміття та рідких нечистот), на компенсацію втрати частини доходів у зв'язку з відміною податку з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів та відповідним збільшенням ставок акцизного податку з пального і на компенсацію за пільговий проїзд окремих категорій громадян – 682,2 млн грн, або 35,6 % річного плану;

- субвенція на надання пільг та житлових субсидій населенню на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу – 286,9 млн грн, або 35,6 % річного плану;
- субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату державної соціальної допомоги на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, грошового забезпечення батькам-вихователям і прийомним батькам за надання соціальних послуг у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях за принципом «гроші ходять за дитиною» – 256,6 млн грн, або 44,3 % річного плану.

ІНШІ СУБВЕНЦІЇ

Згідно з даними Державної казначейської служби, крім субвенцій соціального спрямування та нових субвенцій, які впроваджено на заміну дотації вирівнювання (медична, освітня та субвенція на підготовку робітничих кадрів), на 2015 рік передбачено надання місцевим бюджетам 16-ти видів **інших субвенцій** (див. Додаток Б). У цілому їх профінансовано в обсязі лише 200,8 млн грн, або 3,3 % від плану на рік. Найбільшими показниками виконання річного плану характеризувалися такі субвенції:

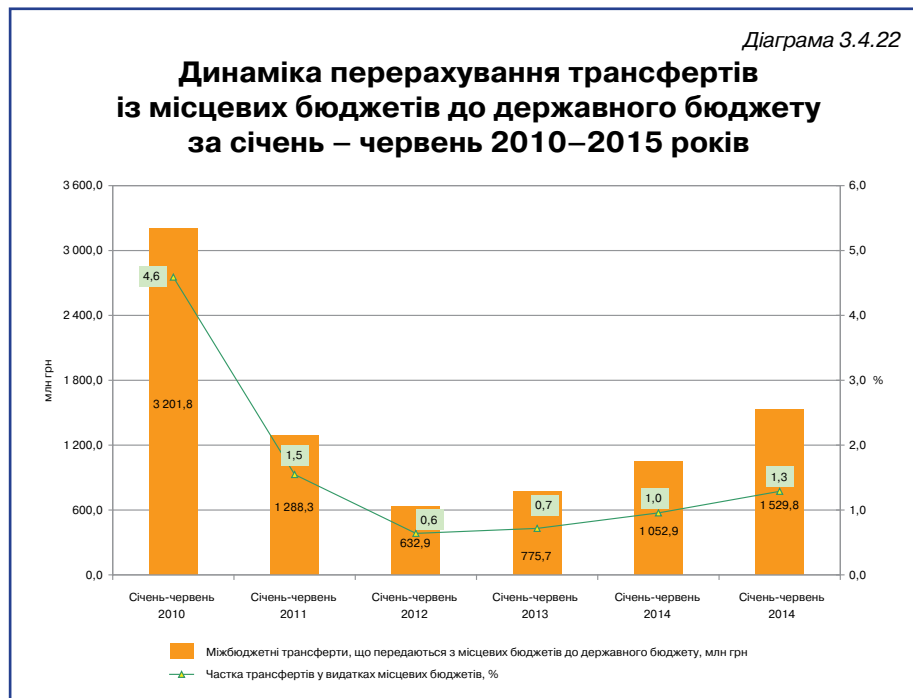
- міському бюджету міста Жовті Води на виконання заходів щодо радіаційного та соціального захисту населення міста – 4,2 млн грн, або 50,0 % річного плану;
- на часткове фінансування дитячо-юнацьких спортивних шкіл, які до 2015 року отримували підтримку з Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, – 42,1 млн грн, або 42,1 % річного плану;
- на фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення, яке проживає на території зони спостереження, – 37,4 млн грн, або 33,3 % річного плану.

ТРАНСФЕРТИ З МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ ДО ДЕРЖАВНОГО

До Державного бюджету України з місцевих бюджетів надійшло 1,5 млрд грн **міжбюджетних трансфертів**, що на 45,3 % більше за відповідний показник попереднього року.

Реверсна дотація становила 1,3 млрд грн, або 37,2 % від запланованого показника на рік. Крім того, до складу міжбюджетних трансфертів, що надаються з місцевих бюджетів, входять субвенції на виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку регіонів. Такі субвенції перераховано в обсязі 174,7 млн грн, що у 3,5 раза більше, ніж за I півріччя 2014 року.

У цілому загальний обсяг трансфертів до державного бюджету щодо аналогічних показників 2014 року збільшився на 476,9 млн грн і склав 1,3 % усіх видатків місцевих бюджетів (див. діаграму 3.4.22).

Додаток А

Видатки Державного бюджету за січень – червень 2013–2015 років за програмною класифікацією

Видатки у розрізі програмної класифікації	Січень – червень 2013			Січень – червень 2014			Січень – червень 2015		
	План, млн грн	Факт, млн грн	Виконання річного плану, %	План, млн грн	Факт, млн грн	Виконання річного плану, %	План, млн грн	Факт, млн грн	Виконання річного плану, %
Державна судова адміністрація України	4 426,2	1 941,5	43,9	4 380,0	1 921,4	43,9	3 691,9	1 907,4	51,7
Здійснення правосуддя місцевими загальними судами	2 341,6	1 058,7	45,2	2 404,9	1 054,8	43,9	2 104,0	1 076,7	51,2
Генеральна прокуратура України	3 429,4	1 330,6	38,8	3 073,4	1 207,6	39,3	2 947,5	1 237,4	42,0
Здійснення прокурорсько-слідчої діяльності, підготовка та підвищення кваліфікації кадрів прокуратури	3 223,4	1 224,3	38,0	3 073,4	1 207,6	39,3	2 947,5	1 237,4	42,0
Міністерство внутрішніх справ України	24 421,3	10 033,4	41,1	24 735,7	10 238,9	41,4	33 929,0	13 381,6	39,4
Забезпечення захисту прав і свобод громадян, суспільства і держави від протиправних посягань, охорона громадського порядку та протидія незаконній міграції	12 706,3	5 350,6	42,1	11 479,3	4 936,1	43,0	14 651,9	5 930,1	40,5
Матеріально-технічне забезпечення Державної прикордонної служби України та утримання її особового складу	2 228,8	1 009,9	45,3	2 254,5	978,7	43,4	4 366,0	2 076,2	47,6
Забезпечення виконання завдань та функцій Національної гвардії України	1 343,6	593,7	44,2	1 351,9	567,9	42,0	6 748,3	1 839,5	27,3
Забезпечення виконання завдань та функцій у сфері громадянства, імміграції та реєстрації фізичних осіб	435,9	179,6	41,2	742,8	218,8	29,5	976,2	421,4	43,2
Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	10 222,5	7 286,5	71,3	14 017,2	6 726,7	48,0	2 614,8	889,6	34,0
Реструктуризація вугільної та торфодобувної промисловості	1 051,0	285,6	27,2	943,1	237,4	25,2	1 153,7	18,9	1,6
Виконання боргових зобов'язань за кредитами, залученими під державні гарантії, з метою реалізації проектів соціально-економічного розвитку	0,0	0,0	0,0	283,6	121,0	42,7	335,8	137,4	40,9
Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	2 734,1	551,7	20,2	1 380,4	491,6	35,6	1 572,8	441,3	28,1
Накопичення (приріст) матеріальних цінностей державного матеріального резерву	248,6	24,6	9,9	262,5	4,7	1,8	561,1	0,0	0,0
Міністерство закордонних справ України	1 121,1	517,6	46,2	1 091,3	576,7	52,8	2 788,3	1 129,3	40,5
Внески України до бюджетів ООН, органів і спеціалізованих установ системи ООН, інших міжнародних організацій та конвенційних органів	112,5	74,5	66,2	84,3	71,0	84,3	619,5	303,4	49,0
Функціонування закордонних дипломатичних установ України та розширення мережі власності України для потреб цих установ	860,7	399,2	46,4	891,8	461,9	51,8	2 034,4	763,5	37,5
Державний комітет телебачення і радіомовлення України	878,8	347,5	39,5	840,5	317,9	37,8	920,1	386,7	42,0
Виробництво та трансляція телерадіопрограм для державних потреб, збирання, обробка та розповсюдження офіційної інформаційної продукції, створення та функціонування україномовної версії міжнародного каналу «EuroNews»	774,5	317,9	41,0	757,9	285,7	37,7	838,5	372,8	44,5

Видатки у розрізі програмної класифікації	Січень – червень 2013			Січень – червень 2014			Січень – червень 2015		
	План, млн грн	Факт, млн грн	Виконання річного плану, %	План, млн грн	Факт, млн грн	Виконання річного плану, %	План, млн грн	Факт, млн грн	Виконання річного плану, %
Міністерство культури України	2 552,4	1 174,7	46,0	2 511,3	1 110,8	44,2	2 342,8	1 083,9	46,3
Підготовка кадрів для сфери культури і мистецтва вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації та методичне забезпечення діяльності навчальних закладів	558,8	294,8	52,7	615,1	296,5	48,2	623,8	294,5	47,2
Фінансова підтримка національних театрів	533,9	269,5	50,5	547,4	274,2	50,1	517,9	261,3	50,4
Фінансова підтримка національних художніх колективів, концертних організацій та їх дирекції, національних і державних циркових організацій	379,3	181,2	47,8	368,1	188,1	51,1	323,5	168,0	51,9
Міністерство оборони України	15 346,5	5 700,0	37,1	20 221,1	7 334,3	36,3	42 246,0	19 573,6	46,3
Забезпечення діяльності Збройних Сил України та підготовка військ	11 852,1	4 673,7	39,4	11 917,0	5 210,4	43,7	31 597,2	15 568,5	49,3
Медичне лікування, реабілітація та санаторне забезпечення особового складу Збройних Сил України, ветеранів військової служби та членів їх сімей, ветеранів війни	1 140,3	432,9	38,0	1 107,1	389,6	35,2	1 279,9	568,7	44,4
Підготовка військових фахівців у вищих навчальних закладах I-IV рівнів акредитації, підвищення кваліфікації та перепідготовка військових фахівців і державних службовців, початкова військова підготовка молоді	938,8	414,7	44,2	972,7	421,8	43,4	1 610,1	522,3	32,4
Розвиток озброєння та військової техніки Збройних Сил України	919,0	69,9	7,6	563,5	69,7	12,4	5 336,3	2 347,5	44,0
Будівництво (придбання) житла для військовослужбовців Збройних Сил України	22,7	1,5	6,6	516,0	9,1	1,8	1 140,5	31,6	2,8
Будівництво інженерних споруд з метою зміцнення обороноздатності держави	2,2	0,0	0,0	52,1	51,8	99,4	850,0	381,2	44,8
Міністерство освіти і науки України	24 547,8	11 667,6	47,5	25 235,8	11 274,7	44,7	74 762,5	37 466,4	50,1
Дослідження, наукові та науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами та державним замовленням, підготовка наукових кадрів, фінансова підтримка наукової інфраструктури, наукової преси та наукових об'єктів, що становлять національне надбання, забезпечення діяльності Державного фонду фундаментальних досліджень	476,6	241,6	50,7	529,0	234,1	44,2	580,4	233,8	40,3
Підготовка кадрів вищими навчальними закладами I і II рівнів акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики	3 713,9	1 723,5	46,4	3 981,4	1 875,9	47,1	4 937,6	2 165,8	43,9
Підготовка кадрів вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики	16 591,1	8 081,8	48,7	17 207,3	7 829,2	45,5	18 059,5	8 689,7	48,1
Підготовка кадрів Київським національним університетом імені Тараса Шевченка	900,2	387,1	43,0	904,2	390,8	43,2	912,4	411,2	45,1
Субвенція на підготовку робітничих кадрів з державного бюджету місцевим бюджетам	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5 824,1	3 091,5	53,1
Освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	43 483,2	22 469,8	51,7

Видатки у розрізі програмної класифікації	Січень – червень 2013			Січень – червень 2014			Січень – червень 2015		
	План, млн грн	Факт, млн грн	Виконання річного плану, %	План, млн грн	Факт, млн грн	Виконання річного плану, %	План, млн грн	Факт, млн грн	Виконання річного плану, %
Міністерство охорони здоров'я України	10 197,1	3 673,6	36,0	10 149,0	3 271,1	32,2	58 057,6	24 854,5	42,8
Підготовка і підвищення кваліфікації медичних та фармацевтичних, наукових та науково-педагогічних кадрів вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації	2 207,7	1 072,5	48,6	2 400,8	1 054,4	43,9	2 521,8	1 131,7	44,9
Спеціалізована та високоспеціалізована медична допомога, що надається загальнодержавними закладами охорони здоров'я	1 103,1	484,6	43,9	1 184,5	576,6	48,7	761,2	311,8	41,0
Діагностика і лікування захворювань із впровадженням експериментальних та нових медичних технологій у закладах охорони здоров'я науково-дослідних установ та вищих навчальних медичних закладах Міністерства охорони здоров'я України	510,7	231,8	45,4	648,5	266,7	41,1	818,0	327,7	40,1
Забезпечення медичних заходів окремих державних програм та комплексних заходів програмного характеру, в тому числі 200000 тис. грн. на придбання цифрових мамографів та ультразвукових діагностичних приладів вітчизняного виробництва	2 178,6	239,5	11,0	2 178,8	54,3	2,5	4 098,9	8,0	0,2
Проведення лабораторних досліджень у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення і вжиття спеціальних заходів на локалізацію та ліквідацію спалахів та епідемій	1 328,9	402,9	30,3	1 018,3	497,8	48,9	1 166,7	475,4	40,7
Медична субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	46 090,2	21 819,6	47,3
Міністерство екології та природних ресурсів України	8 352,1	2 820,6	33,8	8 007,2	1 474,0	18,4	5 174,3	1 896,8	36,7
Здійснення природоохоронних заходів	982,7	200,1	20,4	886,5	84,5	9,5	606,1	64,9	10,7
Державна підтримка заходів, спрямованих на зменшення обсягів викидів (збільшення абсорбції) парникових газів, у тому числі на утеплення приміщень закладів соціального забезпечення, розвиток міжнародного співробітництва з питань зміни клімату	2 873,8	1 044,2	36,3	1 774,1	87,1	4,9	769,6	304,1	39,5
Експлуатація державного водогосподарського комплексу та управління водними ресурсами	1 818,8	816,6	44,9	1 721,3	718,0	41,7	1 655,1	847,6	51,2
Внески України до Чорнобильського фонду «Укриття» та до рахунку ядерної безпеки ЄБРР	81,4	21,2	26,0	50,1	19,8	39,6	601,8	10,0	1,7
Підтримка у безпечному стані енергоблоків та об'єкта «Укриття» та заходи щодо підготовки до зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС	728,3	336,8	46,3	745,3	290,0	38,9	709,7	347,1	48,9
Міністерство соціальної політики України	89 181,9	44 500,0	49,9	89 254,1	44 305,3	49,6	88 571,3	44 197,9	49,9
Соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи	2 623,2	1 104,9	42,1	2 623,2	991,5	37,8	2 146,7	728,7	33,9
Компенсація підприємствам, установам, організаціям у межах середнього заробітку працівників, призваних на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1 790,0	378,5	21,1

Видатки у розрізі програмної класифікації	Січень – червень 2013			Січень – червень 2014			Січень – червень 2015		
	План, млн грн	Факт, млн грн	Виконання річного плану, %	План, млн грн	Факт, млн грн	Виконання річного плану, %	План, млн грн	Факт, млн грн	Виконання річного плану, %
Надання щомісячної адресної допомоги особам, які переміщуються з тимчасово окупованої території України та районів проведення антитерористичної операції, для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3 360,0	1 616,7	48,1
Дотація на виплату пенсій, надбавок та підвищень до пенсій, призначених за різними пенсійними програмами	61 469,8	30 734,9	50,0	65 693,7	32 142,9	48,9	61 845,2	30 853,2	49,9
Покриття дефіциту коштів Пенсійного фонду України для виплати пенсій	21 763,8	10 881,9	50,0	18 102,6	9 756,0	53,9	15 104,9	8 999,2	59,6
Фонд соціального захисту інвалідів	941,5	376,3	40,0	899,1	242,8	27,0	1 142,5	374,3	32,8
Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України	8 228,2	965,4	11,7	7 934,3	4 183,3	52,7	5 628,4	443,5	7,9
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на погашення заборгованості з різниці в тарифах на теплову енергію, опалення та постачання гарячої води, послуги з централізованого водопостачання, водовідведення, що вироблялися, транспортувалися та постачалися населенню та/або іншим підприємствам централізованого питного водопостачання та водовідведення, які надають населенню послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, яка виникла у зв'язку з невідповідністю фактичної вартості теплової енергії та послуг з централізованого водопостачання, водовідведення, опалення та постачання гарячої води тарифам, що затверджувалися та/або погоджувалися органами державної влади чи місцевого самоврядування	5 125,6	86,8	1,7	6 700,0	3 789,8	56,6	2 900,0	0,0	0,0
Міністерство аграрної політики та продовольства України	8 583,7	3 447,8	40,2	7 028,2	2 452,6	34,9	2 289,8	644,2	28,1
Організація та регулювання діяльності установ ветеринарної медицини та фітосанітарної служби	1 927,0	801,7	41,6	1 824,7	773,5	42,4	568,3	178,3	31,4
Міністерство інфраструктури України	2 694,7	1 341,9	49,8	3 079,4	1 569,5	51,0	4 435,9	1 928,8	43,5
Виконання боргових зобов'язань за кредитами, залученими під державні гарантії, що використовуються для реалізації завдань та здійснення заходів, передбачених Державною цільовою програмою підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу	828,5	592,6	71,5	1 482,8	852,8	57,5	3 454,4	1 609,0	46,6
Державне агентство автомобільних доріг України	22 678,1	6 347,5	28,0	22 126,8	5 860,9	26,5	24 147,3	8 571,9	35,5
Розвиток мережі та утримання автомобільних доріг загального користування	11 867,9	2 887,8	24,3	8 416,6	988,4	11,7	4 322,8	1 658,5	38,4
Виконання боргових зобов'язань за запозиченнями, залученими державою або під державні гарантії на розвиток мережі автомобільних доріг загального користування	8 408,3	2 584,4	30,7	11 157,7	3 886,3	34,8	19 114,2	6 908,7	36,1

Видатки у розрізі програмної класифікації	Січень – червень 2013			Січень – червень 2014			Січень – червень 2015		
	План, млн грн	Факт, млн грн	Виконання річного плану, %	План, млн грн	Факт, млн грн	Виконання річного плану, %	План, млн грн	Факт, млн грн	Виконання річного плану, %
Міністерство молоді та спорту України	1 009,2	335,4	33,2	905,6	282,3	31,2	1 153,0	409,4	35,5
Розвиток фізичної культури, спорту вищих досягнень та резервного спорту	573,1	245,0	42,7	566,4	159,9	28,2	702,8	229,7	32,7
Міністерство фінансів України	152 422,6	67 856,6	44,5	171 134,5	78 872,0	46,1	179 777,2	71 632,4	39,8
Базова дотація	55 695,4	27 340,4	49,1	60 922,4	29 812,2	48,9	5 358,0	2 630,6	49,1
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), вивезення побутового сміття та рідких нечистот	7 388,3	3 534,4	47,8	8 863,0	3 759,1	42,4	24 414,2	6 238,2	25,6
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу	829,4	257,1	31,0	807,4	456,1	56,5	806,4	286,9	35,6
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг з послуг зв'язку, інших передбачених законодавством пільг (крім пільг на одержання ліків, зубопротезування, оплату електроенергії, природного і скрапленого газу на побутові потреби, твердого та рідкого пічного побутового палива, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), вивезення побутового сміття та рідких нечистот), на компенсацію втрати частини доходів у зв'язку з відміною податку з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів та відповідним збільшенням ставок акцизного податку з пального і на компенсацію за пільговий проїзд окремих категорій громадян	2 039,6	925,1	45,4	1 935,5	830,9	42,9	1 917,8	682,2	35,6
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату допомоги сім'ям з дітьми, мало-забезпеченим сім'ям, інвалідам з дитинства, дітям-інвалідам, тимчасової державної допомоги дітям та допомоги по догляду за інвалідами I чи II групи внаслідок психічного розладу	40 145,1	19 080,9	47,5	42 674,5	21 900,8	51,3	42 317,7	20 049,2	47,4
Обслуговування державного боргу	34 966,5	14 664,2	41,9	46 014,8	20 846,1	45,3	92 672,5	41 013,6	44,3
Субвенція з державного бюджету міському бюджету міста Дніпропетровська на завершення будівництва метрополітену у м.Дніпропетровську	99,0	0,0	0,0	664,8	0,0	0,0	672,0	37,0	5,5
Міністерство юстиції України	5 147,1	2 278,7	44,3	5 729,5	2 195,5	38,3	6 511,0	2 183,8	33,5
Платежі на виконання рішень закордонних юрисдикційних органів, прийнятих за наслідками розгляду справ проти України	88,4	29,5	33,4	170,3	25,4	14,9	640,8	80,4	12,5
Виконання покарань установами і органами пенітенціарної служби	2 782,4	1 238,8	44,5	2 807,9	1 164,6	41,5	2 810,0	1 177,2	41,9
Державне космічне агентство України	1 242,1	291,1	23,4	2 637,4	476,0	18,0	2 842,2	779,0	27,4

Видатки у розрізі програмної класифікації	Січень – червень 2013			Січень – червень 2014			Січень – червень 2015		
	План, млн грн	Факт, млн грн	Виконання річного плану, %	План, млн грн	Факт, млн грн	Виконання річного плану, %	План, млн грн	Факт, млн грн	Виконання річного плану, %
Виконання боргових зобов'язань за кредитами, залученими під державні гарантії для реалізації проектів «Циклон-4» та «Створення Національної супутникової системи зв'язку»	684,7	123,7	18,1	2 333,4	357,5	15,3	2 357,4	619,5	26,3
Національна академія наук України	3 362,7	1 509,0	44,9	3 213,6	1 446,4	45,0	2 931,0	1 304,4	44,5
Фундаментальні дослідження, прикладні наукові і науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами і державним замовленням, підготовка наукових кадрів, фінансова підтримка розвитку наукової інфраструктури та наукових об'єктів, що становлять національне надбання, забезпечення діяльності наукових бібліотек	3 195,2	1 426,4	44,6	3 043,4	1 369,4	45,0	2 780,1	1 231,0	44,3
Національна академія медичних наук України	2 567,5	904,1	35,2	1 489,5	589,9	39,6	1 474,6	655,2	44,4
Діагностика і лікування захворювань із впровадженням експериментальних та нових медичних технологій, спеціалізована консультативно-поліклінічна допомога, що надається науково-дослідними установами Національної академії медичних наук України	1 280,7	468,8	36,6	1 180,1	443,7	37,6	1 122,8	479,0	42,7
Інші головні розпорядники бюджетних коштів	19 294,8	8 623,6	44,7	20 895,0	9 379,8	44,9	22 718,8	8 675,9	38,2
Усього	424 642,0	185 446,6	43,7	451 070,8	197 559,4	43,8	573 528,4	245 674,9	42,8

Додаток Б

Стан перерахування субвенцій із державного бюджету місцевим бюджетам за січень – березень 2015 року

(%)

Назва	Загальний фонд		Спеціальний фонд		Разом	
	План	Факт	План	Факт	План	Факт
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, інвалідам з дитинства, дітям-інвалідам, тимчасової державної допомоги дітям та допомоги по догляду за інвалідами I чи II групи внаслідок психічного розладу	42 317 746,9	20 049 153,1	0,0	0,0	42 317 746,9	20 049 153,1
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), вивезення побутового сміття та рідких нечистот	24 414 219,3	6 238 153,8	0,0	0,0	24 414 219,3	6 238 153,8
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг з послуг зв'язку, інших передбачених законодавством пільг (крім пільг на одержання ліків, зубопротезування, оплату електроенергії, природного і скрапленого газу на побутові потреби, твердого та рідкого пічного побутового палива, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), вивезення побутового сміття та рідких нечистот), на компенсацію втрати частини доходів у зв'язку з відміною податку з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів та відповідним збільшенням ставок акцизного податку з пального і на компенсацію за пільговий проїзд окремих категорій громадян	1 917 833,2	682 212,9	0,0	0,0	1 917 833,2	682 212,9
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу	806 377,3	286 874,6	0,0	0,0	806 377,3	286 874,6
Субвенція з державного бюджету міському бюджету міста Жовті Води на виконання заходів щодо радіаційного та соціального захисту населення міста Жовті Води	8 480,1	4 240,2	0,0	0,0	8 480,1	4 240,2
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на відшкодування частини відсоткових ставок по залучених кредитах на оновлення парку автобусів та тролейбусів приймаючих міст по підготовці до проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу	23 950,0	3 792,1	0,0	0,0	23 950,0	3 792,1
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на придбання медикаментів та виробів медичного призначення для забезпечення швидкої медичної допомоги	137 992,3	27 598,7	0,0	0,0	137 992,3	27 598,7
Субвенція на підготовку робітничих кадрів з державного бюджету місцевим бюджетам	5 824 080,1	3 091 541,7	0,0	0,0	5 824 080,1	3 091 541,7
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на придбання витратних матеріалів для закладів охорони здоров'я та лікарських засобів для інгалаційної анестезії	18 972,6	3 794,2	0,0	0,0	18 972,6	3 794,2
Освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам	43 483 185,3	22 469 760,7	0,0	0,0	43 483 185,3	22 469 760,7
Медична субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам	46 090 228,4	21 819 634,9	0,0	0,0	46 090 228,4	21 819 634,9
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реформування регіональних систем охорони здоров'я для здійснення заходів з виконання спільного з Міжнародним банком реконструкції та розвитку проекту «Поліпшення охорони здоров'я на службі у людей»	0,0	0,0	129 738,8	0,0	129 738,8	0,0

Назва	Загальний фонд		Спеціальний фонд		Разом	
	План	Факт	План	Факт	План	Факт
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення, яке проживає на території зони спостереження	112 052,0	37 350,6	0,0	0,0	112 052,0	37 350,6
Субвенція з державного бюджету обласному бюджету Львівської області на завершення реконструкції Львівського обласного перинатального центру	45 000,0	0,0	0,0	0,0	45 000,0	0,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату державної соціальної допомоги на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, грошового забезпечення батькам-вихователям і прийомним батькам за надання соціальних послуг у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях за принципом «гроші ходять за дитиною»	581 094,4	257 551,5	0,0	0,0	581 094,4	257 551,5
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на відновлення (будівництво, капітальний ремонт, реконструкцію) інфраструктури у Донецькій та Луганській областях	300 000,0	45 000,0	0,0	0,0	300 000,0	45 000,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на придбання нових трамвайних вагонів вітчизняного виробництва для комунального електротранспорту	100 000,0	0,0	0,0	0,0	100 000,0	0,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на будівництво (придбання) житла для сімей загиблих військовослужбовців, які брали безпосередню участь в антитерористичній операції, а також для інвалідів I - II групи з числа військовослужбовців, які брали участь у зазначеній операції, та потребують поліпшення житлових умов	300 000,0	0,0	0,0	0,0	300 000,0	0,0
Субвенція з державного бюджету обласному бюджету Одеської області на будівництво лікувального корпусу Одеської обласної дитячої клінічної лікарні	19 000,0	0,0	0,0	0,0	19 000,0	0,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на погашення заборгованості з різниці в тарифах на теплову енергію, послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, що вироблялися, транспортувалися та постачалися населенню, яка виникла у зв'язку з невідповідністю фактичної вартості теплової енергії та послуг з централізованого водопостачання та водовідведення тарифам, що затверджувалися та/або погоджувалися органами державної влади чи місцевого самоврядування	0,0	0,0	2 900 000,0	0,0	2 900 000,0	0,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на проведення виборів депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів	1 180 300,0	0,0	0,0	0,0	1 180 300,0	0,0
Субвенція з державного бюджету міському бюджету міста Дніпропетровська на завершення будівництва метрополітену у м. Дніпропетровську	0,0	0,0	672 000,0	36 975,7	672 000,0	36 975,7
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на часткове фінансування дитячо-юнацьких спортивних шкіл, які до 2015 року отримували підтримку з Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності	100 000,0	42 070,6	0,0	0,0	100 000,0	42 070,6
Субвенція з державного бюджету міському бюджету міста Дніпропетровськ на співфінансування проекту «Завершення будівництва метрополітену у м. Дніпропетровськ»	29 000,0	0,0	0,0	0,0	29 000,0	0,0
Усього субвенцій	167 809 511,9	75 058 729,5	3 701 738,8	36 975,7	171 511 250,7	75 095 705,3

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

